ara

DILLUNS
8 DE JULIOL DEL 2024
NÚMERO 4927

1,70 EUROS

ara

PREMI ARA DE CÒMIC EN CATALÀ

10.000 € A L'OBRA GUANYADORA

TOTS ELS DETALLS A
D.ARA.CAT/PREMI-COMIC-ARA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

EDITORIAL FINESTRES

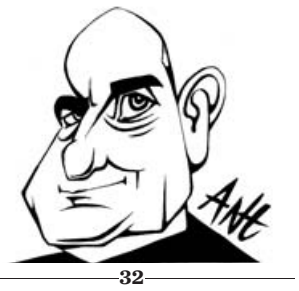

32

XAVIER BOSCH

escriptor i periodista

Digueu-me ingenu, digueu-me optimista, però jo soc dels que pensen que més que intentar salvar la llengua, és al revés

18

KATE SHAW

catedràtica de dret a la Universitat de Pensilvània

La immunitat presidencial inventada pel Suprem dels EUA pot fer que una Casa Blanca de Trump sigui seu d'una empresa delictiva

P 04-08

ELECCIONS LEGISLATIVES

FRANÇA DIU 'NO' A LE PEN

L'aliança d'esquerres guanya la segona volta i el partit de Macron supera l'extrema dreta i la relega al tercer lloc

YOAN VALAT / EFE

ANÀLISI
Josep Ramoneda: "En defensa de la República"
P. 05

RESULTATS

FRONT POPULAIRE	177 a 192 ESCONS	ENSEMBLE	152 a 158 ESCONS
RN	138 a 145 ESCONS	LR	63 a 67 ESCONS

P 11

El Govern negocia la compra de 500 habitatges de La Caixa per a lloguer social

L'operació, que encara no està tancada, pot vorejar els 30 M€

CEDIDA

lanzarotecaliente.com

CORREPINSI BOTICLASTES

Sempre hi ha una sortida

Ha arribat el juliol i, com cada any, dedicaré els mesos de juliol i agost a deixar descansar l'economia i l'empresa i a escriure sobre qüestions diverses de la vida. Soc economista, però la conducta humana, la comprensió de les emocions i el creixement personal són àrees a les quals no només dedico temps, sinó que intento també apropar a l'economia.

Fa uns dies, parlant dels contratemps, una persona em va dir: "Sempre hi ha una sortida per a tot". No sé si és allò de "Déu tanca una porta i n'obre una altra". Jo crec més aviat que, excepte la mort, tot té solució. Solució significa que el que ha passat i que no esperàvem o desitjàvem ha de ser utilitzat per fer un salt endavant en la vida.

Martin Seligman, un dels precursors de la psicologia positiva, ho va anomenar *resiliència*. Consisteix en el fet que una persona després de superar una dificultat aconsegueix ser més sàvia, conèixer-se més; ha descobert nous camins vitals; ha establert noves relacions personals o ha enfortit les que tenia. Com a resultat, la persona és més forta després del problema que no ho era abans. Això és la resiliència.

Llavors, la pregunta és si sempre hi ha sortides o hem de propiciar-les i fins i tot inventar-les. I plantejo aquesta qüestió perquè a vegades la vida et somriu i et planta davant una solució feta del no-res, inesperada. Però en la majoria dels casos, la porta de sortida s'ha de fabricar. I per això es requereix ànim, esperança, ajuda de persones properes que ens estimen, i optimisme. Però esclar, el contratemps té els nostres ànims per terra.

La resposta ens la va donar Viktor Frankl: estableix un nou propòsit. Un propòsit és una raó de ser, és una situació a la qual ens plantegem arribar i que integra els nostres valors i interessos, els nostres principis i afectes; i que sobretot recolza en les nostres habilitats i capacitats. Els propòsits són sempre a llarg termini. Els propòsits obren portes en les parets sense sortida. Sobre el propòsit en parlaré una mica més la setmana vinent.

FERNANDO TRIAS DE BES

vist a X

Eulàlia Reguant Cura (@aramateix)
Exdiputada al Parlament
"És una bona notícia que l'extrema dreta francesa no tingui opcions de governar i desplegar les seves polítiques xenòfobes, racistes i neoliberals. El repte ara és subvertir el seu poder de marcar l'agenda i la seva capacitat de definir els temes i els marcs del debat"

Juan Cruz Ruiz (@cosmejuan)
Periodista i escriptor
"Un enorme alleujament. Una extraordinària alegria"

Josep-Maria Arauzo (@jmarauzo)
Catedràtic d'economia
"Potser serà una França difícil de governar, però serà una França amb valors democràtics"

Lluís Bassets (@lbassets)
Periodista
"Putin perd la primera bola i l'avantatge. Ara només falta que els demòcrates l'hi posin més difícil a Washington amb un candidat per batre Trump. El gran partit de tenis geopolític és obert"

Francisco Jurado (@SuNotissima)
Jurista
"Temps de grans reptes i grans perills requereixen grans consensos, molta paciència i tremenda humilitat"

Azahara Palomeque (@Zahr_Bloom)
Escriptora
"El turisme va començar destruint paisatges naturals i no vam dir res. Ara arriba als nostres barris i posem el crit al cel. ¿On és la línia que separa la naturalesa del que som i per què no ho vam veure abans?"

Kira (@irinoko)
Tuitaire
"La veritat és que aquestes vacances no faré res més que menjar, llegir, dormir i passejar. Aprofitar les vacances intensament està molt sobrevalorat"

Marta Hernández (@marta__mika)
Periodista
"Per què aquest deliri col·lectiu de continuar fingint que llegir a la platja és una cosa còmoda?"

Godai Garcia (@Gagagaigus)
Artista
"Les meves capes preferides de l'atmosfera són la troposfera, l'estratosfera i tots aquests imparables falciots"

GETTY

L'ARA, empresa amb segell cultural

pareumàquines

DAVID MIRÓ (@MIRODAVID)

'El Mundo' homenatja els quatre fiscals del Procés

ELS QUATRE FISCALS del Procés, altrament dits *quatre genets de l'Apocalipsi*, reben aquest diumenge l'escalf i l'homenatge del diari *El Mundo* després que se sentissin reivindicats per la negativa del Suprem a amnistiar els líders independentistes. Javier Zaragoza, Consuelo Madrigal (a la imatge), Fidel Cadena i Javier Moreno apareixen radiants en una fotografia que il·lustra la peça d'Ángela Martialay i que porta per títol: "La victòria moral dels quatre fiscals impertorbables de l'1-O: «Hem defensat la democràcia»".

Algunes de les frases que es diuen no les pronuncien ells directament sinó a través de "fonts pròximes" perquè no els puguin acusar de res. Allà es regalen frases d'aquest tenor: "És la causa més important de la història d'Espanya", "És un cas en què estàvem defensant la democràcia" davant un projecte "insolidari" i "supremacista".

Aquest equip de quatre fiscals apareix descrit a la peça com una mena de Quatre Fantàstics per un fiscal de sala que també parla des de l'anonimat. Atenció: "Zaragoza és la força; Madrigal, la determinació; Moreno és l'analític, i Cadena, el gran teòric".

El que no explica la peça és que aquests quatre fiscals van mantenir fins a l'últim moment que el que havia passat a Catalunya era una "rebel·lió" i no una "sedició" i que, per tant, les penes havien de ser molt més altes. Ara s'acontenten amb el fet que no se'ls apliqui l'amnistia i es presenten davant l'opinió pública conservadora i el *deep state* que tan bé representen com una mena d'herois de la pàtria que es van enfrontar no només als malignes independentistes sinó al govern de Pedro Sánchez i els seus esbirros com el fiscal general de l'Estat, Álvaro García Ortiz. Segur que guarden l'exemplar del diari d'aquest diumenge com un tresor.

BONDIA

Talent en flames

Una pel·lícula que comença amb una seqüència a dalt de tot, que no tens temps de parar-la que ja estàs baixant per una altra muntanya russa, la primera de les moltes que vindran, amb uns diàlegs metronòmics, que arriben a ser tan irònics però tan lògics, que sembla un concurs per veure qui és capaç de portar el conflicte més lluny.

T'estàs fent un tip de riure i sents com riuen a la fila del darrere i a la butaca del costat, però a cada moment hi ha una frase o un estat d'ànim dels protagonistes que t'interpel·la personalment, amb les teves herències familiars i les teves contradiccions del present, i no deus ser l'únic a qui li passa, perquè arriba un moment que els espectadors ja ni es mouen, amb els ulls clavats a la pantalla. Hem rigut i, alhora, sortim del cine amb les brases remenades del nostre incendi interior. La pel·lícula es diu *Casa en flames*, l'ha dirigit Dani de la Orden i l'ha escrit Eduard Sola.

El treball dels actors és finíssim, en especial el de dues actriuasses que manen, Emma Vilarasau i Clara Segura, amb uns esplèndids Enric Auquer, Maria Rodríguez Soto, Alberto San Juan, José Pérez Ocaña i Macarena García, que aconsegueixen convertir els personatges en persones que tots hem conegut alguna vegada si és que no som nosaltres mateixos.

El tema és universal, situat a la galàxia *pija* barcelonina vinguda a menys però que encara *costabraveja*. El talent audiovisual i actoral català és inacabable, però amb el cinema encara ensopeguem. Per això, a tots els que han fet *Casa en flames*, felicitacions i agraïments; i vostès, no se la perdin.

ANTONI BASSAS

L'EDITORIAL

Contra el problema dels lloguers, parc d'habitatge públic

El problema de l'habitatge a Catalunya és segurament el més greu i el de més ampli espectre que té el país en termes d'equitat i progrés social. Fa només quatre dies el departament de Territori va publicar el que havia anunciat feia tres mesos: que amplia en 131 els municipis amb mercat residencial tensat. A l'espera que el ministeri d'Habitatge i Agenda Urbana ho validi i entri en vigor, Catalunya té 271 municipis afectats, en els quals viuen 7 milions de persones, un 90% de la població.

Per la seva dimensió i per la seva naturalesa, aquest problema no té fàcil solució. Regular els preus de lloguer o limitar l'afectació del turisme sobre l'habitatge (limitar les llicències de pisos turístics i regular els lloguers de temporada) en són algunes. Però la més efectiva seria que existís un gran parc d'habitatge públic que fos capaç de condicionar els preus del mercat. Això és el que passa en ciutats com Viena i la seva àrea metropolitana, on fa més d'un segle que l'habitatge està en bona part gestionat per l'administració: un 60% dels vienesos viuen en els prop de 200.000 habitatges públics de la ciutat.

Avançar en aquesta línia no és fàcil. Viena ho va poder fer a partir de les especials (desastroses) condicions econòmiques i socials del final de la Primera Guerra Mundial. A Catalunya i Barcelona, amb el mercat desbocat, el punt de partida és diferent. De fet, Barcelona i Catalunya (i Espanya) tenen un gran dèficit d'habitatge de lloguer protegit. La mitjana als països de la UE és del 9%, amb puntes com la dels Països Baixos (prop d'un 35%). Ni a Catalunya (prop d'un 1,7%) ni a Espanya (per sota de l'1,5%) arriben al 2%. La liberalització dels lloguers de fa gairebé 40 anys (l'anomenat decret Boyer, pel llavors ministre d'Economia i Hisenda Miguel Boyer) ha acabat portant a la situació insostenible actual, en què moltes famílies, molts joves i molta gent gran no poden tenir una vida digna en un espai segur.

És una bona notícia la negociació entre l'Incasòl i La Caixa per adquirir 500 habitatges en una sola operació

És cert que s'ha posat fil a l'agulla. El departament de Territori ha iniciat el pla territorial sectorial de l'habitatge, que preveu arribar al 10% d'habitatge de lloguer social en els municipis tensats en un màxim de vint anys.

I, en aquest context, l'operació que s'està negociant entre l'Incasòl i la Fundació Bancària La Caixa és un primer pas interessant. Hi ha hagut operacions prèvies, els últims anys, amb un total de 461 habitatges adquirits per destinar-los al lloguer social (la majoria negociats amb la Sareb), i fins i tot una operació notable també amb La Caixa a Reus que va suposar 32 habitatges de cop. Però ara estem parlant de 500 habitatges d'una tacada. Estaria bé que arribés a bon port.

L'estratègia té una doble virtut: incorpora nou habitatge social al parc públic i soluciona, o hauria de solucionar, la situació delicada de molts llogaters actuals. Però el que és important és que, a diferència del que ha passat en les últimes dècades, l'habitatge públic romangui públic i no passi a ser propietat dels qui se'n beneficien. N'hi ha prou de recordar que el parc de protecció oficial existent de fa anys es reduirà en un 50% d'aquí al 2030.

Per tant, això hauria d'anar acompanyat de polítiques de gestió i manteniment adequat d'aquest parc. Perquè no hi ha una sola decisió que sigui una solució. El problema s'ha de gestionar durant anys, s'hauran d'anar prenent decisions. I no un sol govern.

LES CARES DEL DIA

Brenda Davy

Els aliments ultraprocessats tenen efectes nocius per a la salut. Ho han dit sovint l'OMS i altres autoritats. Però els experts apunten que no hi ha prou ciència al respecte per saber quins, com i per què. No són el mateix els refrescos que el pa de motlle integral. La professora de nutrició de Virginia Tech encapçala un dels equips que s'hi dediquen. P. 12-13

Hisayo Katsui

És sabut que diversos països han caigut en l'abisme de l'eugenèsia per "millorar físicament" els seus ciutadans. Sobretot a principis del segle XX: Suïssa, Noruega, Suècia i, esclar, Alemanya. Però també Finlàndia. La professora d'estudis de la discapacitat de la Universitat de Hèlsinki ha estudiat el programa d'esterilització forçada de persones sordes a Finlàndia durant 35 anys. P. 20

I TAMBÉ A L'ARA.CAT

01
Amb el recompte oficial de les eleccions legislatives a França tancat, seguirem les reaccions i els moviments per al nou govern

02
Us explicarem que al mercat hi ha fins a 104 models de cotxe amb el manual d'usuari en català

03
Tindreu el vídeo amb l'anàlisi d'Antoni Bassas sobre l'actualitat

NO T'HO POTS PERDRE

La UE recapta 130 M€ cada any de visats denegats

En general són visats de curta estada, a 80 euros la petició. Entre el 49% i el 35% de les denegacions són a ciutadans africans i asiàtics. En el cas dels nord-americans, australians o saudites, són el 7% o menys. P. 14

Doble podi dels germans Márquez al GP d'Alemanya

Marc i Àlex Márquez, 2n i 3r, van coincidir ahir per primer cop en un podi de MotoGP, i amb Marc remuntant des del 13è lloc. Només ho havien fet els nipons Aoki (1997) i els argentins Salatino (1962). P. 28

Iaroslava Mahutxikh

La ucraïnesa va batre ahir un rècord mundial, el de salt d'alçada, que portava 37 anys vigent. El tenia la búlgara Stefka Kostadinova, amb 2,09 m, des del 1987. Mahutxikh va franquejar els 2,10 al míting de París. Ara *només* queden vigents deu rècords previs al 1990, nou de femenins i un de masculí, i tres són més vells que el batut ahir. P. 28

La tria de l'Empar
Juliol 2024

ESSÈNCIA DEL MEDITERRANI

Descobreix el 'pack' de vins del mes de juliol recomanat per Empar Moliner.

'PACK' ESSÈNCIA DEL MEDITERRANI
15% dte.
Preu: ~~93,65 €~~
79 €

Obsequi - DO Empordà
Priorat de Vall Llach - DO Priorat
L'Alba al Turó - DO Penedès
Nua - DO Empordà

Aconsegueix el 'pack' amb un **15% de descompte** a botiga.ara.cat o escanejant el codi QR.

WINE IS SOCIAL
ara

Actualitat

ELECCIONS A FRANÇA 2024

01

01. Mélenchon dirigint-se als simpatitzants per celebrar el triomf. ANDRE PAIN / EFE **02. Bardella amb gest abatut.** KEVIN COOMBS / REUTERS

França diu 'no' a l'extrema dreta de Le Pen

El front d'esquerres sorprèn amb un gran triomf a les legislatives que enfonsa els lepenistes al tercer lloc

LAIA FORÈS
PARÍS

L'extrema dreta no governarà a França. El Nou Front Popular (NFP), l'aliança de les esquerres, ha donat la sorpresa a les eleccions legislatives i ha aconseguit convertir-se en la primera força de l'Assemblea Nacional. És una victòria que ningú s'esperava, sobretot perquè totes les enquestes abans de les eleccions d'ahir apuntaven a una victòria prou clara de l'extrema dreta de Marine Le Pen.

França s'ha mobilitzat i ha enviat un missatge clar a Le Pen: no vol que governi l'extrema dreta. Tot i el creixement espectacular que ha fet Reagrupament Nacional (RN) en els últims anys, aquesta vegada tampoc ha aconseguit el seu objectiu de dominar l'Assemblea Nacional. El resultat demostra que el cordó sanitari –la crida a un front republicà feta pels macronistes i les esquerres– ha funcionat. De fet, la participació ha estat la més elevada dels últims 40 anys (al voltant del 67%), tot i que la xifra definitiva no es coneixerà fins avui.

Segons les projeccions –molt fiables a França–, l'aliança de les esquerres obtindria un resultat prou contundent: aconseguiria entre 175 i 215 diputats, tot i que es quedaria lluny de la majoria absoluta. La coalició del president Emmanuel Macron, Junts per la República, quedaria en segona posició amb entre 150 i 170 diputats. Macron aconsegueix frenar l'extrema dreta, però queda debilitat –perd entre 70 i 100 escons– i s'enfronta a una Assemblea on per primera vegada no disposa de la majoria, un fet que, evidentment, li pot complicar la presidència.

Projecció dels resultats de les legislatives franceses

Estimació de les 00.09 h, amb 560 escons assignats

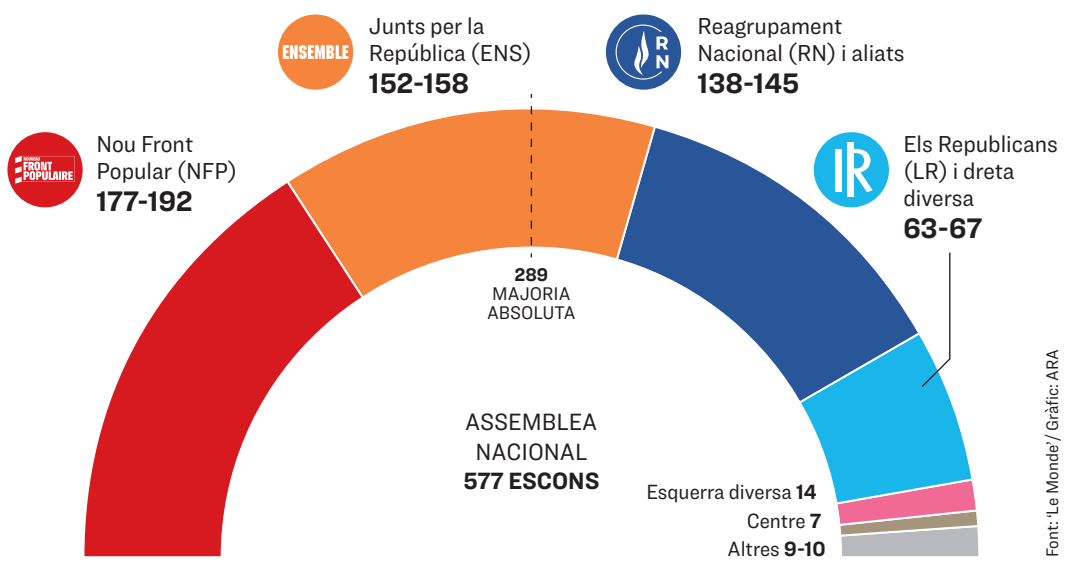

Font: 'Le Monde' / Gràfic: ARA

Tercera posició per a Le Pen

Reagrupament Nacional s'enfonsaria fins a la tercera posició, amb entre 130 i 160 diputats. Són molts més que els que Le Pen tenia fins ara (89), però el resultat és decebedor per al partit. El seu objectiu, proclamat durant la campanya, era aconseguir la majoria absoluta i governar per primer cop. "Hem aconseguit els millors resultats de la nostra història", va destacar el número dos de Le Pen i candidat a primer ministre, Jordan Bardella, que va assegurar que "preparen la victòria de demà". També va acusar el president Macron d'haver deixat el país "en mans de l'extrema esquerra de Jean-Luc Mélenchon".

Marine Le Pen va evitar sortir a valorar els resultats i es va limitar a fer unes breus declaracions davant la premsa en què va denunciar un cordó sanitari "antinatural". "Ens ha pres la majoria absoluta", va dir una líder d'extrema dreta molt menys somrient que al final de la primera volta. Els Republicans, la dreta tradicional, aconsegueixen entre 60 i 65 escons. El resultat dels conservadors descarta una aliança entre la dreta i l'extrema dreta, perquè sumant els seus escons també es queden lluny de la majoria absoluta, que se situa en els 289 diputats.

A la seu de l'RN la nit electoral les cares eren llargues i no hi va haver cap festa, tot i que estava preparada. La imatge de desolació contrastava amb la de la plaça de la República de París, on es van reunir milers de seguidors d'esquerres per celebrar la

LA PARTICIPACIÓ MÉS ALTA DELS ÚLTIMS 43 ANYS

La participació a la segona volta de les eleccions legislatives a França ha confirmat la tendència de la primera, i és la més alta des del 1997. Un 67,1% dels francesos cridats a les urnes, segons l'última estimació publicada per *Le Figaro*, van votar ahir; això són 0,4 punts més que a la primer volta. La participació va augmentar 20,9 punts respecte a les últimes eleccions legislatives, celebrades el 2022.

67,5%
Última estimació de la participació a les eleccions a França

Els francesos surten en defensa de la República

02

victòria. La cara i la creu de les eleccions legislatives.

De fet, aquestes eleccions i el mal resultat de l'extrema dreta són mèrit sobretot dels partits d'esquerres –França Insubmisa, els socialistes, els ecologistes i els comunistes–, que van ser capaços d'unir-se i fer front comú contra Le Pen en un moment de grans divisions entre aquestes formacions. Dos dies després de l'anunci dels comicis, els quatre partits van anunciar un acord que semblava impossible. L'esperit del Front Popular del 1936 es va imposar. Ara caldrà veure com les formacions gestionen la seva victòria a l'Assemblea Nacional.

Mélenchon reclama el govern

En aquest sentit, Jean-Luc Mélenchon, líder de França Insubmisa, el principal component del Nou Front Popular, ja va reclamar ahir al president Macron que deixi governar les esquerres. "El president ha de cridar el Nou Front Popular a governar", va dir. I va advertir que "la voluntat del poble ha de ser respectada estrictament: no hi pot haver subterfugis". "S'ha confirmat la desfeta del president de la República: el president ha d'inclinar-s'hi i el primer ministre ha de marxar", va afegir.

La Constitució francesa no és prou clara a l'hora d'assenyalar qui ha de governar després d'unes eleccions legislatives. La carta magna assigna al president la potestat de nomenar un primer ministre que surti de la majoria de l'Assemblea, però no queda clar què passa si cap partit aconsegueix una majoria prou sòlida. L'inquilí de l'Elisi té marge per decidir. I, de fet, l'entorn de Macron ja ha sortit al pas i ha dit als mitjans que aquests resultats encara no mostren qui ha de governar.

Incertesa
Els resultats dibuixen una França difícil de governar a l'Assemblea Nacional

President
Macron salva els mobles, tot i obtenir uns resultats discrets que el qüestionen

Els resultats dibuixen una França ingovernable. Cap bloc ha obtingut una majoria clara a l'Assemblea Nacional i, per tant, el president Macron ho tindrà complicat per nomenar un primer ministre i un nou govern. La situació és inèdita. De fet, el sistema polític de la V República, creada el 1958, està dissenyat per fomentar majories àmplies a l'Assemblea i governs estables. El que passi a partir d'avui és terreny inexplorat.

Dimissió d'Attal

Ahir a la nit el primer ministre, Gabriel Attal, va anunciar que avui presentarà la dimissió al president, tot i que Macron podria demanar-li que es mantingui al càrrec fins que hi hagi nou govern i nou primer ministre. La tasca del president de la República no serà fàcil. Macron té tres alternatives: buscar una gran coalició –el president va dir que no s'aliaria amb els *insubmisos* de Mélenchon, però es podria aliar amb els socialistes i ecologistes–, deixar que governi l'esquerra en minoria o nomenar un govern tecnòcrata, sense polítics. Cap de les tres opcions és senzilla ni garanteix que no hi hagi bloqueig.

El que sembla descartat és que governi l'extrema dreta, almenys a curt termini. Els de Le Pen ho continuaran intentant: "Avui comença tot", va reiterar Bardella. Tot i el revés, Le Pen no renunciarà a seguir el seu camí cap a l'Elisi, que intentarà assaltar el 2027. El dubte que s'imposa ara és si l'RN ha tocat sostre o si, per contra, encara té marge per créixer.

Les frases

Jean-Luc Mélenchon

"El president té el deure de cridar el Nou Front Popular a governar i estem preparats per fer-ho. El poble ha parlat amb claredat"

Gabriel Attal

"Comença una nova era per al nostre país, amb un Parlament més fort que mai. Gràcies a la determinació, hem aturat l'extrema dreta"

Jordan Bardella

"L'RN no és com la resta, nosaltres continuarem al costat del poble francès. Hi serem fins a la victòria. Aquesta nit comença tot"

Anàlisi

JOSEP RAMONEDA
FILÒSOF

La ciutadania francesa s'ha mobilitzat davant l'amenaça de l'extrema dreta i ha impedit que Le Pen, Bardella i els seus governin França. Per la decisió de dissoldre l'Assemblea Nacional i convocar eleccions, Emmanuel Macron es troba davant de la urgència d'obrir i canalitzar una nova etapa sobre la base d'un Parlament en què si una cosa es veu clara és la dificultat de construir una nova majoria estable i, per tant, de proposar el primer ministre –una competència del president de la República– que l'ha de liderar. I això arriba en un moment en què l'autoritat de Macron està molt tocada per la sensació de pèrdua del sentit de la realitat i d'allunyament de la ciutadania que ha demostrat els últims temps.

Lluny de la tradició de la V República, fundada sobre un bipartidisme imperfecte que les eleccions sempre decantaven d'un cantó o de l'altre, la nova Assemblea Nacional és una equació que requerirà un lideratge, una ponderació i una capacitat d'integració de sensibilitats molt diverses. El Nou Front Republicà ha arribat primer, però no es veu cap aliança automàtica, per proximitat ideològica, que li garanteixi l'accés a la majoria absoluta. Les dificultats comencen a casa. El Front és fruit d'una emergència –l'amenaça de l'extrema dreta– que ha permès unir les candidatures de tota l'esquerra, però entre el Partit Socialista, que ha obtingut uns resultats que fan creïble la seva resurrecció, i la França Insubmisa hi ha tot un món.

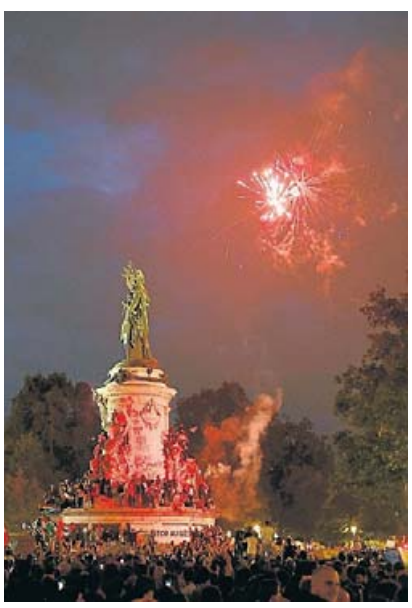

Focs artificials ahir a la plaça de la República de París. YOAN VALAT / EFE

Sense dubte, però, el titular de la nit és la desfeta de l'extrema dreta, proporcional a les expectatives –possiblement exagerades– derivades del resultat de la primera volta. La ciutadania, tot i ser juliol, mes de vacances, conscient de l'amenaça que l'extrema dreta representava, ha volgut tancar el debat amb un clar refús a la possibilitat que accedís al poder. La mobilització ha superat les expectatives. Una participació massiva equiparable a la de l'any 1981, quan François Mitterrand va guanyar la presidència de la República a Valéry Giscard d'Estaing.

Segurament mai sabrem els càlculs que el president Macron va fer quan va sorprendre tothom convocant eleccions legislatives quan l'extrema dreta va guanyar les eleccions europees. Que Junts per la República, la seva coalició, hagi quedat segona, superant l'extrema dreta però per darrere de les esquerres, i sense possibilitat de governar sola, no sembla aplanar-li el camí. Per estabilitzar el nou Parlament, el president haurà de baixar de l'Olimp; és a dir, necessitarà capacitat de reconèixer els actors polítics adversaris i crear aliances que requeriran molta cintura.

L'imperatiu ciutadà

L'imperatiu que la ciutadania ha posat sobre la taula és clar: facin el favor d'entendre's, resolguin els problemes i no ens entreguin a l'extrema dreta. Els votants han volgut deixar clares algunes coses que una part de les dretes, incloent-hi el macronisme, semblava que no volien saber: que la idea d'un estat autoritari és consubstancial a l'extrema dreta i que amb això no s'hi juga.

En tot cas, el primer ministre, Gabriel Attal, que ha parlat mentre el president Macron optava pel silenci, ha deixat dues pistes sobre el que vindrà ara. Ha reconegut "que no s'albira una majoria absoluta", ha anunciat la presentació immediata de la seva dimissió al president de la República i ha advertit la seva disposició a mantenir el càrrec de manera provisional tot el temps que calgui. També ha esmentat els Jocs Olímpics, d'imminent inauguració, com a coartada per a una treva.

El que és innegable és que, en contra dels que donaven per fet la normalització de l'extrema dreta, els francesos han anat a votar per dir prou. Ara l'esquerra, el macronisme i Els Republicans tenen l'obligació d'entendre's. El fracàs de l'extrema dreta després de les expectatives creades és considerable. No hi ha excusa per desaprofitar aquesta oportunitat. I és un alleujament per a tot Europa que s'hagi parat l'envestida.

ELECCIONS A FRANÇA 2024

Mélenchon, el líder incòmode de la resurrecció de l'esquerra

El cap de França Insubmisa es mostra preparat per governar

Perfil

CRISTINA MAS
BARCELONA

Les eleccions presidencials del 2022 havien de ser l'última cursa de la llarga vida política de Jean-Luc Mélenchon, que aleshores tenia 70 anys. Però amb el 22% dels vots es va quedar només a un punt de Marine Le Pen, que va acabar disputant al segona volta amb Emmanuel Macron. Una diferència massa petita per tirar la tovallola i abandonar el lideratge de França Insubmisa (LFI), el partit que havia fundat sis anys abans per ser l'esperança dels milions de francesos que no deixaven d'ocupar els carrers defensant salaris, pensions i serveis públics.

Amb els socialistes, els comunistes i els verds enfonsats a les urnes, Mélenchon tenia l'autoritat per liderar la coalició d'esquerres, aleshores anomenada NUPES, que bàsicament va adoptar la seva plataforma: posar límits al lliure mercat, augmentar els impostos als rics, apujar el salari mínim, rebaixar l'edat de jubilació als 60 anys, renacionalitzar les grans empreses públiques, combatre la desigualtat de gènere, acabar amb les discriminacions racials i lluitar contra el canvi climàtic. Erigit en el principal partit d'oposició a Macron (LFI tenia 131 diputats i l'extrema dreta de Marine Le Pen 89), fins i tot va aconseguir que s'aprovés el seu projecte de llei per blindar a la Constitució el dret a l'avortament.

L'anticipació electoral causada per la debacle del macronisme a les eleccions europees davant l'extrema dreta ha donat a Mélenchon una nova oportunitat, i aquest cop no l'ha desaprofitada. Ho ha fet liderant el Nou Front Popular, que entonava el "No passaran", i alhora aprofitant que Macron no tenia cap altra opció que buscar una estratègia electoral de tots contra Le Pen per esmorteir la seva caiguda.

Nascut a Tànger, fill d'un carter i d'una mestra de primària i net d'espanyols, parla amb fluïdesa el castellà, amb un lleuger accent llatinoamericà perquè ha trepitjat sovint la regió que descriu com "un lloc on la paraula *revolució* no fa por". Mélenchon va passar del trotskisme del Maig del 68, a les files del partit socialista (va ser ministre de Formació Professional en el govern de Lionel Jospin el 2000-2002) fins que fa una dècada va trencar amb el PS per crear el seu propi partit. França Insubmisa va seguir l'estela de les noves formacions d'esquerres a Europa com Podem, Syriza i Die Linke.

Conegut pels seus dots d'orador, llicenciat en filosofia i maçó, abans de dedicar-se a la política va ser periodista i es mou com peix a l'aigua en el terreny mediàtic. Ha pogut contrarestar la guerra bruta mediàtica, com les acusacions d'antisemita, sense cap fonament, pel seu suport als palestins contra l'ofensiva israeliana. Un suport que li ha fet guanyar vots entre les comunitats àrabs i el jovent, que han afrontat una forta repressió policial a les protestes propalestines.

Lideratge autoritari

Mélenchon ha tornat l'esperança a l'esquerra francesa, però el seu estil de lideratge no és precisament amable ni democràtic. És una figura divisiva i autoritària. Ja va ser polèmica a NUPES el seu suport al seu protegit, Adrien Quatennens, quan va admetre haver pegat a la seva dona. Quatennens va acabar retirant la seva candidatura en aquestes eleccions "per no ser un problema". També va ser revelador que el dia que la policia es va presentar al seu despatx per investigar-lo per finançament irregular, Mélenchon els va rebre proclamant "la república soc jo". Abans de la segona volta Mélenchon va purgar els candidats que l'havien criticat, fins al punt que François Ruffin, un dels dirigents del 15-M francès i l'autor del nom del Nou Front Popular, ha dit que "no podem aspirar a la pau i la democràcia per al país i convertir el partit en un regne de la por i la brutalitat".

Mélenchon i els seus *insubmisos* també han fet concessions en aquesta campanya. Tot i que el programa del Nou Front Popular conté bona part de les seves propostes socials, que tindrien un cost important per a les arques públiques, ara la consigna de rebaixar l'edat de jubilació als 60 anys es considera només un "objectiu". També han abandonat l'ambigüitat sobre Ucraïna i han condemnat els atacs de Hamàs del 7 d'octubre, que titllen de "terroristes".

Contra les acusacions d'autoritarisme, el partit ha deixat per a més endavant la designació del seu candidat a primer ministre –Manon Aubry, líder de LFI al Parlament Europeu, havia promès que el partit "proposarà i no imposarà" cap nom, si guanyava l'esquerra. Uns minuts després que els sondejos apuntessin a la seva victòria, Mélenchon ha reclamat el govern, però no ha reivindicat el càrrec per a ell. Tampoc queda clar que l'hi ofereixin: Macron va deixar clar en campanya que no volia una cohabitació amb els *insubmisos*. Encara queda molta partida per jugar i potser Mélenchon s'haurà de conformar amb quedar-se fora, un altre cop. ■

Altres titulars de la nit

L'esquerra celebra al carrer la seva victòria inesperada

Els simpatitzants d'esquerres van afanyar-se a sortir al carrer quan es va conèixer la victòria del Nou Front Popular. Milers de persones van celebrar la victòria en indrets històrics de l'esquerra francesa, com la plaça de la República o la plaça de Stalingrad, a l'est de París.

Barricades i proteccions als Camps Elisis

Els comerços d'una de les avingudes més emblemàtiques de París van muntar ahir barricades per protegir els seus aparadors abans de conèixer els resultats de les eleccions per por que hi hagués aldarulls. Aquesta campanya ha estat molt violenta: 51 candidats han estat atacats, segons el govern.

GUGLIELMO MANGIAPANE / REUTERS

L'expresident François Hollande, elegit diputat

L'expresident francès François Hollande va ser elegit diputat a la seva circumscripció. És el tercer cop que Hollande, que es presentava amb el Nou Front Popular, ocuparà un seient de l'Assemblea Nacional. Ja en va ocupar entre el 1988 i el 1993, i entre el 1997 i el 2012, abans de ser escollit president de la República.

Bardella anuncia l'adhesió de l'RN a un "gran grup" europeu

En el seu discurs de reacció als resultats, Jordan Bardella, el candidat de l'RN a les eleccions europees, va anunciar que el seu partit s'adherirà a un "gran grup" del Parlament Europeu. L'anunci pot fer referència al nou grup que ha impulsat l'hongarès Viktor Orbán.

CARL COUT / GETTY

De vegades, el secret de l'èxit
és simplement una clau.
Audi
Q5
Sportback
Black line edition.
5005 AQS
Per 490 €/mes*
amb Easy Renting en 36 quotes,
amb assegurança i manteniment inclosos.
Entrada: 15.421,49€
Audi A l'avantguarda de la tècnica.
Xarxa de Concessionaris Oficials Audi a Barcelona.
Audi Center BCN sud
Mogauto
Quadis Motorsol
Movento Sarsa
Servisimó
Superwagen
Vilamòbil
*Oferta Volkswagen Renting per a un Audi Q5 Sportback Black line 35 TDI S tronic. Entrada: 15.421,49 €. Inclou manteniment i reparació d'avaries, assegurança i assistència en viatge 24 h. Oferta per a clients particulars; calculada a 30.000 km i vàlida fins al 31/07/2024. Emissions combinades de CO_2: 40-206 g/km. Consum combinat de combustible: 1,8-9,1 l/100 km. Les xifres de consum de combustible i emissions de CO_2 es faciliten en intervals perquè depenen del joc de rodes i pneumàtics que es faci servir.

ELECCIONS A FRANÇA 2024

Macron evita el pitjor però queda debilitat

El president s'enfronta a tres anys a l'Elisi sense majoria a l'Assemblea i amb el macronisme qüestionat

LAIA FORÈS
PARÍS

El president francès, Emmanuel Macron, fotografiant-se ahir amb simpatitzants després de votar. MOHAMMED BADRA / EFE

El resultat de les eleccions legislatives d'ahir és un revés per al president de la República. No és un fracàs dramàtic perquè Emmanuel Macron ha salvat els mobles quedant en segona posició i evitant el triomf de l'extrema dreta, i aquesta era la prioritat, però perd la majoria a l'Assemblea i obté entre 150 i 180 escons. El daltabaix és considerable, perquè deixa de ser la primera força, un càstig electoral que li complicarà els tres anys que li queden de mandat.

Macron va avançar les eleccions per ampliar la seva majoria. No ho ha aconseguit. "El càlcul li ha sortit malament. En comptes d'ampliar la majoria, l'ha perdut. El resultat pot ser una Assemblea i un país ingovernable, perquè hi haurà moltes minories i cap majoria. Serà un escenari molt complex", apunta Víctor Hugo Ramírez, politòleg i investigador de la Universitat de Newcastle. "Macron s'ha dissolt a ell mateix amb aquestes eleccions", sosté l'ecologista Sébastien Peytavie. "Va fer una aposta i estava convençut que les esquerres serien incapaces d'unir-se. Ha apostat i ha perdut", afegeix Peytavie en una conversa amb l'ARA.

Macron s'enfronta als seus últims tres anys de mandat presidencial més debilitat que mai i sense majories clares a l'Assemblea, tres anys que poden ser un infern i que poden desgastar la seva presidència. El mandatari va assegurar abans de les eleccions que no dimitirà –si ho fes, s'haurien de celebrar eleccions presidencials–, i després d'haver evitat que l'extrema dreta governi sembla difícil que s'ho repensi. Però Macron és imprevisible.

Sigui quina sigui la decisió de l'inquilí de l'Elisi, la fi del macronisme comença a treure el cap. El president no es podrà presentar a un tercer mandat –a França estan limitats a dos–, i tampoc està clar quin serà el seu successor, si és que n'hi ha. El llegat que deixa, amb un partit debilitat, tampoc posaria les coses fàcils a un eventual successor macronista. El president ha exercit un lideratge extremadament personalista, sense un partit sòlid darrere ni una ideologia marcada. "En el macronisme, a banda d'Emmanuel Macron, no hi ha res més. El partit no té estructura al territori ni militants", apunta Sébastien Peytavie. L'auge de l'extrema dreta i el renaixement històric de l'esquerra gràcies a l'aliança del Nou Front Popular –la gran triomfadora dels comicis d'ahir– són altres ingredients que el debiliten.

Allunyat de la gent

El seu entorn, a més, no acaba d'entendre per què va convocar les eleccions, i molts dels seus votants li han donat l'esquena. La seva popularitat està en el punt més baix, i en aquest segon mandat ha demostrat amb escreix la seva incapacitat per connectar amb els francesos. "Des de fa anys governa per decret i imposa reformes impopulars. Té la fama de fer-ho tot contra el poble, sempre amb una actitud de menyspreu cap a l'oposició. Ha cultivat la imatge de tecnòcrata allunyat de la gent", sosté Ramírez.

A la nova Assemblea, Macron quedarà desdibuixat. La victòria de les esquerres li prendrà tot el protagonisme. "El bloc macronista està pràcticament esborrat", proclamava la líder de Reagrupament Nacional després de la primera volta. Un missatge que es repetia ahir.

El president també podria veure com els seus socis de l'anomenada majoria presidencial –partits petits de centre i centredreta– abandonen la coalició. "Macron ha matat la majoria presidencial", assegurava fa pocs dies l'ex primer ministre Édouard Philippe, líder d'Horitzons, un dels socis parlamentaris més importants de Macron.

Fracàs
Va avançar les urnes per ampliar la majoria i no ho ha aconseguit

Futur
Registra la popularitat en el punt més baix i no té cap successor

"És la fi del macronisme perquè el bloc del centre ha quedat esclafat, esborrat pel bloc de l'extrema dreta i de l'esquerra unida", afirma el politòleg Benjamin Morel en una entrevista al digital francès *20 Minutes*. Quan va arribar a l'Elisi, el president de la República va proclamar la fi de la dicotomia esquerra-dreta que ha marcat històricament la política francesa. El resultat de les eleccions d'aquest diumenge pot consolidar precisament la idea que l'arribada de Macron a l'Elisi només era un parèntesi en aquesta dicotomia, però ara amb la dreta tradicional també esborrada.

L'esquerra torna amb força. El president ha salvat el perill d'un govern d'extrema dreta, però el dubte és si sabrà nedar en una Assemblea Nacional amb majoria d'esquerres. Caldrà esperar a l'any 2027 per veure si el parèntesi es tanca.

Es busca primer ministre amb qui conviure

ARA
BARCELONA

El vuitè article de la Constitució de la V República Francesa és clar: "El president de la República nomena el primer ministre". És un poder propi del president, si bé no està obligat a fer-lo servir en cap termini determinat ni necessita la validació dels parlamentaris. Davant d'aquesta situació, i atès que Gabriel Attal va anunciar que presentaria la seva dimissió avui mateix, quines opcions té ara Emmanuel Macron?

L'Elisi va anunciar en un comunicat que "el president de la República pren nota dels resultats" i que "vetllarà pel respecte de la decisió del poble francès", però que s'esperarà a "l'estructuració de l'Assemblea Nacional" per prendre "les decisions necessàries".

Macron, que ja fa dos anys que només té una majoria relativa a l'Assemblea, s'enfronta ara a un Parlament hostil, on el seu partit és minoria i on qualsevol govern que nomeni és susceptible de patir una moció de censura. El president té ara l'opció de nomenar un primer ministre del Nou Front Popular, la força guanyadora de les eleccions, però si la dreta, l'extrema dreta i el centre s'uneixen, podrien tirar-lo enrere ràpidament. Una altra opció és optar per un primer ministre tecnòcrata, que asseguri el funcionament del govern fins d'aquí a un any, quan la Constitució francesa permet convocar noves eleccions legislatives.

VALENTINA CAMU / EFE

De moment només es coneixen noms que descarten assumir el càrrec, com l'expresident François Hollande.

AMBIENT POLÍTIC

El Congrés dels Diputats en un ple recent en què es debatia sobre la llei d'amnistia. FERNANDO VILLAR / EFE

Els insults en política han vingut per quedar-se?

No només l'extrema dreta fa servir improperis, sinó que han penetrat en tota l'arena política

ROGER PALÓS
BARCELONA

"Esquerrà de merda", "terrorista", "criminal", "fill de puta [sic]" o "sac de merda". Tots aquests són insults proferits per líders polítics de primer nivell com Javier Milei, Santiago Abascal, Isabel Díaz Ayuso o Óscar Puente. Els insults en política cada cop estan més estesos i fins i tot normalitzats per part de dirigents polítics, ministres o presidents, com la madrilenya, que fins i tot els ha convertit en un lema polític fent veure que va dir "M'agrada la fruita". Aquesta manera de fer política, en què es perden els estreps, no és exclusiva de la dreta radical, tot i que sigui part del seu ADN. Cada cop va penetrant més també en l'esquerra i en tots els espais polítics. Per què regna la política de l'insult i des de quan el respecte ha saltat pels aires de l'arena política? A tot Europa i Amèrica, els improperis han vingut per quedar-se?

"L'insult impregna la vida política, és el reflex d'una certa violència en la conversa social", sosté el director de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials, Oriol Bartomeus, que afegeix que "lliga amb la polarització". A parer seu, la dreta i sobretot l'extrema dreta "fan servir aquest discurs perquè no els fa nosa; com més polaritzats més legítimes són les expressions", però això no impedeix que l'esquerra s'hi hagi sumat amb polítics com Puente. Hi coincideix Guillem Suau, professor de la Universitat de Lleida, expert en comunicació política, que argumenta que la tendència "ve d'un cert populisme de dretes que va fer servir aquesta fórmula per donar la imatge de conservador rebel, però l'esquerra s'hi està sumant amb l'excusa que «M'han atacat primer i ara desqualifico jo»". En aquest sentit, la professora de ciències polítiques de la UOC Ana Sofía Cardenal recalca: "Va molt lligat al fenomen de la polarització afectiva, que mesura el disgust que produeix l'adversari i el grup que vota l'adversari. Quan deixem que l'adversari polític sigui personal, l'insult hi té més cabuda, un pas més cap a la deshumanització".

Les xarxes
Han contribuït a l'increment de l'insult i a normalitzar la burla

Ara bé, quin és l'origen? Els tres experts consultats coincideixen a assegurar que les xarxes socials han contribuït a augmentar l'insult en la política pels factors d'anonimat, de descentralització informativa amb possibilitat que els usuaris comentin, sumant-hi el fet que afavoreix la cultura de la burla. A més, apunten que s'han donat episodis que han afegit llenya al foc al Principat: la crisi econòmica del 2008 o el Procés. Bartomeus afirma que hi ha diversos orígens, però situa "un canvi en la conversa pública evident a partir de l'aparició de les xarxes socials, amb l'origen anterior del trencament dels codis d'educació i del capteniment públic amb la televisió de Berlusconi, als anys 80". El politòleg exposa que hi ha un canvi social a finals dels 80 de "trencament de costums heretats del segle XX", que ja es va veure el Maig del 1968.

Llarga vida als insults?

La normalització i l'*in crescendo* de la falta de respecte a l'altre respon a lògiques profundes difícils d'aturar, segons tots els experts. Suau afirma que "el Parlament ens parla de com som" i que la societat està "perdent capacitat de debatre", perquè "quan li dius a algú fill de puta [sic] no has de contrarestar res perquè ja l'has desqualificat". A més, constata que "cada cop es porta més l'autopromoció [del polític], remarcar els sentiments", i l'insult "ha vingut per quedar-se, fins i tot en l'àmbit municipal, on també s'estén".

Bartomeus recorda que en les eleccions presidencials franceses del 2021 una enquesta ja evidenciava que les generacions més joves acceptaven molt més el fet d'insultar un polític que les més grans, que hi eren més reticents. Encara en fase "àlgida", creu que perdurarà temps perquè "el polític que insulta no només no és castigat, sinó que la gent veu que parla com ells", i fins i tot parlar de males maneres és vist com una lluita contra l'*statu quo*, tal com sempre ha dit Donald Trump. De fet, Cardenal explica que "no només no té costos electorals, sinó que mobilitza els seus electors, i un cop ho fa una banda, l'altra es pregunta per què no pot fer el mateix". Una circumstància que fa preveure que va per llarg, juntament amb "el trencament general de consensos polítics i de les regles del joc".

Com es pot lluitar contra l'insult

Lluitar contra l'insult com a part de la política és una comesa complexa. Segons Suau, "caldria que hi hagués menys polarització i que augmentés el respecte cap a les idees dels altres" per deixar enrere aquesta dinàmica, mentre que Bartomeus creu que és "difícil actuar contra això perquè la política està presa d'un mercat per l'atenció", i la prova és que el ministre de Transports, Óscar Puente, habitual en les desconsideracions, "és molt més conegut que la ministra d'Educació". Precisament, l'exemple de Puente fa aflorar la reacció i Cardenal diu que "s'ha anat estenent perquè era una guerra molt asimètrica: la dreta fa servir mètodes que fins ara l'esquerra no havia fet servir per escrúpols".

INDEPENDENTISME

L'expresident Carles Puigdemont en una imatge d'arxiu. FRANCESC MELCION

Cimera sobiranista a Waterloo després del cop del Suprem

R.P.
BARCELONA

Trobada per refer ponts i abordar aspectes crucials per a l'independentisme ahir a Waterloo. Segons va avançar *La Vanguardia* i va confirmar l'ARA, Junts, ERC, la CUP i entitats independentistes com l'ANC, Òmnium i l'AMI es van reunir ahir a la ciutat belga amb Carles Puigdemont d'amfitrió a la Casa de la República. Van formar part de la reunió el secretari general dels juntaires, Jordi Turull; l'eurodiputat i vicepresident del Consell de la República, Toni Comín; l'exconseller Lluís Puig; la vicesecretària de lluita antirepressiva d'ERC, Marta Vilaret –que també va ser negociadora de la llei d'amnistia–; el secretari segon de la mesa del Parlament i secretari general adjunt d'estratègia dels republicans, Juli Fernàndez; l'exdiputat de la CUP Carles Riera; el flamant president de l'ANC, Lluís Llach; el president d'Òmnium, Xavier Antich, i el president de l'Associació de Municipis per la Independència (AMI), Jordi Gaseni. Una cimera independentista convocada després del cop del Suprem a la llei d'amnistia, negant-se a aplicar-la pels casos de malversació i no retirant les ordres de detenció contra els exiliats.

Reacció al Suprem

I és que la decisió de l'alt tribunal, que afecta diversos dirigents entre els quals Puigdemont, Turull, Oriol Junqueras, Raül Romeva i Dolors Bassa, ha estat determinant. Un element clau per analitzar en aquest context d'una aplicació de la llei, en el millor dels casos, no immediata. No només van conversar de l'estratègia antirepressiva i fins i tot d'un possible horitzó de mobilitzacions, sinó també del retorn dels exiliats, sobretot després que s'hagin mantingut les ordres de detenció contra Puigdemont, Comín i Puig. Puigdemont ha promès que tornarà tot i el risc de ser detingut, mentre que Puig només ho farà quan tingui totes les garanties i Comín no ha estat rotund. Tampoc està clar quan podria deixar l'exili a Suïssa la secretària general d'ERC, Marta Rovira, perquè depèn de la causa per terrorisme pel cas Tsunami que plana sobre ella, a més de sobre Puigdemont i Wagensberg.

És la primera gran trobada sobiranista des del 12-M, celebrada en plenes negociacions per a la investidura i una setmana després de la reunió entre Junqueras i Puigdemont.

ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Joan Ridao

PRESIDENT DE L'INSTITUT D'ESTUDIS DE L'AUTOGOVERN

"Amb la fragmentació del Congrés, els lobis s'han hagut de multiplicar"

NÚRIA ORRIOLS GUIU
BARCELONA

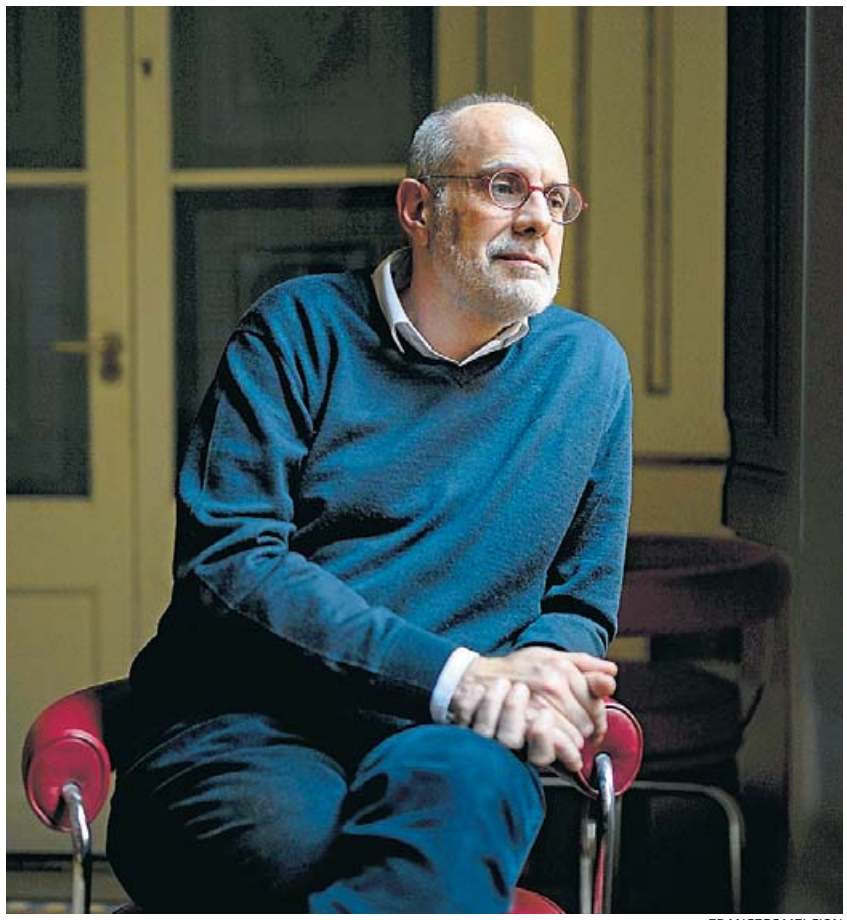

FRANCESC MELCION

Joan Ridao (Rubí, 1967) acaba de publicar el llibre *Los lobbies. Presente y futuro de la regulación de los grupos de interés en España y Europa* (Marcial Pons).

Què entén per lobis?
Qualsevol interacció entre una empresa o un particular que té interessos de caràcter econòmic. És una activitat d'influència en el procés de presa de decisions. En el llibre proposem introduir una nova condicionalitat: no ens ho mirarem tant en funció del què és com de quin nivell d'ingressos pot obtenir el beneficiari de l'activitat d'influència.

Per què no hi ha una regulació a l'Estat?
Perquè jo crec que a Florentino Pérez (ACS) i a José María Álvarez-Pallete (Telefónica) no els interessa: així ells poden continuar fent l'activitat de pressió a la llotja del Bernabéu i, per tant, el fet que hi hagi publicitat o transcendència d'aquestes coses no interessa. Per què? Perquè el gran tema dels lobis ara és la traçabilitat. La majoria de regulacions que tenim ara, la catalana inclosa, són estàtiques: hi ha una relació d'empreses i entitats quan van al Parlament o al Govern i en l'agenda de l'alt càrrec figura que s'hi han reunit. Però tu no pots saber quin és el seu grau d'incidència. Per això s'ha d'incloure l'empremta normativa.

Això què implica?
Un canvi en el procediment d'elaboració de normes. A tots els informes que hi ha, n'hi haurà d'haver un sobre la traçabilitat que durant el procediment s'haurà d'anar actualitzant amb la tramitació. El que volem és que es reflecteixin quins acords han adoptat i la transcendència del contacte o de la interacció entre el lobista i l'administració.

A Catalunya fa anys que se'n parla, d'això, però no ha acabat d'arrencar.
A Catalunya tenim un sistema pioner a l'Estat en la regulació de lobis. El perill és que es converteixi en una mena de directori d'empreses i entitats. L'empremta normativa estava inclosa en el pla del Govern, però va decaure [amb la convocatòria electoral]. També sabem que el govern de Pedro Sánchez tramitarà una modificació de la llei de transparència per introduir-ho.

Al Congrés i a Catalunya, quina ha sigut la seva experiència amb lobis com a diputat?
Al Parlament, sent portaveu durant molts anys durant el tripartit, poca. Al Congrés recordo més moviment.

I què demanaven?
Proposaven esmenes, però no recordo que m'haguessin ofert res a canvi, ni tan sols un obsequi. Ara bé, Telefónica és molt difícil que vagi a veure un grup parlamentari, no? Ja negocia amb qui ha de negociar. Però en el moment que apareix la fragmentació partidista i s'atomitza el Congrés, amb l'emergència de Podem i Ciutadans, em consta que aquesta activitat d'influència s'ha hagut de multiplicar perquè, òbviament, el govern no pot garantir les coses.

¿Els sindicats i les patronals són lobis?
No. Una de les característiques del nostre sistema polític és que tenim un sistema molt institucionalitzat de participació del món econòmic i social en les lleis. Ara ja podem saber què ha introduït.

L'ANC i Òmnium van ser un lobi durant el Procés?
No, jo crec que són una entitat de caràcter cultural, lingüístic, i una altra entitat que dinamitza políticament. Per tant...

Però ¿van exercir una influència en la llei del referèndum o de transitorietat?
Ho ignoro en aquest cas concretament. Però crec que no són lobis. Qualsevol interacció no ho pot ser. Hi ha d'haver un profit i, a més, una intervenció molt professionalitzada. I jo crec que això de professional en té molt poc. Més aviat és un moviment...

Aquesta setmana l'ARA ha publicat que ERC estava darrere els cartells de Maragall i una estructura B per fer contracampanyes. Què en pensa com a ex secretari general?
Em dolen aquest tipus d'episodis, perquè això no està en la tradició d'Esquerra. Jo no recordo mai, en el passat, una campanya de falsa bandera per deslegitimar l'adversari polític. És una manera molt poc republicana de fer política.

Què ha de passar amb el congrés d'ERC?
Vull recordar que hi ha un antecedent en el qual jo mateix i Joan Puigcercós ens vam apartar en benefici de l'actual direcció d'avui, d'Oriol Junqueras i Marta Rovira. Aquell trànsit, podríem dir, modèlic hauria de ser present.

IMMOBILIARI

Promoció d'habitatges a Reus que la Generalitat ha comprat recentment a La Caixa. CEDIDA

El Govern negocia la compra de 500 habitatges de La Caixa per a lloguer social

Seria l'operació més gran del programa d'adquisició de pisos de grans tenidors

ALBERT RIGOL BAULENAS
BARCELONA

La Generalitat fa setmanes que manté converses amb La Caixa per comprar prop de 500 habitatges construïts per l'Obra Social i que ara pertanyen a empreses com InmoCaixa, propietat al 100% de Criteria, el hòlding inversor de la Fundació La Caixa, segons ha pogut saber l'ARA.

La negociació, que encara està en una fase no conclusiva, podria vorejar els 30 milions d'euros i seria la més gran del programa d'adquisició de pisos de grans tenidors, a través del qual l'Institut Català del Sòl (Incasòl) compra habitatges ja construïts o en construcció per destinar-los a famílies amb necessitats d'habitatge. Aquesta iniciativa és una de les línies d'actuació del pla impuls de 10.000 habitatges que l'executiu català va activar el març del 2023, amb el qual pretén incorporar aquesta xifra d'habitatges al parc de lloguer social de Catalunya fins al 2026 per fer front a la dificultat d'accés a un habitatge. Actualment, aquest parc compta amb 55.000 habitatges.

Fins ara el departament de Territori, a través de l'Incasòl, ha adquirit un total de 461 habitatges de grans tenidors a través d'una inversió total de 59,2 milions d'euros. Afegint-hi els 10,3 milions d'euros que ha destinat l'administració catalana a rehabilitar-los, la quantia total de la inversió s'eleva fins a 69,5 milions, segons dades de l'Incasòl consultades per aquest diari. Fonts de Territori i d'InmoCaixa han declinat fer comentaris sobre aquesta operació en curs.

Una de les compres més recents de la Generalitat ha estat l'adquisició de 32 habitatges de La Caixa a Reus, en una promoció de 90 pisos construïda l'any 2011, per un total de 3,2 milions d'euros. Aquesta és l'única que ha fet fins ara l'Incasòl amb La Caixa en el marc del programa d'adquisició de pisos de grans tenidors, que en conjunt suma els 461 habitatges esmentats. La majoria les ha fet amb la Sareb, a qui la Generalitat ha comprat 195 unitats a través de sis operacions en municipis com Constantí, Valls, Vilanova i la Geltrú, Camprodon i la Pobla de Segur.

Conflictes amb els llogaters

A finals de maig, el Sindicat de Llogateres i el bufet d'advocats Col·lectiu Ronda van interposar una demanda col·lectiva de cessació per aconseguir la nul·litat de 16 clàusules que consideren abusives en contractes de lloguer de la promotora immobiliària InmoCaixa. Segons els demandants, aquestes clàusules afecten fins a 2.000 habitatges de 37 promocions en 23 municipis de Catalunya, com Vic, Reus, Salou, Vilaseca, Terrassa, Sabadell, Girona i Tarragona, entre d'altres. Totes es van fer en règim de lloguer protegit, amb una data límit per a la seva desqualificació. Fonts d'InmoCaixa expliquen aleshores que sempre busquen "un equilibri entre la defensa de la seva cartera i la sensibilitat en els casos de vulnerabilitat economicosocial acreditada pels llogaters".

Preu
La negociació encara està en marxa, però podria vorejar els 30 M€

Programa
Forma part del pla impuls de 10.000 habitatges que el Govern va activar el 2023

Aquestes promocions es van construir entre el 2002 i el 2012 a través de l'Obra Social en un règim de protecció oficial de dues fases: una primera de deu anys, en què era obligatori un preu protegit, i una segona fase, en què la propietat pot vendre o llogar els habitatges a un preu estipulat. El compliment d'aquesta segona fase és el que va trobar oposició: fa un any, centenars de llogaters de 14 edificis de protecció oficial construïts per l'Obra Social van alertar que l'entitat volia fer-los fora de casa o apujar-los el lloguer.

Al juny, CriteriaCaixa va anunciar un pla estratègic per passar de gestionar 27.000 milions d'euros d'actius a tenir-ne 40.000 l'any 2030, i això preveu també una àmplia reestructuració del negoci immobiliari "amb la desinversió d'una part de la cartera de gestió directa i la reinversió en actius de gestió indirecta amb ingressos recurrents i més potencial de revaloració".

Davant d'aquesta situació, l'operació dels 500 pisos busca donar una sortida social a uns habitatges que, si no es venen als mateixos llogaters o a l'administració, podrien acabar venent-se a preus de mercat i privatitzant-se del tot. "És una manera de donar sortida a un estoc de pisos amb un perfil social, i no vendre'l a un fons voltor", explica una font coneixedora de l'operació.

El sindicat demana compromisos

"La majoria de les promocions estan en fase concertada; és a dir, que es poden vendre, però a un preu protegit. El conflicte que tenim és contra les expulsions de llogaters derivades de la no renovació de contractes per la voluntat de venda", explica a l'ARA el membre de la comissió d'acció sindical del Sindicat de Llogateres Aldo Reverte.

La secció sindical que representa els afectats veuria amb bons ulls aquesta operació si abans s'arriba a un pacte que impliqui aturar tots els desnonaments en qualsevol dels 2.000 habitatges de les 37 promocions, s'aconsegueix una pròrroga extraordinària de tres anys per donar tranquil·litat a tots els llogaters i s'acorda que la compra sigui un primer pas per evitar la privatització de les promocions. Una de les promocions on aquest conflicte ha transcendit és la de Salou, on la meitat dels pisos ja estan buits perquè s'han anat acabant els contractes, i que presenta signes de falta de manteniment, segons alerten des de fa mesos els seus veïns.

SALUT

Són realment dolents els aliments ultraprocessats?

Aquests productes es relacionen amb una mala salut, però la ciència tot just comença a entendre'n el perquè

ALICE CALLAHAN
THE NEW YORK TIMES
NOVA YORK

A mitjan dècada del 1990, l'epidemiòleg nutricional Carlos Monteiro va observar, alarmat, com les taxes d'obesitat infantil augmentaven ràpidament al seu país, el Brasil. Per entendre el motiu darrere d'aquesta tendència, ell i els seus col·legues de la Universitat de Sao Paulo van analitzar les dades sobre les pautes de compra d'aliments de les llars brasileres per veure si havien canviat en els últims anys. Els investigadors van descobrir que la gent comprava menys sucre, sal, olis per cuinar i aliments bàsics com arròs i fesols. En canvi, adquirien més aliments processats com refrescos, salsitxes, sopes instantànies, pans empaquetats i galetes. Per descriure aquesta segona categoria d'aliments, l'equip va inventar un terme nou: aliments ultraprocessats, que més tard relacionarien amb l'augment de pes en nens i adults al Brasil.

Des de llavors la comunitat científica ha descobert associacions entre els ultraprocessats –que han esdevingut una part important de la dieta de la gent a tot el món– i una sèrie de problemes de salut com ara les cardiopaties, la diabetis tipus 2, l'obesitat, les malalties gastrointestinals i la depressió, així com taxes de mort més primerenca. Amb tot, encara queden molts interrogants. Què són exactament els aliments ultraprocessats? Quines proves hi ha que siguin perjudicials? Això diuen els experts.

01 QUÈ SÓN ELS ULTRAPROCESSATS?

Per tal d'estudiar els aliments en funció de com es processen, Monteiro i els seus col·legues van desenvolupar un sistema de classificació d'aliments anomenat Nova que ha estat adoptat per investigadors de tot el món. Aquest sistema classifica el menjar en quatre categories:

1. Aliments no processats o mínimament processats, com fruites i verdures fresques o congelades, fesols blancs, llenties, carn, aus, peix, ous, llet, iogurt natural, arròs, pasta, farina de blat de moro, cafè, te, herbes i espècies.

2. Ingredients culinaris processats, com olis de cuina, mantega, sucre, mel, vinagre i sal.

3. Aliments processats elaborats combinant aliments de la categoria 1 amb els ingredients de la categoria 2 i conservant-los o modificant-los amb mètodes relativament senzills com l'enllaunament, l'embotellament, la fermentació i el fornejat. Aquest grup inclou el pa acabat de fer, la majoria dels formatges i les conserves de verdures, llegums i peix.

Tipus
Els refrescos i les carns processades sí que són aliments més perjudicials

Historial
Fins ara només s'ha fet una investigació clínica sobre aquests aliments

4. Aliments ultraprocessats elaborats amb mètodes industrials i ingredients que no se solen trobar als supermercats, com el xarop de blat de moro amb alt contingut en fructosa, els olis hidrogenats i les proteïnes concentrades, com l'aïllat de soja. Sovint contenen additius com aromatitzants, colorants o emulgents per fer-los més atractius i desitjables. Pensem en refrescos i begudes energètiques, patates fregides, llaminadures, iogurts de sabors, margarina, nuggets, salsitxes, embotits i la majoria dels pans empaquetats, de les llets vegetals, dels substituts de la carn i dels cereals d'esmorzar.

"Si es mira la llista d'ingredients i es veuen coses que no es farien servir a la cuina casolana, probablement es tracta d'un aliment ultraprocessat", afirma la professora de nutrició de la Virginia Tech, Brenda Davy. El sistema Nova no classifica els aliments en funció de nutrients com el greix, la fibra, les vitamines o els minerals. És "agnòstic pel que fa a la nutrició", afegeix Maya Vadiveloo, professora associada de nutrició de la Universitat de Rhode Island. I això ha suscitat un debat entre els experts en nutrició sobre la seva utilitat per descriure la salubritat d'un aliment, en part perquè molts ultraprocessats –com els pans integrals, els iogurts saboritzats i les fórmules infantils– poden aportar nutrients valuosos, segons la nutricionista.

02 SÓN PERJUDICIALS?

La majoria de les investigacions que relacionen els ultraprocessats amb la mala salut es basen en estudis observacionals, en què els investigadors pregunten a les persones per la seva dieta i després fan un seguiment de la seva salut al llarg de molts anys. En una àmplia anàlisi d'estudis que s'han publicat aquest 2024, els científics van informar que el consum d'ultraprocessats s'associava a 32 problemes de salut, i les proves més convincents són les morts relacionades amb malalties cardíaques, la diabetis tipus 2 i trastorns comuns de salut mental com l'ansietat i la depressió.

Segons Josiemer Mattei, professora associada de nutrició a l'Escola de Salut Pública T.H. Chan de Harvard, aquests estudis són valuosos perquè permeten analitzar grans grups de persones –la revisió del 2024 incloïa els resultats de gairebé 10 milions de persones– al llarg dels molts anys que poden trigar a desenvolupar-se les malalties cròniques. Però els estudis observacionals també tenen limitacions, exposa Lauren O'Connor, científica de la nutrició i epidemiòloga que ha tre-

ballat al departament d'Agricultura i als Instituts Nacionals de la Salut dels EUA. És cert que hi ha una correlació entre aquests aliments i les malalties cròniques, diu, però això no significa que els ultraprocessats causin directament una mala salut.

O'Connor va qüestionar que sigui útil agrupar aliments tan "marcadament diferents" –com la brioixeria industrial i els cereals d'esmorzar– en una sola categoria. Certs tipus d'aliments ultraprocessats, com els refrescos i les carns processades, són més clarament perjudicials que d'altres. En canvi, d'altres, com els iogurts saboritzats i els pans integrals, han estat associats a un risc menor de desenvolupar diabetis tipus 2. Segons la investigadora, calen investigacions clíniques per comprovar si els ultraprocessats causen directament problemes de salut.

Fins ara només s'ha fet un estudi d'aquesta mena, que va ser amb una mostra petita i va tenir algunes limitacions. En aquest estudi, publicat el 2019, vint adults amb un rang de mides corporals van viure en un hospital de recerca dels Instituts Nacionals de la Salut durant quatre setmanes. La meitat del temps van menjar principalment aliments no processats o mínimament processats, i durant les dues setmanes següents van menjar principalment ultraprocessats. Les dietes tenien quantitats similars de calories i nutrients, i els participants podien menjar tot el que volguessin a cada àpat.

Durant les dues setmanes que van seguir la dieta ultraprocessada, els participants es van engreixar una mitjana d'un quilo i mig i van consumir unes 500 calories més cada dia que amb la dieta no processada. Durant el temps que van seguir la dieta sense processar, van perdre al voltant d'un quilo. Aquesta troballa podria ajudar a explicar la relació entre els ultraprocessats, l'obesitat i altres afeccions metabòliques, segons Kevin Hall, investigador de nutrició i metabolisme dels Instituts Nacionals de la Salut, que va dirigir l'assaig. Però l'estudi s'ha de repetir, tal com Hall està fent ara.

A dalt, diverses imatges d'aliments ultraprocessats. A l'esquerra, refrescos ensucrats.
GETTY

03
PER QUÈ?

Hi ha moltes "opinions fermes" sobre per què els aliments ultraprocessats no són saludables, diu Hall. "Però, en realitat, no hi ha gaire ciència rigorosa" sobre quins són aquests mecanismes, afegeix. Com que els aliments ultraprocessats solen ser barats, còmodes i accessibles, és probable que estiguin desplaçant els aliments més sans de les nostres dietes. Però ell i altres científics creuen que aquests aliments podrien tenir efectes més directes sobre la salut. Poden ser fàcils de menjar en excés, potser perquè contenen combinacions de carbohidrats, sucres, greixos i sal que són difícils de resistir, tenen moltes calories i són fàcils de mastegar. També és possible que els consegüents pics de sucre a la sang afectin les artèries o augmentin la inflamació, o que certs additius alimentaris o substàncies químiques interfereixin amb les hormones, provoquin un intestí "permeable" o alterin el microbioma intestinal.

Els investigadors, entre els quals Hall i Davy, estan començant a fer petits assajos clínics que posaran a prova algunes d'aquestes teories. Aquests estudis poden ajudar a identificar els ultraprocessats més perjudicials i fins i tot suggerir com fer-los més saludables, segons Hall. Però la majoria dels investigadors creuen que els aliments causen mal de diverses maneres. "En nutrició, poques vegades hi ha un únic factor que expliqui completament la relació entre els aliments i algun resultat per a la salut", afirma Vadiveloo.

04
QUÈ HEM DE FER?

El 2014 Monteiro va ajudar a redactar noves directrius dietètiques per al Brasil en què s'aconsellava evitar els aliments ultraprocessats. Altres països com Mèxic, Israel i el Canadà també han recomanat explícitament evitar-los o limitar-los. "Però, al cap i a la fi, són una font important d'aliments i els aliments són els aliments. No els podem denigrar", afegeix Mattei.

I mentre continuen les investigacions, les opinions dels experts difereixen sobre la manera com la gent ha d'enfocar els ultraprocessats. Monteiro diu que el més segur és evitar-los del tot: canviar el iogurt saboritzat per iogurt natural amb fruita, per exemple, o comprar una barra de pa acabada de fer en una fleca local en comptes de pa empaquetat, si ens ho podem permetre.

Vadiveloo suggereix una estratègia més moderada, centrada a limitar els ultraprocessats que no aporten nutrients valuosos, com ara els refrescos i les galetes. També recomana menjar més fruites, verdures, cereals integrals (ultraprocessats o no), llegums, fruits secs i llavors. Per a Davy, el més important és cuinar a casa tot el que es pugui, utilitzant aliments mínimament processats. "En realitat, no podem dir gaire més enllà d'això en aquest moment", afegeix.

Copyright The New York Times

Agricultura

Les tempestes s'acarnissen amb la fruita a punt de collir al Segrià

La tempesta acompanyada de pedra i fortes ràfegues de vent que va escombrar les comarques de Ponent aquest dissabte a la tarda ha causat danys importants en finques amb diverses varietats de fruita a punt de collir al Segrià. El president d'Asaja Lleida, Pere Roqué, va explicar ahir que l'afectació se situaria entre el "60 i el 100%" en algunes de les explotacions de fruita d'os i peres afectades per la tempesta. En concret, la pedra s'ha acarnissat amb cultius de municipis com Torres de Segre i també ha fet malbé més del 80% de les nectarines cultivades en una finca de l'Horta de Lleida, entre altres. A més, el vent ha tirat a terra molta fruita. L'organització agrària i els afectats demanen celeritat per fer els peritatges.

La tempesta va afectar municipis com Aitona, Soses, Torres de Segre, Alcarràs i Lleida, entre altres. Roqué va lamentar que la pedra ha afectat diverses varietats de fruita d'os just en el "moment òptim" per ser collida i també varietats de peres com l'ercolini i la llimonera, la collita de la qual ja ha començat o era imminent. "No pensàvem que pogués passar aquesta desgràcia", va admetre el president d'Asaja Lleida.

Dos campaments desallotjats a l'Alta Ribagorça

Les tempestes de dissabte van ser especialment fortes a la Plana de Lleida, el Pirineu i el Prepirineu, amb registres que van fregar els 85 litres a l'estació de Boí i intensitats de fins a 37,2 litres en mitja hora a Os de Balaguer - el Monestir de les Avellanes. Els Bombers de la Generalitat van rebre 130 avisos relacionats amb la pluja i el vent, la majoria a la regió d'emergències de Lleida (70). Destaquen serveis com el desallotjament de dos campaments juvenils a Llesp i la Vall de Boí, a l'Alta Ribagorça, i l'evacuació de dos càmpings i diverses caravanes a tocar del riu al Pont de Suert. La Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE) va informar dissabte del possible desbordament a la conca de la Noguera de Tor, a l'Alta Ribagorça, amb una crescuda del cabal de 15 m³ a 145 m³. Aquesta crescuda va provocar l'evacuació preventiva de dos càmpings al Pont de Suert propers al riu, i els Mossos d'Esquadra van desallotjar diverses caravanes que també estaven al costat del riu i uns campistes que anaven per lliure.

ACN

OLIVELLA AJUNTAMENT

Núm. Expedient: 1218-1560/2024

AJUNTAMENT D'OLIVELLA

ANUNCI

Aprovada inicialment el Reglament regulador de la prestació de serveis en la modalitat de teletreball del personal al servei de l'Ajuntament d'Olivella, per Acord del Ple de data 25 de juny de 2024, de conformitat amb els articles 22.2.d) i 49 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local, 178 del Text Refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya aprovat per Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, i 63 del Reglament d'Obres, Activitats i Serveis de les Entitats Locals aprovat per Decret 179/1995, de 13 de juny, se sotmet l'expedient a informació pública pel termini de trenta dies hàbils a comptar des de l'endemà de la seva publicació mitjançant anunci en el Butlletí Oficial de la Província, en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, a un dels mitjans de comunicació escrita diària, a la seu electrònica municipal https://seu-e.cat/ca/web/olivella/govern-obert-i-transparencia/accio-de-govern-i-normativa/accio-de-govern-i-grups-politics/tauler-d-edictes-i-anuncis, així com en el portal de transparència d'aquest Ajuntament, perquè els interessats puguin examinar l'expedient i formular les reclamacions i els suggeriments que estimin pertinents.

Durant aquest termini podrà ser examinat per qualsevol interessat en les dependències municipals, al departament de secretaria de l'Ajuntament, perquè es formulin les al·legacions que s'estimin pertinents. Així mateix, estarà a la disposició dels interessats a la seu electrònica d'aquest Ajuntament [https://www.olivella.cat/serveis-i-tramits/seu-electronica/].

En el cas que no es presentin reclamacions o suggeriments contra l'aprovació inicial d'aquest Reglament en el termini d'informació pública i audiència dels interessats, s'entendrà aprovat definitivament aquest Acord.

El que es fa públic per a general coneixement, en compliment del preceptuat en els articles 178 del Text Refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya aprovat per Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, i 63 del Reglament d'Obres, Activitats i Serveis de les Entitats Locals aprovat per Decret 179/1995, de 13 de juny.

Olivella a, 28 de juny de 2024.
L'Alcaldessa d'Olivella.
Marta Verdejo Sánchez.

IMMIGRACIÓ

Dos homes caminant darrere d'una bandera de la Unió Europea. GETTY

La UE recapta 130 milions d'euros a l'any de visats denegats

Els africans són els ciutadans que més negatives reben

MARTA RODRÍGUEZ CARRERA
BARCELONA

A Sílvia de la Cruz li va caure el món a sobre quan la seva parella li va trucar des d'Accra, la capital de Ghana, per anunciar-li que li havien denegat el visat d'entrada a la Unió Europea. El jove africà, que vol ser anomenat John, havia fet tots els tràmits requerits per l'ambaixada i fins i tot havia pagat els 80 euros que costa un visat Schengen, l'autorització consensuada pels estats membres de la Unió Europea (tret de Bulgària, Croàcia, Xipre i Romania) i Islàndia, Liechtenstein, Noruega i Suïssa per seleccionar qui entra i qui surt del territori comunitari. També comptava amb una invitació formal de la seva xicota catalana i ja tenia el bitllet de tornada per a unes setmanes més tard. Però ni així va poder visitar-la, i la seva parella es va haver d'esperar a les vacances de De la Cruz per retrobar-se, en un viatge en què, com a ciutadana europea, no va tenir cap entrebanc burocràtic. "Dit i fet", resumeix.

Com el John, fins al 47,2% de les sol·licituds per a un visat de curta estada –90 dies, en què es permet la lliure circulació– procedents de ciutadans ghanesos van ser rebutjades l'any passat. La classificació dels *no* l'encapçala el Pakistan, amb el 49% de permisos rebutjats, seguit de Ghana, Mali, Guinea, Bangladesh, el Senegal, Nigèria, Sri Lanka, Mauritània i Bolívia, tots per sobre del 35%. A l'altra banda, països com els Estats Units, Austràlia, Singapur o l'Aràbia Saudita tenen taxes inferiors al 7%. En xifres absolutes, s'han rebutjat més d'1,6 milions de peticions.

Són dades recopilades pel col·lectiu LAGO a partir de les dades de la Comissió Europea. L'activista Marta Foresti n'és la fundadora i corrobora, des de Londres, que els "africans són de lluny els ciutadans als quals es neguen més visats", juntament amb els asiàtics. De l'encreuament de dades, es constata l'equació que com menys PIB tenen els països, més visats es deneguen als seus nacionals. Dagauh Komenan, doctor en història contemporània especialitzat en immigració, també subratlla les "notables disparitats" entre regions africanes: tot i presentar poques sol·licituds en conjunt, els països del Sahel són els més perjudicats (39%), 10 punts més que els de l'Àfrica subsahariana, tot i que aquests són els que menys peticions registren.

Més impacte en origen que a la UE

Per aquest concepte, LAGO calcula que els estats de la UE recapten cada any 130 milions d'euros anuals en taxes de sol·licituds de visat rebutjades. Foresti admet que potser globalment no són xifres gaire grosses, però "impacten en els països més pobres". A més, són l'evidència que els diners no sempre van de nord a sud, sinó que també flueixen al revés. De fet, aquest concepte es coneix com a remeses inverses. "Com a europeus ningú no s'imagina pagar a un estat per un visat i no rebre'l; no ens entra al cap", remarca Gemma Pinyol-Jiménez, investigadora associada del Grup Interdisciplinari sobre Immigració de la UPF (Gritim-UPF).

Perfil dels rebutjats

Les negatives a la voluntat de visitar Europa les han patit també professors o activistes convidats per ONGs, universitats o empreses. Tot i que no se sap quin és el perfil dels demandants i tampoc dels que acaben sent rebutjats, Foresti diu que "no són ni de bon tros els més pobres", i assenyala que "tenen raons vàlides per viatjar". En aquest sentit, apunta que podrien ser empresaris, emprenedors o turistes que, obligatòriament, "han de proporcionar proves" a les autoritats europees que tenen prou diners per mantenir-se, i sovint han de presentar una assegurança privada i la carta d'invitació, o fins i tot la nòmina o el compte corrent. "És la perversitat del sistema", resumeix l'experta.

Per a Pinyol-Jiménez, les dades són un mirall per ensenyar a les persones migrants que "no hi ha rutes legals i segures", ni tan sols per als que ni s'han plantejat deixar migrar, i trenca el mite que la migració no aporta diners. "Estan contribuint fins i tot abans de trepitjar el territori europeu", diu. El missatge de la UE, continua l'experta, és que "cal buscar-se la vida per una altra banda". I, si no hi ha alternatives, apareixen les màfies i les empreses que fan negoci al voltant de les ambaixades.

@ara_castells

GUILLEM ANDRÉS

El canvi climàtic obliga a replantejar les actuacions castelleres

Un estudi de la URV analitza els paràmetres climàtics de les diades

L'augment de les temperatures en les últimes dècades està obligant la societat a adaptar-se als canvis i modificar algunes dinàmiques adquirides. El món casteller tampoc en queda exempt. Els possibles canvis en l'horari de tarda en les dates més caloroses en són un exemple, però no l'únic. Ara la Universitat Rovira i Virgili, de Tarragona, està desenvolupant un estudi per explorar com impacta el canvi climàtic en les diades castelleres.

La recerca s'ha plantejat en diversos eixos. El primer ha sigut estudiar què ha passat els últims 70 anys en les dates de les actuacions de Sant Joan a Valls (24 de juny), la Bisbal del Penedès (15 d'agost), Sant Magí a Tarragona (19 d'agost) i Sant Fèlix a Vilafranca del Penedès (30 d'agost).

Amb dades de combinació de temperatura i humitat, s'estableixen diferents paràmetres de calor: precaució, precaució extrema i perill. Un dels líders de l'estudi i investigador del departament de geografia de la URV, Òscar Saladié, exposa com en el cas de Sant Magí "en els últims 25 anys ha augmentat la freqüència de precaució extrema". Tot i això, en cap de les quatre diades analitzades s'ha arribat al tercer nivell de classificació. Aquestes dades s'han agafat d'estacions meteorològiques. Ara estan començant a prendre'n a les mateixes places per obtenir més precisió. Aquest Sant Joan van ser a la plaça del Blat de Valls.

Participació de les colles

L'estudi s'està fent de la mà de les colles. "Volem que tot això sigui participatiu, que siguin els castellers els qui debatin entre ells sobre les situacions meteorològiques més favorables o més adverses per fer castells", exposa Saladié. Així, s'estan fent trobades en què membres de les colles apunten els possibles canvis que es podrien fer a les diades i els qualifiquen segons la prioritat i viabilitat des del seu punt de vista. Saladié detalla que en aquestes primeres trobades, en què ja han participat vuit colles, han sortit propostes com disposar d'aigua fresca, roba més transpirable, accés a zones d'ombra i agilitat en les actuacions.

Una de les mesures que ja s'ha anat implementant els últims anys és la de traslladar diades de juliol i agost a la tarda, per tal d'esquivar les franges horàries més caloroses. Aquesta temporada la principal novetat arriba en l'actuació de la Bisbal del Penedès del 15 d'agost, que per primer cop se celebrarà a la tarda. Era una de les puntes de llança, ja que entre el món casteller era designada com una de les actuacions més caloroses de tot l'any.

Els investigadors de la URV seran també a la plaça el 15 d'agost per extreure'n dades. Saladié detalla que a la tarda la temperatura és més baixa, però la humitat és més alta. "Serà interessant veure aquesta combinació de temperatures i humitat", apunta.

D'altra banda, Les Santes de Mataró es van veure obligades l'any passat a canviar de dia per la coincidència amb les eleccions estatals del 23 de juliol. El canvi va ser valorat favorablement per tothom, de manera que aquest estiu repeteixen horari de dissabte a la tarda.

Està previst que l'estudi es publiqui a finals d'any, tot i que en aquests mesos n'aniran sortint diverses píndoles d'avançament. ▬

Castellers a l'ombra durant la diada castellera de la Mercè, a Barcelona, el setembre passat. PAU DE LA CALLE

4 de 8 de la Jove de Tarragona. JOVE DE TARRAGONA

Diada de Sant Cristòfol

Dissabte, 6 de juliol, Cornudella de Montsant

Brivalls de Cornudella --- 3d6, 4d6, 2d6, 2pd4
Colla Jove Xiquets de Tarragona --- 2d8f, 4d8a, 3d8, pd6
Colla Vella dels Xiquets de Valls --- 4d8, 3d8, 2d7, 2pd5
Xiquets del Serrallo --- 4d7, 3d7, 5d6, pd4ps

Diada del Món Casteller

Dissabte, 6 de juliol, Valls

Colla Jove Xiquets de Valls--- 3d8, 4d8p, 4d8, pd7F
Colla Castellera de Figueres--- 3d7, 4d7, 2d6, pd4
Castellers d'Altafulla --- 4d7, 3d7, 5d6, pd4ps

Festa major de Vic

Diumenge, 7 de juliol, Vic

Sagals d'Osona--- 4d8, id3d8, 3d8(c), 5d7, 2pd5
Capgrossos de Mataró --- 2d8f, 3d8, 4d8, pd6
Marrecs de Salt ---4d8, 3d8, 5d7, pd6
Castellers Sant Cugat --- 4d7a, 5d7, 3d7, pd5

Festa major de Barberà del Vallès

Diumenge, 7 de juliol, Barberà del Vallès

Castellers de Sabadell --- 4d8, 2d7, 7d7, vd5
Xics de Granollers --- 7d7, 4d8, 5d7, pd5
Castellers de la Vila de Gràcia --- 5d7, 2d7, 4d7,2pd4

Classificació

	COLLA	PUNTUACIÓ
1	Castellers de Vilafranca	22.415
2	Colla Vella dels Xiquets de Valls	20.460
3	Colla Joves Xiquets de Valls	17.510
4	Colla Jove Xiquets de Tarragona	16.040
5	Minyons de Terrassa	12.570
6	Capgrossos de Mataró	12.370
7	Xiquets de Tarragona	11.965
8	Castellers de Sants	11.050
9	Moixiganguers d'Igualada	10.675
10	Castellers de la Vila de Gràcia	9.755

ELS APUNTS DE LA DIADA

Protagonisme per a les colles de 8 per engegar el juliol
Després d'un gran repunt en la setmana de Sant Joan, en aquesta arrancada de juliol hem tingut una petita treva entre les principals colles, amb un cap de setmana sense cap castell de 9. Els màxims registres els han fet la Jove de Tarragona i la Joves de Valls, amb el 4 de 8 amb agulla com a millor castell. Els Capgrossos de Mataró tampoc han portat els nou pisos a Vic, on han completat la tripleta de 8, i la Colla Vella ha tingut un dia tranquil amb la clàssica de 8.

Marrecs triomfen en la gamma de 8
El cap de setmana, per tant, ha estat protagonitzat principalment per les colles de 8. Els que n'han sortit més beneficiats han sigut els Marrecs de Salt, que han completat el primer 3 de 8 i pilar de 6 de la temporada. L'espadat, a més, és tot just el segon de la seva història. Alhora, la bona actuació els col·loca provisionalment en la jornada de diumenge del Concurs de Castells. Els Sagals d'Osona també han atacat el 3 de 8, però tot just l'han pogut carregar. El mateix resultat han obtingut els Bordegassos de Vilanova, en aquest cas amb el 4 de 8. També s'han vist castells de 8 dels Nens del Vendrell, els Castellers de Sabadell i els Xics de Granollers. Per la seva banda, la Jove de Barcelona ha completat el seu segon 2 de 7 de la història. Els de la camisa grana estaven en disposició de fer la seva millor actuació, però han desmuntat el 4 de 8 en dues ocasions. Així, han tancat amb castells de 7.

Dones pilaneres
Cal destacar que el p6 dels Marrecs el parava una dona als terços i el p7f de la Joves de Valls una dona als baixos

Caldes hi posa l'agulla
Els Castellers de Caldes també han fet un gran pas, amb els seus primers 3 i 4 de 7 amb l'agulla descarregats de la temporada. Destaca també una altra bona actuació dels Castellers de Mollet, que s'han consolidat en la gamma mitjana de 7.

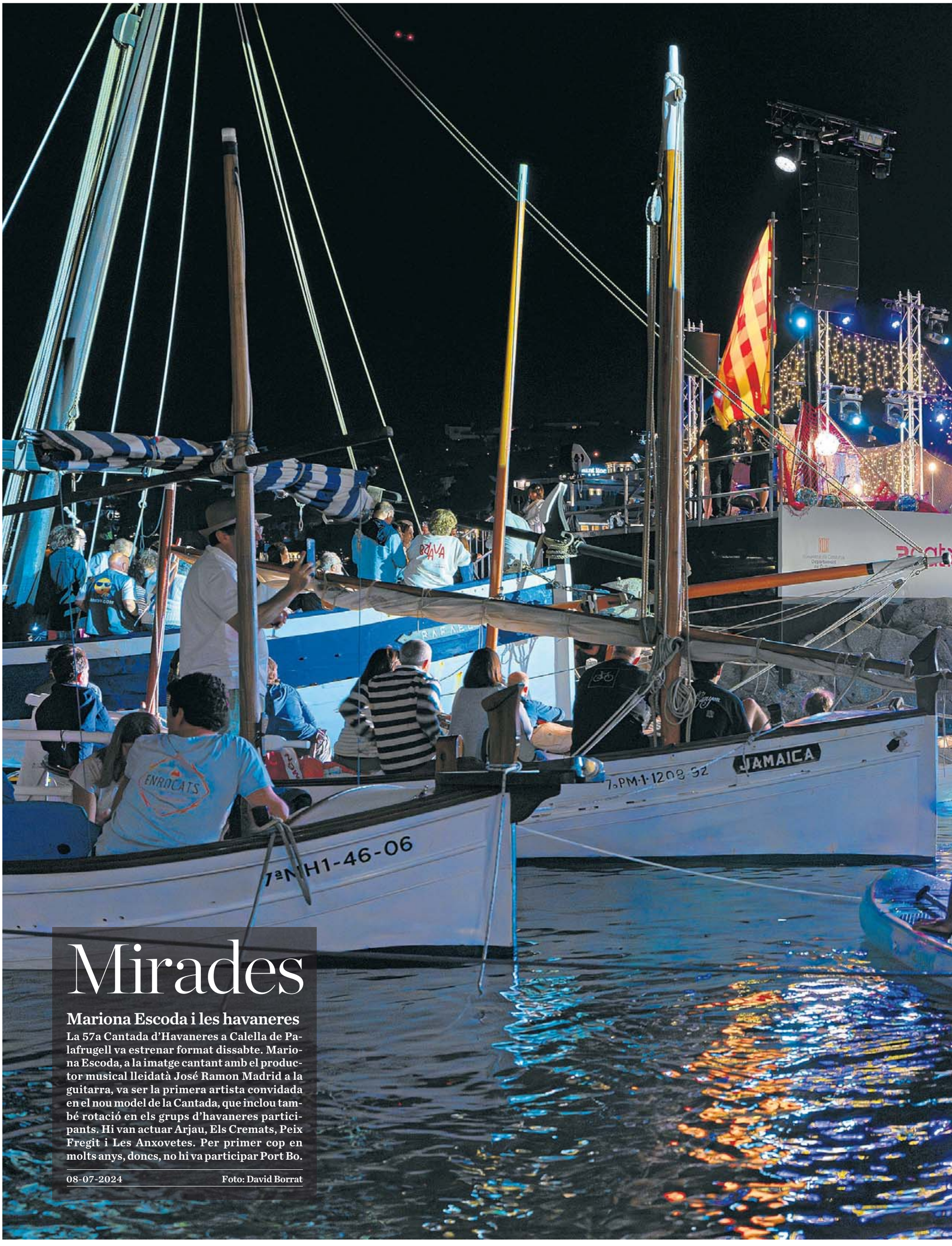

Mirades

Mariona Escoda i les havaneres

La 57a Cantada d'Havaneres a Calella de Palafrugell va estrenar format dissabte. Mariona Escoda, a la imatge cantant amb el productor musical lleidatà José Ramon Madrid a la guitarra, va ser la primera artista convidada en el nou model de la Cantada, que inclou també rotació en els grups d'havaneres participants. Hi van actuar Arjau, Els Cremats, Peix Fregit i Les Anxovetes. Per primer cop en molts anys, doncs, no hi va participar Port Bo.

08-07-2024 Foto: David Borrat

CALELLA DE PALAFRUGELL
JULIOL 2024
WWW.HAVANERESCALELLA.CAT
Diputació de Girona
Hotel Mediterrani
mistral

DIRECTORA
ESTHER VERA

DIRECTOR ADJUNT
IGNASI ARAGAY

DIRECTORA GERENT
GEORGINA FERRI

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ
CATALINA SERRA
JORDI CORTADA
CARLA TURRÓ
ENRIC BORRÀS ABELLÓ

DIRECTORA D'ART
CRISTINA CÓRDOBA

POLÍTICA
ALEIX MOLDES
INTERNACIONAL
FRANCESC MILLAN
SOCIETAT
GEMMA GARRIDO
ECONOMIA
ALBERT MARTÍN
DEBAT
TONI GÜELL
CULTURA
XAVIER CERVANTES
ESTILS
THAÏS GUTIÉRREZ
MÈDIA
ÀLEX GUTIÉRREZ
ESPORTS
XAVI HERNÁNDEZ NAVARRO
LLENGUA
PAU DOMÈNECH
FOTOGRAFIA
XAVIER BERTRAL
DISSENY DIGITAL
RICARD MARFÀ
ARA TV
ALBA OM
DEFENSOR DEL LECTOR
ANTONI BATISTA
eldefensor@ara.cat
653784787

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS
FINANCES
XAVIER LINARES
MÀRQUETING I VENDES
PABLO CASALS
COMERCIAL
SERGI GERMÁN
NOUS NEGOCIS
ORIOL CANALS
TECNOLOGIA
MARC CAMPRODON

DIRECTOR FUNDADOR
CARLES CAPDEVILA

C/ PEU DE LA CREU, 5-9
08001 BARCELONA
TELÈFON: 93 202 95 95
ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR:
93 275 11 10
subscripcions@ara.cat

TEXT LEGAL
Edició de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplements i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada per l'OJD

DL.: B-42598-2010
ISSN: 2014-010X

EL DIARI D'AHIR

Fe d'errades: L'ARA agraeix als lectors que ens facin arribar els errors que detectin en el contingut dels articles. Un cop confirmat l'error, l'ARA publica la fe d'errades en aquesta mateixa columna. Podeu fer-nos arribar les vostres esmenes a opinio@ara.cat.

DEBAT

CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

Una presidència fora de la llei

KATE SHAW

CATEDRÀTICA DE DRET A LA UNIVERSITAT DE PENSILVÀNIA

THE NEW YORK TIMES

TRADUCCIÓ: LÍDIA FERNÁNDEZ TORRELL

La radical sentència del Tribunal Suprem dels EUA de fa pocs dies, que concedeix als presidents una àmplia immunitat en matèria penal, s'interpretarà, amb raó, com un enorme augment del seu poder i una rebaixa també enorme de la seva obligació de retre comptes. Però també s'ha d'entendre com una decisió sobre el poder i l'obligació de retre comptes del Suprem mateix. Cada vegada és més evident que aquest tribunal no es considera ni de bon tros un membre més del nostre sistema democràtic. Considera que és el responsable de fer complir la separació de poders, però ell no està subjecte a aquesta separació.

Des de la perspectiva més immediata, aquesta sentència continua protegint Donald Trump, que en realitat ja no haurà de retre comptes per les seves accions del 6 de gener del 2021 ni abans. El tribunal ja li havia donat una victòria decisiva gràcies a l'endarreriment de la sentència durant mesos: sembla cada vegada més improbable que arribi a tenir lloc el judici penal per ingerència electoral, inicialment previst per al 4 de març. Però aquesta opinió dels jutges concedeix a Trump una victòria més duradora i a la democràcia, una pèrdua encara més duradora: tira per la borda el principi, assentat fa ja molt de temps, que els presidents estan subjectes a l'aplicació de la llei, com tothom.

Aquesta sentència tan equivocada del Suprem no podia arribar en un moment més perillós. S'ha carregat un important mecanisme de control de la presidència en el mateix moment que Trump es presenta com a candidat amb la promesa d'utilitzar l'aparell del govern com una arma contra els que consideri els seus enemics. Com explica molt bé l'incisiu vot particular de la jutge Sonia Sotomayor, algunes de les hipòtesis més greus de la vista oral d'aquest cas ja no són exclusivament hipòtesis. Segons diu, aquesta nova immunitat presidencial "és com una arma carregada" per a qualsevol president que "vulgui posar els seus interessos, la seva supervivència política o el seu profit econòmic per damunt dels interessos de la nació". ¿Que un president "ordena al grup d'operacions especials de la marina que assassini un rival polític? Immunitat. ¿Que organitza un cop d'estat militar per mantenir-se en el poder? Immunitat. ¿Que accepta un suborn a canvi d'un indult? Immunitat. Immunitat, immunitat, immunitat".

Una cosa és que un candidat a president prometi no aplicar les lleis. Però l'única manera de complir aquesta promesa és disposar d'un tribunal ben predisposat i amb voluntat de col·laboració. Pel que sembla, Trump disposa d'aquest tribunal.

Fa cinquanta anys, el juliol del 1974, el Suprem va rebutjar una inaudita petició d'immunitat presidencial: Richard Nixon va demanar que el tribunal l'eximís d'entregar els enregistraments de la Casa Blanca, juntament amb la investigació del fiscal especial sobre el robatori de documents del cas Watergate i els intents d'encobriment de l'afer per part del fins aleshores president. Nixon no va haver de seure mai al banc dels acusats per la seva intervenció en el Watergate perquè, després de la seva dimissió, Gerald Ford li va concedir un "indult total, lliure i absolut", un acte que el jutge Brett Kavanaugh va elogiar durant la vista oral del cas de Trump. Però el text del perdó de Ford deixava clar que, "si no fos per l'indult", Nixon segurament hauria hagut d'afrontar un procés penal per la seva conducta quan era president. Com va escriure Ford en la seva proclama: "Richard Nixon s'exposa a una possible imputació i judici per delictes contra els Estats Units", i explicava que li concedia l'indult per "no imposar més càstigs ni degradació a un home que ja ha pagat una pena sense precedents: haver de renunciar al més alt càrrec electiu dels Estats Units". El país entenia a la perfecció que els expresidents podien ser jutjats pels delictes que havien comès durant el seu mandat. Aquesta idea ha estat vigent fins aquesta setmana.

REG SPELLER / GETTY

Amb la nova immunitat presidencial inventada pel Suprem dels EUA, una futura Casa Blanca de Trump podria ser la seu d'una empresa delictiva

Però una distorsió tan greu de la separació de poders no pot limitar-se a aquest cas. Un tribunal disposat a declarar que el president està fora de l'abast de la llei, amb independència de les accions del president o del Congrés, podria utilitzar aquesta potestat per revestir-se de la mateixa immunitat davant dels procediments legals.

Tot i que cap dels antecedents de l'alt tribunal avala la decisió d'aquesta setmana sobre la immunitat, el Suprem es basa en una motivació diferent, que ja era visible en les recents declaracions d'alguns jutges davant la possibilitat que organismes externs, en especial el Congrés, els exigissin responsabilitats. La més notòria va ser la del jutge Samuel Alito, que, al juliol, parlant del Congrés i l'alt tribunal, va afirmar a *The Wall Street Journal*: "Sé que és una opinió polèmica, però estic decidit a dir-ho. A la Constitució no hi ha cap disposició que autoritzi –el Congrés– a regular el Tribunal Suprem. Punt". Substituïu "president" per "Tribunal Suprem" i tindreu la sentència de dilluns en poques paraules.

La motivació del tribunal aquí també coincideix amb el que va dir al Senat el president del Suprem, John Roberts, quan els dirigents de la comissió de justícia li van escriure al maig, després que se sabés que a les diferents residències del jutge Alito s'havien hissat banderes amb la consigna "*Stop the Steal*" [Atureu el robatori de les eleccions]. Entre altres coses, la carta li demanava una reunió per parlar de l'ètica del Tribunal Suprem. El jutge Roberts s'hi va negar categòricament, invocant importants consideracions sobre "la separació de poders" que, segons deia, "desaconsellaven aquestes compareixences". Ara salta a la vista que el tribunal de Roberts creu que la separació de poders vol dir que tant els presidents com els tribunals estan fora de l'abast de la llei.

Aquesta nova immunitat presidencial inventada pels jutges, combinada amb la ja antiga potestat d'indultar, fa pensar que una futura Casa Blanca de Trump es podria convertir en la seu d'una empresa delictiva que deixaria els lampistes de Richard Nixon a l'altura d'un joc de criatures.

Copyright The New York Times

La llengua i l'acord d'investidura PSC-ERC

ALBERT BRANCHADELL

PROFESSOR DE LA UAB

Si arriba a bon port, el resultat de la negociació entre el PSC i Esquerra sobre la investidura de Salvador Illa no serà la sobirania fiscal plena que demanava la consellera Natàlia Mas des d'aquestes mateixes pàgines ("Què és i què no és el finançament singular", 25/6/2024), però sí que constituirà "un pas molt clar en termes de finançament", fent servir l'expressió de Marta Rovira. Aquest és el punt d'intersecció entre el finançament "just i suficient" dels serveis que gestiona la Generalitat, que el programa electoral del PSC considera una prioritat inajornable, i el finançament "singular" que defensa el programa d'Esquerra, per "disposar de tots els recursos que mereix i necessita la ciutadania".

Mentre els negociadors fan la seva feina en aquesta àrea tan sensible, pot resultar oportú que reflexionem sobre altres interseccions programàtiques que podrien facilitar un pacte d'investidura i qui sap si de legislatura. Una de les més evidents és el de la política lingüística.

En campanya, Pere Aragonès va pronosticar que si el candidat socialista, Salvador Illa, accedia a la presidència de la Generalitat, el català estaria "en perill". (Illa va replicar argüint que si l'ús social del català havia retrocedit ho havia fet precisament durant els mandats de Mas, Puigdemont, Torra i el mateix Aragonès.) Més enllà del que es diu o es deixa de dir en una campanya electoral, la veritat és que els nombrosos punts de contacte entre les propostes programàtiques dels uns i dels altres no abonen l'extravagància del candidat d'Esquerra.

En el seu programa, Esquerra es vanta d'haver incrementat la dotació de la Secretaria de Política Lingüística al llarg de la legislatura anterior i d'haver-la portat fins als 62 milions d'euros en els pressupostos fallits de 2024. En aquest punt, l'acord no pot ser més manifest: el PSC ja havia donat el seu sí a aquest increment.

En el seu programa, Esquerra proposa la creació d'una Conselleria de Política Lingüística, amb l'argument que "la situació de la llengua fa imprescindible que la política lingüística sigui una prioritat del nou Govern i per això cal atribuir-li el màxim rang en l'estructura de la Generalitat". El programa del PSC proposa una variant de la mateixa idea: la seva oferta és "retornar la política lingüística a Presidència de la Generalitat, de manera que no quedi reduïda a l'àmbit de les polítiques culturals, sinó que es projecti sobre el conjunt de les polítiques de govern". Encara que la fórmula definitiva s'hagi de concretar, la idea d'elevar el rang de l'actual Secretaria és clarament compartida.

En el seu programa, Esquerra diu que cal "garantir que el model lingüístic escolar impulsa intensament l'aprenentatge, l'ús i l'apreciació del català" [sic], en un marc de respecte i valoració per la diversitat lingüística de l'alumnat, millorant l'aprenentatge del castellà, l'anglès i altres llengües estrangeres. Curiosament, en matèria escolar el programa del PSC utilitza el mateix verb *garantir*: la seva proposta és "garantir l'escola comuna per a tothom, la que no separa els i les alumnes per raó de llengua, sinó que ha d'assegurar a tot l'alumnat el coneixement del català, el castellà, l'occità-aranès a l'Aran i l'anglès (o una altra tercera llengua)". No oblidem, en aquest sentit, que el PSC i Esquerra (a més de Junts i els comuns) ja van pactar l'any 2022 la llei que regula l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari.

Esquerra proposa la creació d'una Conselleria de Política Lingüística. El programa del PSC proposa una variant de la mateixa idea

En el seu programa, Esquerra fa diverses al·lusions al consens per promoure l'ús del català en altres àmbits. El programa del PSC proposa ressuscitar el Consell Social de la Llengua perquè "es generin els consensos i la iniciativa social necessaris per impulsar els objectius desitjables".

En el seu programa, Esquerra promet "un pla de xoc per facilitar i per promoure l'ús del català entre els infants, els adolescents i els joves". El PSC, per la seva banda, proposa "recuperar i produir recursos útils en català per a les edats crítiques en la socialització de la llengua" (és a dir, infants, adolescents i joves). Etcètera.

Si se'ns permet de donar un consell als negociadors d'un costat i l'altre, els recomanaríem una ullada a l'acord de govern signat pel PNB i el PSE-EE a la comunitat autònoma basca. És una prova més que socialistes i nacionalistes es poden posar d'acord, i no solament en matèria de llengua, per avançar, parafrasejant el document basc, "en benestar, progrés, autogovern i la transformació d'una Catalunya global".

DE FIT A FIT

Vidal Ferrando i Janer Manila fan literatura

SEBASTIÀ ALZAMORA

ESCRIPTOR

En poc temps, la Nova Editorial Moll (que, com dona a entendre el seu nom, ha reprès la distingida trajectòria editorial de la casa dels Francesc de Borja Moll, pare i fill, ara sota la direcció literària de Tomeu Canyelles) ha publicat els respectius llibres de dos dels grans autors de la literatura catalana actual, Antoni Vidal Ferrando i Gabriel Janer Manila. Com Willie Nelson i Van Morrison, com Paul Weller i Paul McCartney, gegants vells però perfectament vius i en plena forma creativa, que encara tenen molt a aportar, Vidal Ferrando i Janer Manila no fan gires ni publiquen discos, però sí que actualitzen llibres fonamentals de la seva obra, o n'ofereixen de nous.

D'Antoni Vidal Ferrando, amb motiu del trentè aniversari de la seva primera edició, la Nova Editorial Moll n'ha recuperat *Les llunes i els calàpets*, una epopeia de contrabandistes a la Mallorca de la pobresa preturística. És la primera del *Cicle d'Almandaia*, un tríptic novel·lístic que està disponible al catàleg de l'editorial El Gall, de Pollença, i que inclou també les novel·les *La mà del jardiner* i *L'illa dels dòlmens*. A les novel·les de Vidal Ferrando van de bracet l'historiador que ell és per formació, l'excepcional poeta líric dels seus llibres en vers i un narrador amb un estil construït amb el nervi i el vigor d'un gran contador d'històries, però també amb la delicadesa de l'escriptor que s'estima la seva llengua i s'atura a admirar-ne cada paraula que en fa servir. El resultat és un gran relat (a *Les llunes i els calàpets*, però també al conjunt de les tres novel·les) sobre la postguerra, la pobresa i la delinqüència, però també sobre la memòria i la construcció de la identitat, personal i col·lectiva, a través del record. La nova edició de *Les llunes i els calàpets* va acompanyada d'un pròleg de Xavier Serrahima i de la salutació d'una trentena d'escriptors de totes les edats, gèneres i sexes que expressen la seva admiració per la novel·la i pel seu autor.

Gabriel Janer Manila presenta novetat: *Jaguar*, una novel·la breu i absorbent, obsessiva, amb un subtítol curiós però adequat, *On els adverbis es moren de por*. Narra les vicissituds d'una expedició que, als anys trenta del segle XIX, s'endinsa a la selva amazònica a la recerca de la tribu dels korubo, parlants d'una llengua que descarta l'ús dels adverbis perquè els relaciona amb una forma de dominació quasi demoníaca. Grans històries com l'*Aguirre,* de Werner Herzog, o *El entenado,* de Juan José Saer, guaiten en aquest conte de terror i enlluernament, que lliga bé amb el Janer Manila de la novel·la *He jugat amb els llops* (basada en el cas de Marcos, el nen selvàtic de Sierra Morena, que l'autor havia estudiat profundament com a pedagog). *Jaguar* arriba després d'un altre tríptic important, el dels tres volums de memòries de Gabriel Janer Manila (*Ha nevat sobre Yesterday*; *Amor, no estàs fatigat,* i *Lungomare)*, publicats per Proa, de lectura quasi obligada per a qui vulgui conèixer la peripècia vital i civil d'un dels nostres escriptors de referència.

Cultura i oci

HISTÒRIA

Finlàndia va esterilitzar les dones sordes durant més de 35 anys

Una investigació reivindica que es reconegui i s'expliqui la marginació de la comunitat sorda

SÍLVIA MARIMON MOLAS
BARCELONA

Hisayo Katsui, professora d'estudis de la discapacitat a la Universitat de Hèlsinki, fotografiada a Barcelona. MANOLO GARCÍA

Aquest 2024 Finlàndia encapçala per setè any consecutiu el rànquing mundial de la felicitat i, segons les enquestes, és un dels països europeus on els ciutadans gaudeixen de més llibertat i més benestar. Tanmateix, també té capítols foscos. "De quin benestar estem parlant i de la felicitat de qui? La versió que donarien les persones sordes seria força diferent", assegura Hisayo Katsui, professora d'estudis de la discapacitat de la Facultat de Ciències Socials de la Universitat de Hèlsinki, que va parlar sobre l'esterilització forçada i l'avortament de persones sordes durant el segle XX a Finlàndia a les jornades *Memòries subalternes. Persones amb discapacitat, cap a la inclusió*, que va organitzar l'Observatori Europeu de Memòries (Eurom) de la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona (UB).

A finals del segle XIX i principis del segle XX, les persones sordes finlandeses tenien el dret a aprendre el llenguatge de signes i van sorgir moltes associacions que defensaven els seus drets. Per exemple, el 1905 es va crear l'Associació Finlandesa de Persones Sordes i el 1915 es va inaugurar el Museu dels Sords amb una donació dels deixebles de Carl Oscar Malm, el fundador de l'educació amb llenguatge de signes a Finlàndia. Però tot va canviar amb tan sols deu anys, arran de l'auge del feixisme a Europa.

Violacions de drets humans

Tots els drets que havien guanyat les persones sordes a finals del segle XIX i principis del XX es van perdre. El 1929 es va prohibir a les persones sordes casar-se i, sis anys més tard, una altra llei defensava l'esterilització forçada de les dones sordes i l'avortament a Finlàndia. L'esterilització de les dones sordes va continuar fins al 1970. "Jo soc japonesa, i al Japó les lleis eugenèsiques van continuar fins al 1996. Per tant, si ho comparem, Finlàndia va adonar-se molt abans que esterilitzar les dones per prevenir el naixement d'infants sords era una violació dels drets humans", afirma Katsui.

En el context dels anys 30, Finlàndia no era una excepció. La primera llei europea sobre l'esterilització forçosa dels malalts mentals es va aprovar al cantó de Vaud, a Suïssa, el 1928. Noruega i Suècia van aprovar lleis d'esterilització obligatòria el 1934, i un any després Dinamarca i Finlàndia en van seguir l'exemple.

"Quan es van fer aquestes lleis entre el 1928 i el 1935 va ser un cop molt dur, perquè les persones sordes se sentien part de la societat i utilitzaven el llenguatge de signes. Van significar un canvi radical, sobretot perquè no podien casar-se i en aquell moment el matrimoni era molt important socialment. Si tenies fills sense estar casat, estaves condemnat a l'ostracisme", destaca Katsui. A l'educació tot va empitjorar molt. "Fins aleshores hi havia professors de llenguatge de signes, però amb tota la legislació dels anys 20 i 30 es va prohibir. Per tant, es va forçar a aprendre matemàtiques o ciències de manera oral, i això era un gran desavantatge. Les persones sordes difícilment podien accedir a bones professions, i la majoria acabaven treballant a les fàbriques", diu Katsui. La professora d'estudis de discapacitat explica com molts dels testimonis a qui ha entrevistat per a la seva recerca afirmen que, si mai intentaven utilitzar el llenguatge de signes a l'escola, els pegaven.

Escola
Si intentaven utilitzar el llenguatge de signes, els pegaven

La transmissió de l'estigma

La genètica eugenèsica ha tingut un gran impacte en diferents generacions de persones sordes. "Molts ni tan sols són conscients que van ser víctimes d'una violació dels drets humans. N'hi ha que no en volen parlar perquè se senten avergonyits de ser sords o d'utilitzar el llenguatge de signes. És un sentiment que s'ha transmès de generació en generació. Tenen una imatge molt negativa d'ells mateixos", lamenta Katsui.

A partir dels anys 70 hi va haver un potent moviment que defensava els drets de les persones sordes, i gràcies al seu activisme va començar a canviar la llei. "Ara estem parlant de com compensar totes les persones que van ser víctimes de violacions dels drets humans a través d'un procés semblant al que es va fer a Sud-àfrica", detalla Katsui. Un instrument clau per gestionar la transició sud-africana va ser la creació d'una institució oficial independent creada per llei: la Comissió de la Veritat i la Reconciliació. A la comissió hi van comparèixer més de 22.000 víctimes i 7.100 potencials responsables d'ofenses, als quals cal sumar els participants en les vistes sectorials i d'esdeveniments específics. En conjunt la investigació va abastar aproximadament uns 50.000 individus. "Encara queda molt camí per recórrer perquè hi hagi també una transformació social", diu Katsui, que reivindica canvis als llibres de text i als llibres d'història perquè s'expliqui com es va marginar i reprimir la comunitat sorda.

MOR PINO D'ANGIÒ, ICONA DE L'ITALO DISCO

Pino D'Angiò, la veu profunda i múrria que va cantar èxits de l'italo disco com *Ma quale idea* i *Okay okay*, va morir dissabte als 71 anys. De nom real Giuseppe Chierchia, va vendre 12 milions de còpies del senzill *Ma quale idea*, en què parodiava un seductor que no entén per què les noies no cauen rendides als seus encants. Considerat per a molts un pioner del rap a Europa, també va actuar en el cinema, va compondre per a artistes com Mina i va contribuir anònimament al primer *hit* global del trance: *The age of love*.

MÚSICA

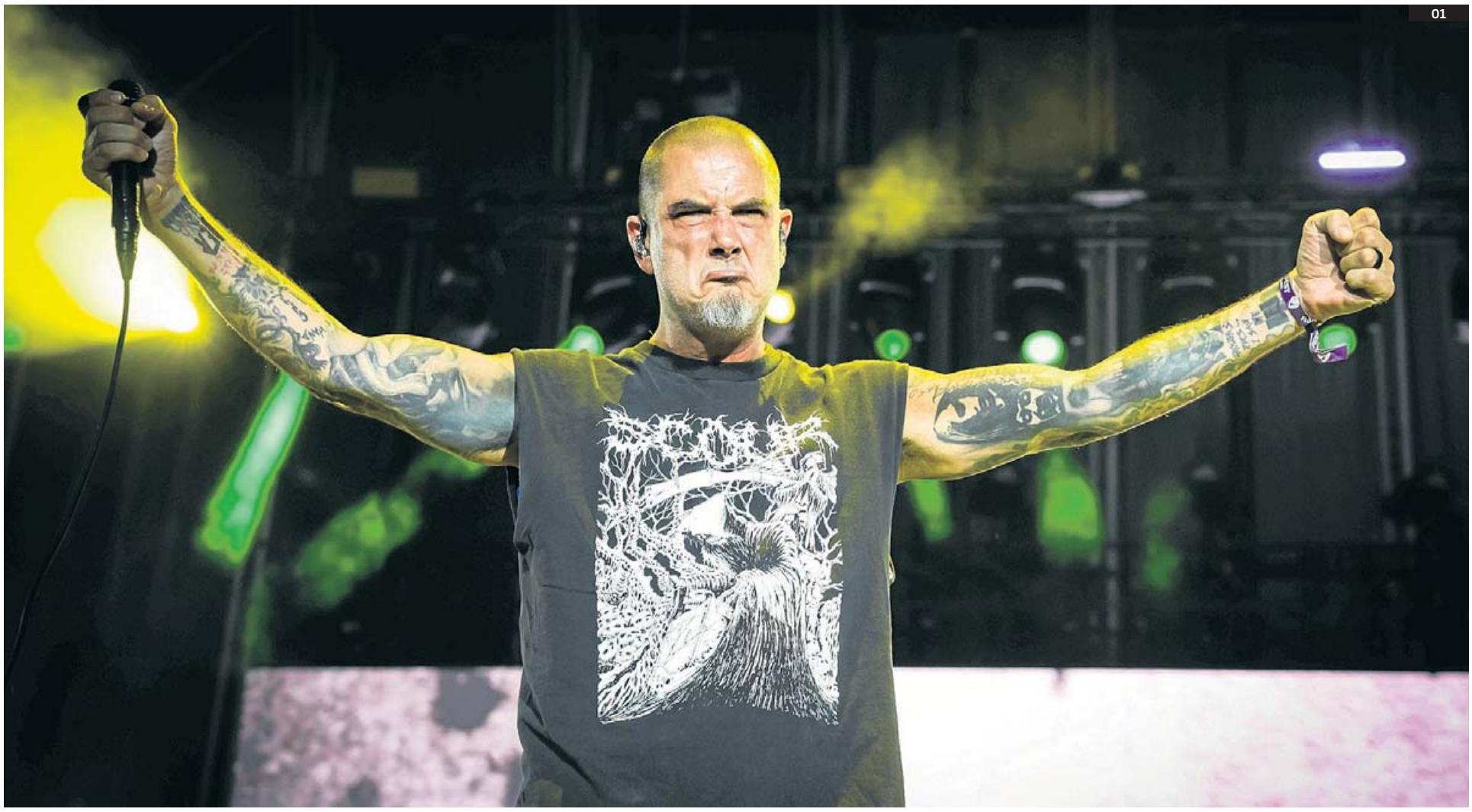
01

Crònica

XAVIER CERVANTES
SANTA COLOMA DE GRAMENET

Pantera apugen la intensitat del Rock Fest

El grup de Phil Anselmo brilla en la segona jornada del festival de Santa Coloma de Gramenet

Pantera era el gran atractiu del Rock Fest 2024, i el concert al Parc de Can Zam de Santa Coloma de Gramenet va estar a l'altura de l'expectació: contundència i carisma a l'escenari, i entrega i excitació del públic davant una actuació centrada en els discos *Vulgar display of power* (1992) i *Far beyond driven* (1994), repositoris de neurosis i violència que mantenen l'estatus com a àlbums de referència del metal. En la mateixa època que el grunge canalitzava l'angoixa amb distorsió i introspecció emocional, Pantera organitzaven la ira amb groove metal salvatge. "Venjança!", alertaven al començament de *Mouth for war*. "No hi ha res, ni educació, ni vida familiar acollidora", bramaven a *Strength beyond strength*. "Estic trencat!", cridava el cantant Phil Anselmo a *I'm broken* portant el dolor físic per una esquena feta malbé a un dolor existencial.

Vistes amb perspectiva, moltes d'aquelles cançons de fa trenta anys remenaven alguns dels malestars i ressentiments que després recolliria el trumpisme. Al Rock Fest, però, immerses en un context de celebració nostàlgica, van sonar com a contundents artefactes estètics, més feroces que perilloses. Això sí, molt ben interpretades, enlairades per un Anselmo que als 56 anys conserva tot el carisma escènic, i aconseguint efectes tan poderosos com les respostes del públic cridant *I'm broken*, revifant el *headbanging* a *5 minuts alone* i *Cowboys from hell*, i acompanyant com un cor enfadat la *Fucking hostile* final.

Pantera van plegar el 2003, quan Anselmo va prioritzar altres projectes. La mort del guitarrista Dimebag Darrell el 2004 i la del seu germà Vincent Paul Abbott el 2018 van deixar el retorn del grup en les mans d'Anselmo i el baixista Rex Brown, que el 2022 van reactivar Pantera amb el bateria Charlie Benante i el guitarrista Zakk Wylde. Amb aquesta formació, la que va tocar passada la mitjanit de dissabte al Rock Fest, van engegar una gira dedicada a la memòria dels Abbott, als fans i al llegat del grup. Les gesticulacions supremacistes del passat d'Anselmo van comportar la cancel·lació de concerts a Nuremberg i Viena el 2023. Posteriorment, el cantant va repudiar una bandera amb el lema *white power* durant un concert a Sofia, alhora que demanava "deixar la política fora" dels concerts. I així va passar també a Santa Coloma, on, en aquest sentit, només es va veure entre el públic una petita bandera confederada.

02

01. Phil Anselmo, del grup Pantera. 02. Públic del concert.
PERE VIRGILI

El poder d'Angelus Apatrida

La segona jornada del Rock Fest va oferir també un magnífic concert d'Angelus Apatrida, el poderós grup de thrash metal d'Albacete. A Santa Coloma van donar protagonisme al disc *Aftermath* (2023), amb cançons com *Cold* (que el cantant Guillermo Izquierdo va presentar en català) i *Rats*, però també amb fites del disc homònim del 2021 com *We stand alone*. A més, van involucrar el públic en un espectacular *circle pit*. "Gràcies per ser-hi sempre!", va dir Izquierdo.

També hi són sempre els fans que van seguir l'actuació de Deep Purple amb el respecte que es concedeix als pioners. Abans d'arribar a *Smoke on the water*, el grup britànic va transitar per altres pàgines fundacionals del hard rock com *Highway star* i *Space truckin'* i per monuments de blues-rock com *Lazy*, van dedicar *Uncommon man* (del disc *Now what?!*, del 2013) a la memòria de Jon Lord (el teclista mort el 2012) i van avançar tres temes del disc que publicaran el 19 de juliol. També va haver-hi un solo excessiu de Simon McBride, el guitarrista que es va incorporar a la banda el 2022, i el teclista Don Airey va improvisar l'himne del Barça. I com a *frontman*, un Ian Gillan que als 79 anys administra les forces vocals per estar a l'altura de la llegenda, tot i que a vegades semblava que estaria més a gust fent un arròs al club nàutic de Palamós.

Abans de Deep Purple, i mentre gent amb samarretes de Pantera o Slayer aprofitaven per sopar o per seguir l'Eurocopa de futbol (hi havia una pantalla en un racó del recinte), el grup suec Europe va fer el que s'espera d'ell: repartir un heavy metal melòdic que ja no troba hereus però que ha deixat una colla de *hits* (i alguna balada difícil de defensar, com *Carrie*), sempre interpretats amb convenciment i ofici pel cantant Joey Tempest, que va fer servir el català i l'anglès per adreçar-se al públic. "Sou de puta mare!", va dir quan va arribar l'hora de *The final countdown*.

MÚSICA

La cantant M.I.A. durant la seva actuació al Vida Festival. RAY MOLINARI / VIDA FESTIVAL

El pop global de M.I.A. esclata al Vida Festival

La desena edició del festival ha atret 32.000 espectadors

Crònica

GERARD CASAU
VILANOVA I LA GELTRÚ

Crear moments. Aquesta semblava ser la consigna dels artistes que van actuar durant la tarda de la tercera i última jornada del Vida Festival. Així ho va manifestar Ángeles Toledano, que va tancar el seu concert flamenc a El Vaixell, assegurant que havia passat "*un ratito muy bueno de cante*". A alguns, però, no els cal verbalitzar l'excepcionalitat, perquè la generen espontàniament amb la seva sola presència. És el cas de Xarim Aresté, la prova vivent que és possible fer rock mercurial tractant qüestions tan allunyades de l'imaginari del gènere com, per exemple, les mares. "Hem vingut aquí a sentir, no a saber", va dir el de Flix entre cançó i cançó d'un concert que va fluir generós, humanista i savi.

També podríem dir que, amb la cura que posa en estilitzar l'entorn de la Masia d'en Cabanyes per crear un espai fotogènic, el mateix Vida Festival busca fabricar instants memorables per a les 32.000 persones que, segons el balanç de l'organització, han visitat el festival. De vegades, però, forçar-ho pot conduir a situacions un xic incòmodes: programar Los Planetas a l'escenari El Vaixell era una crida a la massificació. Efectivament, va costar trobar un angle des del qual apreciar un concert que el grup anomena "essencial", i en què els membres fundadors J i Florent es presenten sense secció rítmica i acompanyats pel pianista David Montañés. El format permet escoltar amb claredat excepcional la veu de J, sovint enterrada en la mescla de les gravacions, però també fa preguntar-se si l'essència del grup és aquí o si amb l'absència de la bateria d'Eric Jiménez se'ls escapoleix una mica l'ànima.

Balls lletraferits de Gisbert

Qui no sembla estar per experiments és Paolo Nutini, escudat per una banda que defensa amb fermesa unes composicions amb tantes ganes d'agradar que a estones corren el risc de fer-nos oblidar que també incorporen picades d'ullet enginyoses als ritmes Motorik i al llibre d'estil dels *soulmen*. En canvi, Guillem Gisbert no fa sonar les seves influències, sinó que les converteix en actitud i gestos: l'alineació dels músics en diferents espais i altures, i els balls lletraferits per presentar el desmuntatge pop de *Balla la masurca!* (2024), ens diuen que el subconscient del músic té ben apresa la lliçó de posada en escena de David Byrne.

Just després del concert de l'ex-Manel, la direcció del Vida va sortir a l'escenari principal i va descobrir el primer nom de la pròxima edició, que se celebrarà del 3 al 5 de juliol del 2025: Supergrass interpretant *I should Coco* (1995), àlbum paradigmàtic del britpop. Amb l'anunci, l'organització va fer mutis i l'escenari va seguir buit una estona, ja que M.I.A. va activar el taxímetre de la seva actuació amb quinze minuts de música enllaunada i projeccions en bucle. La britànica d'origen tàmil té un lloc assegurat en la història del pop pel fet d'haver agitat la turbina de sons més enllà de les coordenades occidentals, però malgrat els seus llampecs de carisma contestatari, queda el dubte de si himnes com *Bucky done gun* o *Paper planes* (interpretada amb l'ajuda d'un cor de veus femenines) vibren més a peu de pista que damunt l'escenari, fins i tot sota la pluja que va xopar la segona part del concert.

L'inici de la recta final de la nit va quedar en mans del garage oliós dels estatunidencs Black Lips, que no van aconseguir retenir a La Masia uns espectadors que van preferir dirigir-se al concert sorpresa de Cupido a La Cabana, potser perquè el seu neoromanticisme urbà resultava un preàmbul més indicat per al concert d'Alizzz, que estrenava a Catalunya les cançons de *Conducción temeraria* (2024). Amb una banda que no té por de dur el so fins als límits de l'efectisme rocker, Christian Quirante trepitja l'escenari amb seguretat (malgrat una caiguda accidental al fossat que, per sort, va quedar en anècdota) i la confiança de qui sap que, quan llença temes com *Amanecer* i *El encuentro*, el públic els cantarà perquè no es noti l'absència de Rigoberta Bandini i Amaia. L'artista de Castelldefels va justificar la seva presència en una franja reservada als caps de cartell fins i tot en els lapsus, quan es va referir a Vilanova i la Geltrú com a "Barcelona", tal com van fer la majoria dels noms internacionals que han passat per la Masia d'en Cabanyes.

DANSA

Sasha Waltz, de modernitat a la natura ancestral

Crítica

MARTA PORTER
BARCELONA

'Sacre' GRAN TEATRE DEL LICEU 6 DE JULIOL

La coreògrafa Sasha Waltz va presentar dissabte al Liceu un programa estrenat el 2013 que reinterpreta dues de les peces més trencadores del malaguanyat Vàtslav Nijinski: *La consagració de la primavera*, amb música de Stravinsky, i *L'après-midi d'un faune* de Debussy. A *Prélude à l'après-midi d'un faune*, Waltz despulla set ballarins i els mostra nus, fent-los evolucionar en grups, parelles i trios, creant imatges sensuals de gran exquisidesa. La grandesa de Waltz és fer-nos veure éssers indefinits, nimfes i faunes jugant en una obra molt mesurada. No hi ha res d'escandalós en aquesta nuesa, al contrari, tot és harmoniós amb el vídeo de natura que acompanya un solo de flauta, també de Debussy. L'escena dona pas a *Scène d'amour: Romeu i Julieta*, un duo intimista amb música de Berlioz del més pur estil neoclàssic. Molt suau, elegant i exquisidament bell, on Lorena Justribó Manion flota ingràvida i s'abraça amb tendresa al seu company Joel Suárez Gómez, en escenes d'enamorament juvenil molt ben enllaçades.

Finalment, l'estrella de la nit, *Sacre*, beu d'elements que li són propis a Sasha Waltz, l'estudi antropològic i els rituals de les danses antigues en connexió amb la natura, però també s'inspira en les imatges que es conserven de la coreografia original de Nijinski, en danses grupals i en el treball de braços i cames en angles rectes. Vint-i-sis ballarins envaeixen l'escenari i es concentren en grups irregulars que es trenquen en subescenes o s'uneixen amb la força de les masses en danses ancestrals. Tot i que en certs moments la peça es fa un pèl repetitiva, el solo final del sacrifici és implacable. La dansa de Hwanhee Hwang en la seva desesperació és brutal, energètica, salvatge, despietada, violenta i ferotge sota una mena d'espasa de Dàmocles de foc que li cau al damunt.

Waltz, que s'ha situat sovint a la frontera entre la dansa i l'òpera, mostra un cop més la seva sensibilitat musical amb la participació decisiva de l'Orquestra del Liceu dirigida per Josep Pons en estat de gràcia, i alhora fa un retorn a les formes clàssiques i a la relació de l'home amb la natura, deixant una pregunta en l'aire: què és la modernitat?

Una escena de l'espectacle *Sacre*, de Sasha Waltz, al Liceu. GRAN TEATRE DEL LICEU

XARXES SOCIALS

Les ‘newsletters’ són els nous pòdcasts?

Els butlletins digitals estan experimentant un auge, especialment entre els comunicadors més joves

LAURA MINGUELLA
BARCELONA

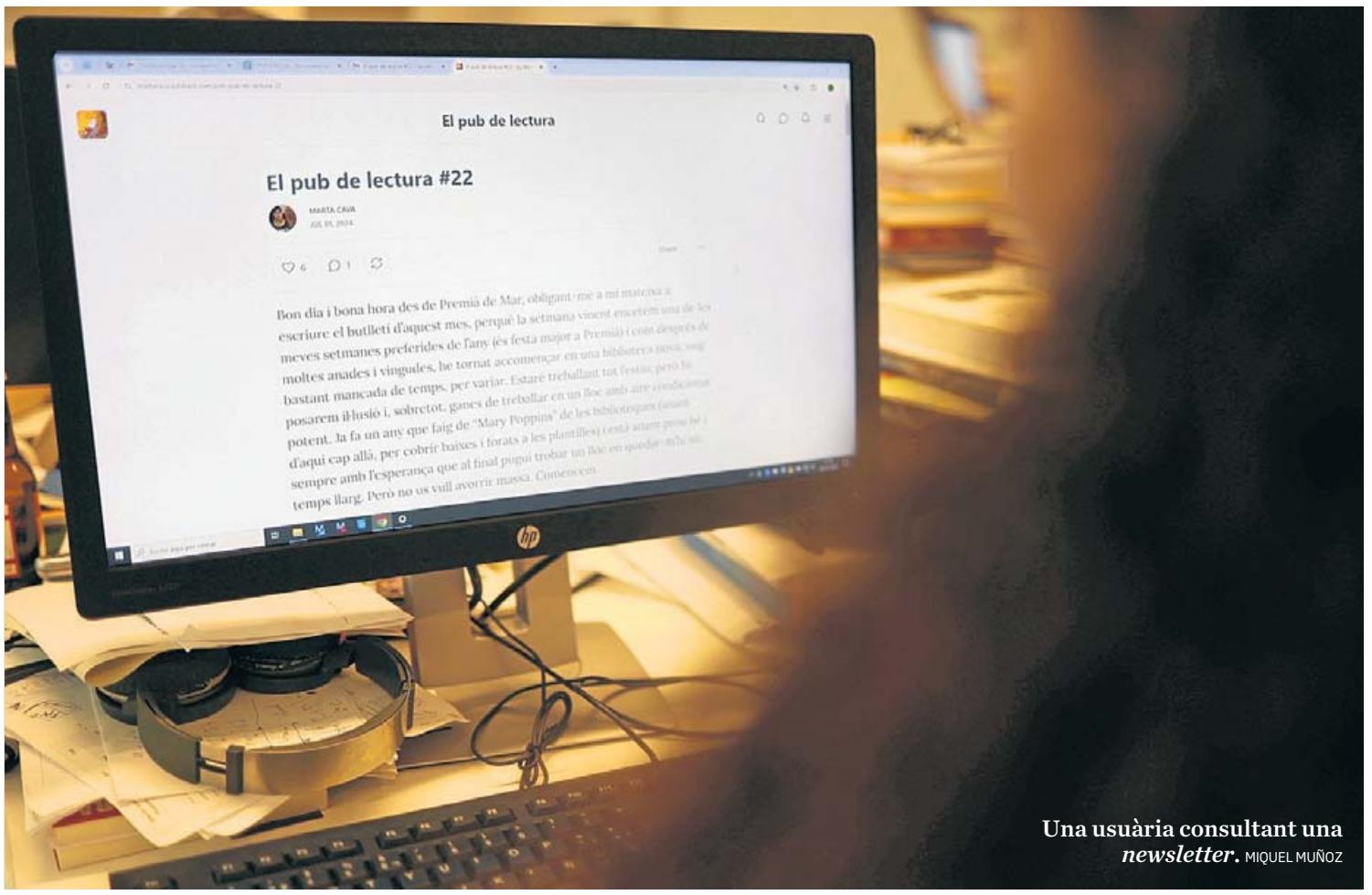
El pub de lectura
El pub de lectura #22
MARTA CAVA
JUL 01, 2024
Bon dia i bona hora des de Premià de Mar, obligant-me a mi mateixa a escriure el butlletí d'aquest mes, perquè la setmana vinent encetem una de les meves setmanes preferides de l'any (és festa major a Premià i com després de moltes anades i vingudes, he tornat accentuar en una biblioteca nova, vaig bastant mancada de temps, per variar. Estaré treballant tot l'estiu, però he posarem il·lusió i, sobretot, ganes de treballar en un lloc amb aire condicionat potent. Ja fa un any que faig de "Mary Poppins" de les biblioteques (amunt d'aquí cap allà, per cobrir baixes i forats a les plantilles) i està sent prou bé i sempre amb l'esperança que al final pugui trobar un lloc en qualsevol racó un temps llarg. Però no us vull avorrir massa. Comencem.
Una usuària consultant una *newsletter*. MIQUEL MUÑOZ

Les *newsletters* han agafat el relleu del que durant la primera dècada dels 2000 van representar els blogs i el que han estat els pòdcasts els darrers 20 anys: continguts que arriben al consumidor sense pràcticament intermediaris i que tenen un estil més directe i proper que els mitjans. A més, aquests tres formats de contingut ofereixen la possibilitat que qualsevol persona, independentment que sigui o no professional de la comunicació, pugui escriure un blog, parlar en un pòdcast o enviar un butlletí.

Les *newsletters* no són noves, van néixer amb el correu electrònic, fa més de 30 anys, però ara viuen una segona joventut. Els butlletins online juguen amb la rapidesa que els aporta ser digitals però sense arribar als límits de les xarxes socials, on regnen la immediatesa i l’*scroll* infinit. És per això que els seus continguts, que arriben directament a la safata d’entrada dels lectors, són més reposats i, sovint, imaginatius, perquè poden jugar amb elements extres com els mems, les imatges, els vídeos o els àudios. Si des de fa un parell d’anys qualsevol persona mínimament rellevant en el món de la comunicació té el seu propi pòdcast, l’auge que les *newsletters* han tingut als Estats Units, entre altres llocs, evidencia que els butlletins digitals ja són el format preferit dels comunicadors, especialment dels de generacions més joves.

‘Newsletters’ en català

L’escena de les *newsletters* en català, que fins fa relativament poc era anecdòtica fora dels butlletins dels mitjans de comunicació, ha crescut i avui dia n’hi ha de temàtiques variades: recomanacions literàries i varietats, cuina catalana, literatura japonesa, economia o pensaments i reflexions. Marta Cava, bibliotecària i tuitaire, va obrir el 2023 *El pub de lectura*, un butlletí per recomanar llibres. “Vaig pensar a recopilar-ho tot d’una manera fàcil perquè la gent pogués entrar i mirar-s’ho amb calma, ja que moltes vegades em trobo que em demanen recomanacions molt personalitzades i és complicat fer-les a les xarxes”, afirma. Segons explica, el *feedback* que ha rebut dels lectors és positiu i la majoria destaquen que és un format que els permet recuperar les recomanacions literàries que fa d’una manera fàcil. Com a consumidora de butlletins, explica que sempre li fa il·lusió trobar-ne entre els correus “avorrits i de *spam*” de la safata d’entrada: “És com quan abans obries la bústia de casa i trobaves, entre factures i publicitats, una carta que no esperaves”. Al cap i a la fi, els butlletins no deixen de ser cartes digitals.

Oli, sal i pebre és un altre butlletí en català. El seu creador, el Marcel, parla de cuina catalana, inspirat en la pel·lícula *Julie i Julia*: “Julia Child té un llibre de receptes de cuina francesa i una noia va fer un blog on cada dia n’explicava una, i jo vaig voler fer el mateix però amb el *Corpus de la cuina catalana*, fent una recepta cada setmana com un repte personal i també per difondre la nostra cuina”, explica. El Marcel coincideix amb Cava que aquest format és una manera de “reivindicar” la safata d’entrada. “Amb les *newsletters* es dona al correu electrònic un altre valor més enllà de ser una cosa avorrida. També pot ser un espai cultural, de cultivar-se, de trobar coses interessants, d’aprendre coses noves”, explica.

Substack és la plataforma per excel·lència de les *newsletters* i permet crear-ne i enviar-ne de forma senzilla. Un dels aspectes més interessants de la plataforma és que cada perfil pot fer recomanacions, de manera que és molt senzill trobar-ne d’altres de semblants a les que ja se segueixen. “El més fàcil és que la gent arribi al teu butlletí a partir d’altres butlletins que et recomanen –afirma el Marcel–. Jo, arran de tenir la meva, n’he descobert una altra que no coneixia, i també m’agrada moltíssim el format que té”, diu.

Tendència o contingut de nínxol?

Les *newsletters* són tendència en el mercat anglosaxó, on hi ha butlletins amb desenes de milers de seguidors de temàtiques tan diverses com ara cultura pop (una de les més populars és *Hung up*, de la periodista Hunter Harris, que va començar fa quatre anys), tecnologia (el neuropsicòleg Gary Marcus en té una sobre IA) o sèries (el crític Alan Sepinwall n’envia una cada divendres). El panorama dels butlletins en català, però, encara no s’acosta a aquestes magnituds i, per a molts, és un món amb molt de nínxol. “Crec que al mercat català encara ens queda camí perquè les *newsletters* tinguin l’èxit que han assolit al mercat anglosaxó”, afirma el Marcel, que afegeix que, per afavorir-ne la popularitat, “caldria que algú amb bastants seguidors a les xarxes o que fos una mica rellevant socialment comencés a fer-ne i entrés al circuit de Substack, de manera que a partir de les recomanacions de la mateixa plataforma i del boca-orella agafés més volada”. De fet, la cuinera Maria Nicolau va començar al març un butlletí, *Dietari*, on a través de les seves experiències del dia a dia tracta diferents aspectes del món culinari, parla de receptes i recomana (i desrecomana) restaurants.

Cava llegeix positivament que els butlletins encara no siguin un mercat gaire explotat i saturat, com podria ser el del pòdcast. “Tampoc cal saturar-ho tot perquè a vegades passa que tothom vol fer el mateix, i de sobte tens 300 *newsletters* per obrir i no tens temps per llegir-les, t’acabes avorrint, no n’obres cap i el format s’acaba morint”.

Creixement
Els butlletins online en català comencen a agafar embranzida

Popularitat
Substack és la plataforma més utilitzada per fer i enviar ‘newsletters’

Polèmica a Substack

A finals de l’any passat, la plataforma es va veure envoltada de polèmica després que el digital *The Atlantic* descobrís que almenys 16 butlletins tenien simbologia nazi als seus gràfics i que col·lectius de supremacistes blancs havien pogut publicar a la plataforma i treure’n profit. Substack dona l’opció de monetitzar els continguts i, fent-ho, la plataforma es queda el 10% dels guanys. La resposta a la polèmica del cofundador de Substack, Hamish McKenzie, va ser: “Tampoc ens agraden els nazis; voldríem que ningú no tingués aquestes opinions”. Però també va dir: “No creiem que la censura (incloent-hi la desmonetització de publicacions) faci desaparèixer el problema; de fet, l’empitjora”. La seva negativa a eliminar aquests continguts –i, per tant, lucrar-se gràcies a butlletins que promouen el discurs de l’odi i el racisme– va fer que alguns usuaris com Platformer o Garbage Day abandonessin Substack. A més, centenars d’escriptors de butlletins van signar una carta en què s’oposaven a la posició que la plataforma havia pres i amenaçaven amb migrar cap a una altra.

Cos i Ment

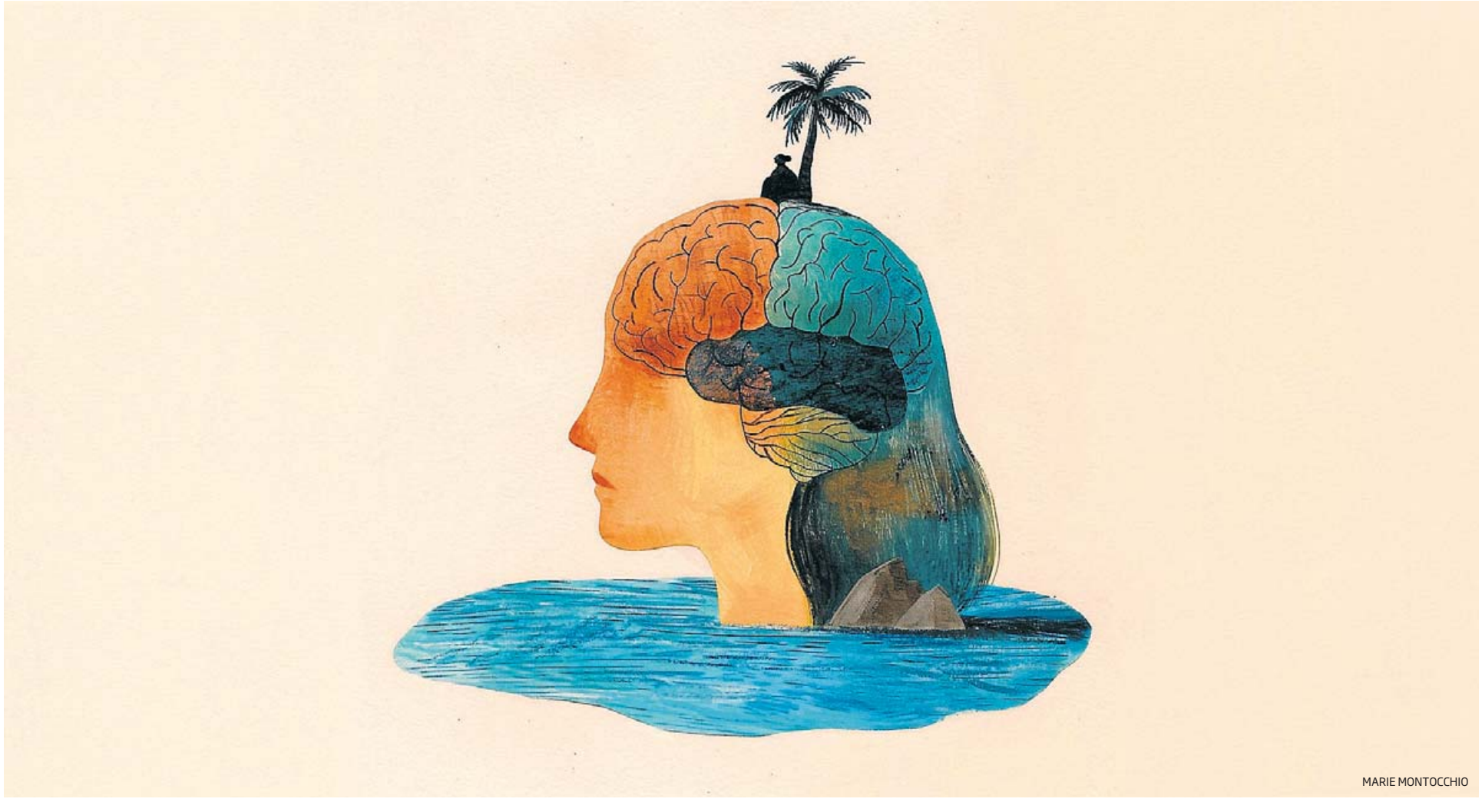

MARIE MONTOCCHIO

Com és el cervell d'una persona massa solitària?

Tots ens sentim sols de tant en tant. Per exemple, les criatures poden sentir-se soles quan passen a una escola nova, grans i petits ens podem sentir sols al traslladar-nos a una altra ciutat, quan un fill se'n va de casa o quan la parella mor. Però algunes persones senten solitud no només de manera temporal, sinó crònica. Llavors la solitud es converteix en "una característica de la personalitat, una cosa que és difícil de treure", segons explica Ellen Lee, professora associada de psiquiatria a la Universitat de Califòrnia, San Diego.

Cada vegada hi ha més investigacions que confirmen que aquest tipus de solitud arrelada no és bona per a la salut i que fins i tot pot modificar el cervell, i fer augmentar el risc de malalties neurodegeneratives com a conseqüència.

Quins canvis provoca?

Els humans han evolucionat fins a ser criatures socials probablement perquè, per als nostres avantpassats, estar sols podia ser perillós i reduïa les probabilitats de supervivència. Alguns especialistes creuen que la solitud podria haver sorgit com una mena de senyal particular d'estrès per fer-nos buscar altres persones.

Amb la solitud crònica, aquesta resposta d'estrès es queda estancada i es converteix en perjudicial, de forma similar a com l'ansietat pot transformar una resposta útil de por en una malaltia mental desadaptativa.

Les investigacions han demostrat que les persones solitàries són hipersensibles a paraules d'interacció negatives, com "no m'agrada" o "rebutjat", i als rostres que expressen emocions negatives. De fet, mostren una resposta atenuada a les imatges d'estranys en situacions socials agradables, cosa que suggereix que fins i tot les trobades positives esdevenen menys gratificants per a ells. La solitud crònica s'associa a canvis en àrees importants del cervell per a la cognició social, la consciència d'un mateix i el processament de les emocions.

> Cada vegada hi ha més investigacions que confirmen que la solitud crònica no és bona per a la salut

DANA G. SMITH
THE NEW YORK TIMES
NOVA YORK

Com és possible que un sentiment subjectiu tingui un efecte tan profund en l'estructura i les funcions cerebrals? Els científics no n'estan segurs, però creuen que quan la solitud desencadena la resposta d'estrès també activa el sistema immunitari, que augmenta els nivells d'alguns productes químics inflamatoris. Quan això es produeix durant períodes llargs, l'estrès i la inflamació poden ser perjudicials per a la salut cerebral i danyar les neurones i les connexions entre elles.

Com afecta la solitud a llarg termini?

Els científics saben des de fa anys que hi ha una connexió entre la solitud i la malaltia d'Alzheimer i altres tipus de demència. Un estudi que es va publicar l'any passat va suggerir que la solitud també està relacionada amb la malaltia de Parkinson.

Segons Nancy Donovan, directora de la divisió de psiquiatria geriàtrica de l'Hospital Brigham and Women's, "fins i tot els nivells baixos de solitud incrementen el risc, i els nivells més alts s'associen a un risc més elevat" de demència. Donovan ha demostrat que les persones que puntuen més alt en un mesurament de solitud tenen al cervell nivells més alts de proteïnes amiloides i tau, dos dels segells distintius de la malaltia d'Alzheimer, fins i tot abans de mostrar signes de deteriorament cognitiu.

La forma més general en què la solitud afecta la salut mental i física també pot influir en el deteriorament cognitiu. Aquest sentiment està estretament relacionat amb la depressió, una altra condició que augmenta el risc de demència. A més, les persones que se senten soles tenen menys probabilitats de ser físicament actives i més de fumar cigarrets. "Totes aquestes coses poden influir en l'envelliment del cervell. Crec que hi ha molts camins per anar de la solitud al deteriorament cognitiu", diu Lee.

Combatre la solitud crònica

Una de les recomanacions més comunes és una mica òbvia: intentant fer nous amics. Ja sigui a través de classes d'art, equips esportius, grups de suport o oportunitats de voluntariat, l'objectiu és anar a llocs on la gent es reuneixi.

L'altra part de l'equació és abordar les actituds i els patrons de pensament d'una persona pel que fa a les interaccions socials mitjançant la teràpia cognitivoconductual. Aquests enfocaments solen ser una mica més eficaços, diu Lee, perquè "arriben a l'arrel" del problema, explorant què és el que dificulta que una persona interactuï amb els altres.

Les estratègies potser semblen senzilles, però és més fàcil dir-ho que fer-ho. "És un problema espinós. En cas contrari, no crec que tinguéssim un informe de la principal autoritat sanitària dels EUA dient que ho hem de resoldre", conclou Anna Finley, investigadora postdoctoral de l'Institut de l'Envelliment de la Universitat de Wisconsin-Madison. ▬

Copyright The New York Times

Entre tu i jo

Generalitat de Catalunya

"Les fotos que veus no les oblides mai, encara que no les facis"

Conversa entre els fotògrafs Jean Marie del Moral i Pilar Aymerich

ANNA MASCARÓ
PALMA

La passió que tenen per l'ofici vessa en cada reflexió, cada dubte que intercanvien sobre la Fotografia, en majúscules. Jean Marie del Moral (Montoire, 1952, establert a Mallorca) i Pilar Aymerich (Barcelona, 1943) han retratat revolucions i personatges històrics i s'han convertit en tòtems d'un art que en les últimes dècades ha patit la transformació lacerant de la digitalització. En parlen en un diàleg tan fluid i espontani que les preguntes preparades aviat perden la utilitat.

Com heu viscut la digitalització?

P.A. Molt malament. Soc d'una generació analògica. Fer la imatge, revelar-la, positivar-la i anar-la a entregar és un ritual que et fa més autor. Ara és un poti-poti, agafes una foto i gairebé ni te la mires. És una altra etapa, i potser no n'hauríem de dir de la *fotografia*, sinó de la *imatge*. Les coses importants per a mi, les faig en analògic.

J.M. És interessant com anomenem les coses. S'ha passat de dir *fotografia* a dir-ne *foto*, *imatge*, i avui en diem *selfies*... Una obra material, en una còpia de paper d'un cert format, la pots mirar, i entrar-hi d'una manera poètica. Quan mostres les còpies en físic a una persona, s'emociona d'una manera que no té res a veure amb si li mostres en una pantalla. No és la mateixa emoció, la mateixa poètica.

El sector està unit?

P.A. És una feina molt individual i anem per lliure, per això ens *casquen* tant. No respecten l'autoria, surten les fotos sense signar, retallades; és un autèntic desastre en aquest país.

"La timidesa és una gran qualitat: et dona la distància justa" J.M.

J.M. Quan et poses a fer fotografies, hi ha tanta concentració, tanta energia, que no ets la mateixa persona. És un acte molt solitari i personal. La fotografia és l'únic mitjà que atura el temps. És màgic.

L'entorn afecta la mirada?

P.A. La fotografia parla sense que te n'adonis. El paisatge hi influeix molt. Per exemple, el cos de la dona es mou diferent del d'un home, no és el mateix.

J.M. Tot nodreix a l'hora de mirar. Paul Valéry deia: "Voldria parlar del que tothom té davant els ulls però ningú veu".

P.A. Jean-Luc Gordard deia que l'enquadrament es una qüestió de moral, perquè enquadres el que vols explicar. És més important la cultura que la tècnica. Si saps posar una rentadora, saps fer anar una càmera, però si no saps mirar, no saps fer fotos.

Considereu que la cultura és la base, abans que la tècnica?

J.M. La cultura és fonamental. Soc fotògraf perquè m'agrada la pintura, la literatura i el cinema. Un autor et porta a un altre autor; tot són cadenes.

"És més important la cultura que la tècnica. Si no saps mirar, no saps fer fotos" P.A.

P.A. No puc fer un retrat a un escriptor si no l'he llegit, perquè és com fer una radiografia. L'has de captar a ell i a tot l'entorn. Treballes amb éssers humans. Sempre m'he sentit culpable pel moment de dolor que vaig causar quan vaig retratar tres exdeportats de Mauthausen. Els entrevistava Montserrat Roig, estaven asseguts en una taula, explicant coses terribles. Vaig veure que no hi havia foto i vaig partir. Després vaig veure una paret en un descampat, vaig tornar a pujar i els vaig demanar que baixessin al carrer. Els vaig dir que es posessin en fila, com els feien formar al camp. Automàticament els va canviar la cara, en va sortir el dolor. Només vaig treure tres negatius, perquè veia que els estava fent mal. Però tenia l'obligació de fer-los-en per explicar una història.

J.M. La timidesa, per a un fotògraf, és una gran qualitat. Et dona la distància justa. Veus que estàs molestant i et fa mal, pateixes amb l'altre, i aquell moment es pot traduir en una gran fotografia, d'una manera gairebé inesperada. Quan dispares, la fracció de temps no la controles.

Heu perdut fotos?

J.M. He perdut milers de fotos. El món són moments. Passa igual que en una conversa. De vegades dius: "Ostres, se m'ha oblidat dir-li això".

P.A. Les fotos que veus no les oblides mai, encara que no les hagis fet.

J.M. A vuit anys vaig anar per primer cop a Catalunya amb la meva padrina, a la Granja d'Escarp. Hi vaig descobrir aquelles dones vestides de negre amb un càntir, eren com l'actriu Irene Papas, i els miners que sortien de la mina. Darrere la bici duien un tros de carbó enorme. Tinc aquestes imatges clavades al cap des de sempre. Potser l'amor a la fotografia no feta és aquí gravat i m'ajuda a l'hora de fer una composició amb aquesta elegància. Per a un nen que venia de París [fill de pares republicans de Catalunya i Andalusia exiliats], era exòtic.

P.A. Era a la presó de la Model. Els presos s'havien amotinat al terrat. A fora hi havia familiars i dos avis abraçats, plorant. Vaig anar a fer-los la foto i la senyora em va mirar amb una cara que em va fer abaixar la càmera. Hi ha moments en què decideixes no fer una foto.◆

Jean Marie del Moral
Fotògraf

Pilar Aymerich
Fotògrafa

RECOMANEN

Moments capturats que els han marcat

J.M.
- *Retrat d'un home a la Revolució dels Clavells*
- *Un poema visual sobre el llamp a Campos*
- *Un home amb gavardina a Montreal el 1973*
- *Corrent sota el rètol 'Internet' a Oaxaca el 2000*

P.A.
- *Retrat de tres exdeportats de Mauthausen*
- *Una protesta feminista el 1976*
- *Montserrat Roig embarassada el 1970*
- *Joves embolicats amb la senyera el 1976*

EL BRASIL, ELIMINAT ALS PENALS
La selecció brasilera va quedar fora de la Copa Amèrica a mans de l'Uruguai, que va classificar-se per a les semifinals des dels onze metres (0-0, 4-3). Els uruguaians s'enfrontaran a Colòmbia, que va golejar Panamà (5-0).

Esports

DIUMENGE DE RÈCORD PER A LEWIS HAMILTON

Gairebé tres anys després, Lewis Hamilton (Mercedes) va tornar a guanyar una cursa de Fórmula 1. Eleva així a 104 el seu rècord històric de triomfs. L'anglès, que es va imposar al Gran Premi de la Gran Bretanya, va superar Max Verstappen (Red Bull) i Lando Norris (McLaren). A més, amb 39 anys, s'ha convertit en el primer pilot que guanya nou vegades en un mateix circuit.

Els altres Marc Guiu de la història del Barça

Abans d'ell, moltes joves estrelles van marxar amb ofertes milionàries, però no sempre amb final feliç

GUILLEM DELSO
BARCELONA

Marc Guiu va debutar i marcar amb el primer equip del Barça contra l'Athletic Club el 22 d'octubre. ALBERT GEA / REUTERS

Malgrat que hagi generat una certa sorpresa, la marxa de Marc Guiu del Barça no és un cas aïllat. Al contrari, es tracta d'un patró que s'ha repetit en els últims anys al club blaugrana: davanters que són referència al planter, amb grans registres golejadors i amb el primer equip a l'horitzó, que reben una oferta milionària i decideixen fer les maletes. Els clubs estrangers els sedueixen amb propostes desorbitades i projectes esportius que garanteixen –o això diuen– una arribada ràpida al futbol professional. Encara que, sovint, aquest camí no és sinònim d'èxit.

Marc Guiu deixa el Barça després d'onze temporades i d'haver complert el somni de debutar amb el primer equip i marcar el dia de l'estrena. Gràcies al pagament de sis milions, l'import de la seva clàusula de rescissió, es converteix en futbolista de la primera plantilla del Chelsea. Però això només és sobre el paper. Els *blues*, que van gastar-se 483 milions en fitxatges el 2023, compten que faci la pretemporada amb el primer equip, però l'opció que marxi cedit és encara la més probable. L'Estrasburg de la lliga francesa és l'equip amb el qual s'ha vinculat el jove davanter de Granollers.

El camí que pren Guiu ja l'han agafat altres davanters que, en el seu moment, eren estrelles de La Masia. Ara bé, molts dels que van marxar com a grans promeses han decaigut lluny del Barça. "L'error és partir de la premissa que un jugador és excepcional; és el context de joc del Barça el que els fa bons", remarca Xavier Vilajoana, responsable del futbol formatiu culer del 2015 al 2020.

Pablo Moreno va fitxar pel Juventus quan tenia setze anys, amb una oferta econòmica que facilitava molt la vida a la seva família. Durant la seva etapa a La Masia va marcar més de 200 gols, superant els registres de Bojan. D'Itàlia va saltar a Girona, després a la Segona Divisió portuguesa, fins a arribar a l'Andorra, el seu club actual, que competeix a 1a RFEF. En les últimes quatre temporades, tan sols ha anotat tres gols. Denis Silva, entrenador del futbol base del Barça entre el 2010 i el 2019, posa el focus en el moment de sortir del Barça. "Es pensen que firmar un gran contracte ja els converteix en cracs i no; en aquell moment comença el més difícil".

Més mediàtic va ser el cas d'Iker Bravo, que també va marxar a l'acabar la seva etapa com a cadet. El Barça li oferia passar al juvenil B, l'equip que li corresponia per edat, una maniobra habitual al planter que els joves futbolistes no saben interpretar. Marc Guiu, per exemple, no semblava satisfet amb el seu rol a cavall entre el Barça Atlètic i el primer equip. Vilajoana lamenta la falta de paciència. "Els jugadors confonen començar al B amb un fracàs, però si són bons i donen el nivell acabaran pujant de categoria sempre".

A Bravo, el Bayer Leverkusen el va captar assegurant-li que entraria a la dinàmica de primer equip. Es va convertir en el segon debutant més jove de la història de la Bundesliga, però els alemanys no el van veure preparat per al primer nivell. El van cedir al filial del Reial Madrid. A Valdebebas tampoc ha triomfat i el seu pròxim destí podria ser l'Udinese italià. Vilajoana explica el fracàs a través de la importància de l'estil de joc. "Quan marxen a equips amb una idea de joc contrària pateixen, perquè la metodologia del Barça és única".

Precedents positius

Sortir del Barça no significa la fi de la carrera com a futbolista. En els últims anys, davanters que han marxat sense pena ni glòria han acabat triomfant. Vilajoana posa en valor la feina que es fa a La Masia. "Estem obcecats que si no es triomfa al primer equip és un fracàs, però fer carrera a l'elit és dificilíssim i s'ha de reconèixer el mèrit al Barça per la formació". Denis Silva se'n fa creus amb el cas de Diego López, que va arribar a La Masia en edat juvenil. "El van fer fora del Madrid, el vam fitxar perquè no teníem res més, va fer dos anys aquí i va marxar. Ara ha fet una temporada espectacular al València".

Peque també sembla que jugarà a Primera. Després de tenir un rendiment irregular al Barça Atlètic i triomfar al Racing de Santander, fitxarà pel Sevilla. A Denis Silva el nom de Peque li fa recordar el cas de Jordi Mboula, l'extrem que va enlluernar amb un golàs el Borussia Dortmund a la Youth League. Va marxar al Mònaco, tot i la insistència del Barça perquè es quedés. Un dia va fer una pregunta a Silva: "Creus que algun dia li trauré el lloc a Neymar?" Aquesta temporada ha quedat eclipsat per Peque al Racing de Santander.

CARA PER A CARLOS ALCARAZ, CREU PER A PAULA BADOSA

Carlos Alcaraz, vigent campió de Wimbledon, continua avançant amb pas ferm a l'All England Club i ja és als quarts de final. Ahir el tenista murcià va derrotar (6-3, 6-4, 1-6 i 7-5) el francès Ugo Humbert . En canvi, Paula Badosa es va acomiadar del torneig després de caure als quarts de final contra la croata Donna Vekic (6-2, 1-6 i 6-4), en una jornada novament condicionada per la pluja.

TURGIS GUANYA L'ETAPA, POGACAR MANTÉ EL LIDERAT

El francès Anthony Turgis va aconseguir la victòria a la novena etapa del Tour, de mitjana muntanya, amb 199 quilòmetres de recorregut i inici i final a Troyes. El ciclista de TotalEnergies es va imposar a l'esprint, després d'una escapada de diversos ciclistes a 10 quilòmetres de la meta. A la general tot continua igual, amb Pogacar retenint el mallot groc, seguit d'Evenepoel i Vingegaard.

La història darrere el lema "Barça o Barzakh"

Top Manta llança una campanya que compta amb el suport de Pep Guardiola i altres cares conegudes

ALBERT NADAL
BARCELONA

El somriure calmat d'orella a orella que exhibeix Aziz Faye mentre t'encaixa la mà no tarda a encomanar-se. Parla serè, tranquil. Gairebé no se li nota que ha estat tota la setmana atenent periodistes que l'han entrevistat amb motiu de la campanya "Barça o Barzakh", l'última que ha llançat la cooperativa Top Manta i que compta amb la col·laboració de cares conegudes del panorama mediàtic català. L'entrenador de futbol Pep Guardiola, els actors Miki Esparbé i Carlos Cuevas, i les cantants Mushkaa i Maria Hein hi donen suport. El lema vol dir "Barça o mort", que es podria equiparar a "Barcelona o mort" o "Europa o mort".

Per a Faye, un dels impulsors de Top Manta i portaveu de la cooperativa, i també per als milers de persones que abandonen l'Àfrica a bord d'una pastera, és molt més que un lema o un eslògan. "És un himne, un crit d'esperança. Quan et llances al mar deixes enrere tota la por, tota la ràbia i cantes «Barça o Barzakh»", explica en una conversa tranquil·la al costat del taller de confecció de Top Manta a Can Batlló.

La campanya "Barça o Barzakh" és l'última que ha impulsat Top Manta, una iniciativa que va néixer del sindicat manter que es va constituir entre el 2015 i el 2016. Diversos manters, cansats d'esperar els papers per les traves burocràtiques i atemorits per la persecució policial, van dir prou després de la mort de Mor Sylla, el 2015, a Salou. Es van ajuntar en assemblees per formar un sindicat. L'impuls definitiu va arribar amb l'entrada d'Ada Colau al consistori barceloní. "Molts de nosaltres venim a Europa buscant oportunitats. En el meu cas, em van arribar rumors que a Espanya necessitaven mà d'obra al camp, però quan arribes et trobes amb molts problemes per aconseguir els papers [el procés de regularització pot trigar fins a tres anys, però diversos expedients poden allargar-se]. Fer de manter és l'única solució que et queda si vols tenir un sostre on dormir i alguna cosa per menjar", explica Faye.

El gran problema dels pescadors

La serenor que transmet quan parla no amaga una ràbia instal·lada al cos per les ferides i les injustícies acumulades. "Jo era pescador al Senegal, em guanyava la vida. Però les polítiques que permeten que grans bucs pesquers ho arrasin tot fan que els petits pescadors perdem la feina". L'any 1979 es va signar el primer d'un seguit d'acords entre aquest país i la Unió Europea que posen cara al concepte de neocolonització. Aquests convenis, batejats amb el pervers nom d'*Acords de pesca sostenible*, permeten la pesca de fins a 14.000 tones de peix: 28 tonyinaires congeladors (dels quals 16 corresponen a Espanya), 10 tonyinaires canyers (7 espanyols), 5 palangrers de superfície (3 espanyols) i 2 vaixells arrossegadors de lluç espanyols.

01. Un moment del partit per promocionar la campanya de Top Manta.
02. Maria Elena i Faye Aziz (el segon començant per la dreta). TOP MANTA

L'origen del lema "Barça o Barzakh"

Faye va abandonar el Senegal per primera vegada el 2006, quan va travessar l'oceà amb pastera fins a arribar a Tenerife. Era només l'inici del seu llarg periple, perquè seria deportat fins a tres vegades, i internat fins a cinc cops en centres d'internament d'estrangers. Abans d'establir-se definitivament a Barcelona el 2015, també va viure un temps a Itàlia. "Que si tenim por abans de pujar a una pastera? Esclar que tens por, per això cantem «Barça o Barzakh». És la nostra força. La nostra esperança. Arribar a Europa o morir en l'intent". Faye no pot amagar les cicatrius de pensar que va haver d'abandonar casa seva. Ell voldria canviar les coses al Senegal, però sent impotència: "El meu país es va independitzar fa més de 60 anys de França, però no econòmicament. La gent d'allà no podem decidir res".

Els grans bucs pesquers destrossen el fons marí i deixen els petits pescadors, com Faye, sense la seva font de subsistència principal. L'Observatori Senegalès de les Migracions publicava el 2021 una investigació sobre la procedència i els contextos de les persones que la policia senegalesa va identificar mentre intentaven arribar a Europa amb pastera. De les 1.197 persones identificades, 793 (un 66%) eren pescadors o treballadors d'aquest sector abans de decidir venir cap a Europa.

El lema "Barça o Barzakh" neix de la influència que el futbol, i el Barça en concret, tenia al Senegal i altres països africans per identificar Barcelona. "Jo mai havia jugat a futbol fins a aquesta campanya, i per fer el vídeo promocional vaig fer de porter. I la veritat és que m'ho vaig passar molt bé", explica Faye, divertit i amb un català acadèmic. "Parlo català perquè visc a Catalunya. Quan vaig viure a Itàlia vaig aprendre l'italià. Parlar l'idioma d'allà on vius és una mostra de respecte", afirma.

El 2015 Faye va ser un dels impulsors del sindicat del qual acabaria naixent Top Manta. Des de llavors, la cooperativa ha aconseguit regularitzar la situació de més de 200 manters. La majoria són homes, perquè el col·lectiu manter està majoritàriament format per homes. Però també hi ha dones, algunes de les quals ocupen càrrecs destacats dins d'una organització "horitzontal sense ànim de lucre", tal com explica Maria Elena Coa, cap d'administració. És el cas d'Oumy Manga, l'encarregada del taller de confecció, o Marema Babou, que fa tasques d'administració i gestió legal, o Fàtima Sonko, una de les impulsores de la campanya "Barça o Barzakh".

BÀSQUET

Rudy Fernández durant la final del Preolímpic. KAI FORSTERLING / EFE

Rudy compleix entre llàgrimes la promesa al seu pare

ÀLEX GOZALBO
BARCELONA

Rudy Fernández podrà complir la promesa que va fer fa dos anys al seu pare abans de morir i disputarà els Jocs Olímpics per sisena vegada. L'escorta mallorquí de 39 anys no va poder contenir les llàgrimes. "Era el desig del meu pare quan ja estava malalt. Espero que ho hagi pogut veure des del cel", va dir.

"La sensació és increïble. Hem sabut competir i la feina ha tingut la seva recompensa. Em sento molt afortunat", va explicar. El jugador del Reial Madrid, que es retirarà quan acabin els Jocs Olímpics de París, va sumar 9 punts en el triomf de la selecció espanyola contra les Bahames a València (86-78). El públic de La Fonteta va acomiadar Fernández amb una gran ovació.

Rudy acumula dues medalles de plata i una de bronze en cinc participacions olímpiques. Tot i els problemes físics que arrossega, el jugador no fallarà a la cita de París, on la selecció espanyola compartirà grup amb Austràlia, el Canadà i Grècia. "La classificació de Rudy ha sigut una motivació més per a nosaltres", va reconèixer Usman Garuba.

Lorenzo Brown, destacat

El combinat que entrena Sergio Scariolo no va tenir una final de Preolímpic senzilla contra un rival molt físic i amb un gran talent individual. L'entrenador italià va fer valdre la seva estratègia. La proposta col·lectiva de la selecció espanyola es va imposar en un partit que va mantenir la tensió fins als últims minuts. Lorenzo Brown, que va anotar 18 punts, i el blaugrana Willy Hernangómez van tenir una actuació destacada.

"El talent i el compromís de la selecció espanyola es mereixien una recompensa. Hem fet història", va analitzar Elisa Aguilar, presidenta de la FEB.

MOTOCICLISME - MOTOGP

Els germans Márquez comparteixen un podi històric a Sachsenring

Acaben segon i tercer en una cursa que guanya Pecco i que perd Martín

MARTÍ MOLINA
BARCELONA

Feia 27 anys i un dia que dos germans no aconseguien pujar al podi de MotoGP. Els últims havien estat els japonesos Nobuatsu i Takuma Aoki, al Gran Premi d'Imola del 1997. Aleshores la categoria reina encara era la de 500 cc. Aquell 6 de juliol van ser segon i tercer, exactament la mateixa posició que ahir van aconseguir Marc i Àlex Márquez, en aquest cas al traçat alemany de Sachsenring. Una cursa que va guanyar Pecco Bagnaia, que, gràcies al regal inesperat de Jorge Martín quan només faltaven tres voltes, es va situar també líder del campionat.

Va ser el dia de la remuntada de Marc Márquez, que començava tretzè, penalitzat per la forta caiguda de divendres. Dissabte ja va fer una gran cursa a l'esprint i va escalar fins al sisè lloc. Però no en tenia prou. Ahir, amb més voltes per completar, i més marge de millora, va exhibir-se encara més a Alemanya, en un dels seus traçats favorits. La cursa va ser, a les primeres voltes, calcada a la de dissabte. Una bona sortida del campió de Cervera per guanyar quatre posicions i, a partir d'aquí, bregar amb els altres pilots en un circuit revirat i amb poques rectes llargues on agafar el rebuf dels capdavanters.

Amb paciència, i a mesura que els neumàtics agafaven temperatura, el gran dels Márquez va anar avançant posicions sense perdre de vista el liderat

Marc Márquez fent un petó al seu germà Àlex al podi de Sachsenring, després de ser segon i tercer al Gran Premi d'Alemanya de MotoGP. MARTIN DIVISEK / EFE

de la cursa. Tenia ritme i bones sensacions, però quan faltaven deu voltes i anava a totes, somiant fins i tot amb la victòria, va arribar l'accident amb Franco Morbidelli: van xocar a la sortida d'un revolt i els dos van salvar-se de miracle d'una caiguda. Però l'impacte entre les motos va ser fort i el català va sortir-ne mal parat, perquè se li va trencar la visera davantera de la Ducati. Tot i així, va seguir endavant. "Tenia el podi entre cella i cella", admetia després.

Faltaven tres voltes i els germans Márquez eren tercer i quart: el Marc tenia més bon ritme i va avançar l'Àlex. El que no s'esperaven era el que va passar al davant: Martín va caure per un error infantil quan era primer destacat, amb un segon de marge respecte a Bagnaia. Amb el madrileny fora de combat, Pecco se situava líder i els Márquez, companys a l'equip Gresini, pujaven al podi. "Tenia bon ritme, però he d'admetre que no m'ho esperava", confessava l'Àlex.

Canvi de líder abans de les vacances

Amb aquest gir de guió, el Mundial de MotoGP marxa de vacances amb Pecco liderant la competició amb 10 punts més que Martín, mentre que Marc Márquez és tercer amb 56. La següent prova serà el 4 d'agost a Silverstone. Amb aquesta, encara queden 12 proves per acabar la temporada. Hi ha temps per a tot.

ATLETISME - SALT D'ALÇADA

Mahutxikh fa miques una plusmarca del 1987

M.M.
BARCELONA

Iaroslava Mahutxikh va fer història a París al superar una de les plusmarques més longeves de l'atletisme, la de salt d'alçada. La ucraïnesa, que arribava a la vuitena prova de la Lliga Diamant com a favorita perquè és la vigent campiona del món, ja s'havia assegurat la victòria a l'etapa d'ahir, però no en tenia prou. Va aixecar la barra fins als 2 metres i 10 centímetres, un més que el rècord de la búlgara Stefka Kostadínova, vigent des del 1987, i va completar el salt amb èxit.

Va ser un diumenge de plusmarques, perquè la kenyana Faith Kipyegon també va establir la millor marca del món als 1.500 metres, amb un temps de 3:49.04 –set centèsimes més de pressa que l'anterior registre, establert per ella mateixa–. Però tot el protagonisme va ser per a Mahutxikh, que va dedicar la fita al seu país, ara en guerra. "He posat Ucraïna al mapa de l'atletisme mundial", deia la saltadora. Era tot just la quarta vegada que ho intentava en una competició oficial, després de tres intents el 2022 a Brussel·les. "El meu entrenador em deia que ho deixés estar, que s'acostaven els Jocs, però tenia la sensació que ho podia aconseguir", afegia Mahutxikh, que tenia una marca personal de 2,07 –amb la qual va ser campiona europea– però que aquest curs només havia pogut saltar una alçada de 2,04.

La saltadora Iaroslava Mahutxikh celebrant eufòrica el rècord mundial en salt d'alçada. MANON CRUZ / REUTERS

D'aquesta manera, als 22 anys va aconseguir el que moltes saltadores no havien pogut fer abans, inclosa la croata Blanka Vlasic, campiona mundial i olímpica que va provar fins a 60 vegades la plusmarca, sense èxit.

Els tres rècords femenins més antics

L'atletisme femení trenca amb una de les plusmarques més longeves, però encara en queden tres de més antigues. La de Natàlia Lisovskaia (Rússia) en llançament de pes (22,63 m) aconseguida a Moscou el 7 de juny del 1987. La de Marita Koch (antiga Alemanya Oriental) als 400 metres (47,60 s) obtinguda el 6 d'octubre del 1985 a la localitat australiana de Canberra. I la més antiga, la dels 800 metres, de Jarmila Kratoxvílová (antiga Txecoslovàquia) del 26 de juliol del 1983 a Múnic (1:53.28).

PUBLIRREPORTAJE

¿Diarrea? ¿Dolor abdominal? ¿Flatulencia?

Ayuda eficaz contra estas molestias del colon irritable

Diarrea, dolor abdominal o flatulencia recurrentes son una realidad que muchas personas conocen muy bien. Explicamos lo que a menudo se esconde detrás de las dolencias y lo que realmente ayuda.

Nuestro intestino es una verdadera maravilla: en una longitud de unos seis metros, descompone los alimentos en componentes vitales como vitaminas, enzimas y oligoelementos. A los 75 años, el órgano más grande de nuestro cuerpo ha procesado alrededor de 30 toneladas de alimentos. A pesar de su gran rendimiento, el intestino también es muy sensible. Muchas personas sufren repetidamente dolencias como diarrea, dolor intestinal o flatulencia. Según los expertos, la causa suele ser una barrera intestinal dañada. A través de la más mínima lesión penetran sustancias nocivas y agentes patógenos en la pared intestinal, lo que puede causar las típicas molestias intestinales. Ahora hay una ayuda eficaz: Kijimea Colon Irritable PRO, disponible en farmacias sin receta médica.

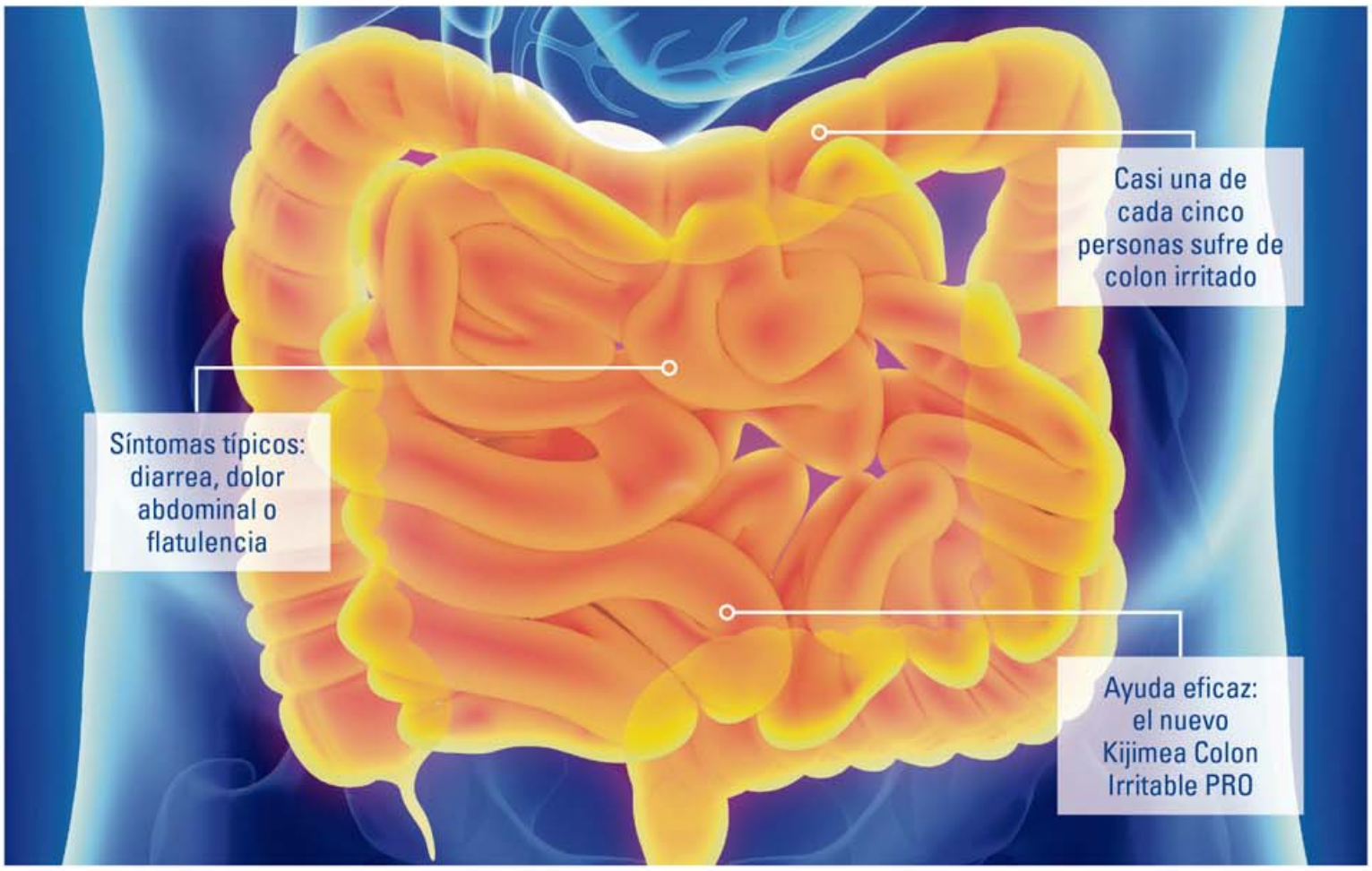
Casi una de cada cinco personas sufre de colon irritado
Síntomas típicos: diarrea, dolor abdominal o flatulencia
Ayuda eficaz: el nuevo Kijimea Colon Irritable PRO

EFECTO-PARCHE PRO

El secreto de Kijimea Colon Irritable PRO: sus bifidobacterias especiales inactivadas térmicamente y con Efecto-Parche PRO. Las bifidobacterias se adhieren como un parche protector a las áreas dañadas de la pared intestinal. Así, esta puede recuperarse y está protegida contra nuevas irritaciones. De esta forma, pueden reducirse la diarrea, el dolor abdominal y la flatulencia.

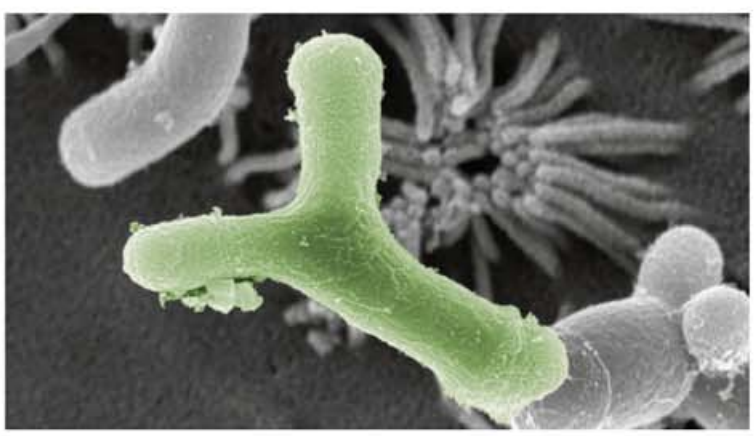

Ayuda eficaz con la bifidobacteria B. bifidum HI-MIMBb75

EFICACIA CLÍNICAMENTE PROBADA

Un estudio a gran escala sobre el colon irritable demuestra la eficacia de Kijimea Colon Irritable PRO: las molestias intestinales recurrentes como diarrea, dolor abdominal y flatulencia se alivian significativamente con la cepa B. bifidum HI-MIMBb75 inactivada térmicamente. Además, la calidad de vida de los afectados mejoró considerablemente. Pregunte directamente en su farmacia por Kijimea Colon Irritable PRO.

Kijimea Colon Irritable PRO cumple con la normativa vigente sobre los productos sanitarios.
Se requiere un primer diagnóstico médico del colon irritable.
CPSP20068CAT

Kijimea Colon Irritable PRO

✓ Con Efecto-Parche PRO
✓ Mejora significativamente las molestias intestinales
✓ Más calidad de vida

Anunciado en TV

Para su farmacia:
Kijimea Colon Irritable PRO
(CN-195962.1)

PROGRAMACIÓ TELEVISIVA

INFORMACIÓ SERVIDA PER ONEDATA

TV3

06.00 **Notícies 3/24.**
08.00 **Els matins** (Magazín d'actualitat). Presentadora: Ariadna Oltra. Magazín d'actualitat que inclou entrevistes, reportatges i debats, entre altres seccions.
10.30 **Tot es mou** (Magazín). Presentadora: Helena Garcia Melero. Magazín d'entreteniment que no perd de vista l'actualitat. Un programa fresc i proper en què els presentadors s'acosten d'una manera informal i distesa als esdeveniments del dia a dia.
13.50 **Telenotícies comarques.** Presentador: Pere Bosch.
14.30 **Telenotícies migdia.** Presentadors: Raquel Sans, Xavi Coral. El temps: Francesc Mauri.
15.40 **Cuines.** Crep bretona i Tomàquet farcit d'amanida.
16.05 **Com si fos ahir** (Sèrie). La Noe està neguitosa perquè no li ve la regla. Es troba molt malament i l'Aitor la porta a l'hospital. D'altra banda, la Cati, el Marc i el Marcel estan molt enfadats pel que acaben de descobrir. El Sergi vol parlar amb ells, però es barallen. A més, el Ricky convida al casament el Montero, el qual vol celebrar el comiat de solter de l'Ivan.
16.40 **El Paradís de les Senyores** (Sèrie). L'Armando i la Gloria continuen parlant de la possibilitat que la Irene sigui la culpable de la falsificació dels vestits. En veure'ls tan units i còmplices, l'Agnese es posa gelosa. D'altra banda, les noies pensen que han d'aconseguir que la Dora s'enamori d'un altre client per treure-li el Nino del cap.
17.25 **Hotel Portofino** (Sèrie). Emissió de dos episodis: Tornades (T1): Els plans de la Bella per construir un balneari sobrepassen el pressupost. A més, l'hotel és objecte d'una inspecció. Aliances (T1): Mentre el Cecil intenta recuperar l'afecte de la Bella, el Lucian i la Constance reconeixen la seva atracció. El Nish, per part seva, intenta assestar un cop als feixistes de Mussolini.
19.15 **Atrapa'm si pots** (Concurs). Especials estiu.
20.15 **Tens un minut?** (Concurs). Presentadora: Núria Marín.
21.00 **Telenotícies vespre.** Presentador: Carles Costa.

22.00 **Valor afegit** (Economia). Programa que aprofundeix en els elements que ajuden a entendre les claus del moment econòmic, les possibilitats del mercat laboral o les tendències de consum actuals.
22.05 **Vintage** (Sèrie). Emissió de dos episodis: Capítol 1 (T1): Per seduir la Xusa, que és molt més jove que ell, el Paco s'acaba drogant, i té un ensurt amb el cotxe. El Genís, per part seva, també rep un cop, però emocional: un estafador ha tingut un afer amb la Pie, la seva dona, i els ha deixat en una situació molt compromesa. Finalment, com que el jutge retira el carnet al Paco i el fa anar a teràpia, i el Genís necessita tants diners com pugui guanyar, tots dos amics decideixen ajudar-se mútuament. [Nou en emissió.]. Capítol 2 (T1): El Paco i el Genís reben una carta de l'ICO per fer-se una prova de càncer de còlon, i la resposta de tots dos amics no pot ser més diferent. D'altra banda, el Paco continua convençut que encara té opcions de lligar-se la Xusa. Mentrestant, la Pie comença a buscar pis per separar-se del Genís, tot i que la situació econòmica en què es troben li ho posa molt difícil.
23.30 **Al cotxe** (Entrevistes). Núria Marín.
00.00 **Més 324** (Debat).

SX3 / 33

06.00 **Un dramarama total.**
06.30 **Prodigiosa: Les aventures de Ladybug i Gat Noir.**
07.13 **Yakari.**
07.37 **Sadie Sparks.**
08.00 **Titó.**
08.11 **El Mic i els seus amics.**
08.21 **LooLoo Kids.**
08.30 **La fàbrica de somnis dels germans constructors.**
08.51 **Els mixets.**
09.11 **L'abella Maia.**
09.35 **Mascotes sapastres.**
09.47 **Presto! L'escola de màgia.**
10.09 **Prodigiosa: Les aventures de Ladybug i Gat Noir.**
10.35 **Súper 4.**
11.00 **Mascotes sapastres.**
11.07 **Projecte Beta.**
11.19 **Robin Hood, el trapella de Sherwood.**
11.42 **Els Dalton.**
12.03 **Els germans Kratt.**
12.47 **Leo da Vinci.**
13.11 **Les Sisters.**
13.46 **Kung Fu Panda: Llegendes increïbles.**
14.29 **Black Clover.**
14.52 **Sakura, la caçadora de cartes.**
15.16 **Bricociència.** Inclou Ciència amb llaminadures i L'institut Franklin.
16.00 **El xai Shaun.**
16.19 **El Mic i els seus amics.**
16.29 **LooLoo Kids.**
16.41 **La fàbrica de somnis dels germans constructors.**
16.51 **Els mixets.**
17.10 **El Mic i els seus amics.**
17.22 **Pirata i Capitano.**
17.44 **Titó.**
18.05 **Robin Hood, el trapella de Sherwood.**
18.28 **Leo da Vinci.**
18.52 **Trollhunters: Contes d'Arcàdia.**
19.15 **Projecte Beta.**
19.27 **Mascotes sapastres.**
19.39 **Kuroko i el bàsquet.**
20.02 **Haikyu!!** (Sèrie).
20.47 **Campus 12** (Sèrie).
21.10 **El detectiu Conan.**
21.55 **El gran dictat.**
22.15 **Els quaderns de cuina de la Julie.** La Julie mostra les especialitats de l'illa de Ré, com la musclada del Franck i l'estofat de sèpia de la Marinette. El Daniel, per part seva, ofereix un fetge de tremolosa fet a foc lent amb herbes i ceba.

23.05 **Mercats del món.** (T3). Els mercats d'aliments tenen molta tradició als Països Baixos, i molts neerlandesos van a comprar provisions i a prendre alguna cosa.
00.00 **Gent de mercats.**
00.55 **Gran reserva.**
02.05 **Afers exteriors.** Inclou Austria, Nàpols i Els Estats Units (I).

ESPORT3

06.00 **Espòiler.**
06.25 **324 Esports.**
06.45 **Copa Amèrica.**
08.35 **324 Esports.**
08.55 **Vichy Catalan Volei Tour.**
09.55 **Els Pirineus des de l'aire.** Del Cap de Creus fins al Puigmal (T1).
10.25 **Thalassa.**
10.40 **Tatuats pels Pirineus.** El Ripollès: Natura, tradicions i un drac.

11.25 **Copa Amèrica.**
14.55 **GR Barcelona.**
15.30 **Riu avall.** Llobregat (I).
15.55 **Salpem!** Costa Daurada Nord (T1).
16.20 **Boscos.** Retalls de Bosc, Els Ports (T1).
16.45 **La mar de bé.** Liris.
17.25 **Capacitats.**
17.35 **Espòiler.**
18.00 **Vichy Catalan Volei Tour.** Prova de Cambrils. Final masculina.
19.00 **Tot Costa.**
20.30 **Zona zàping.**
21.00 **No tenim vergonya.**
21.30 **Tot Costa.**
23.00 **Onze.**

LA 1

06.00 **Telediario matinal.**
07.15 **Vive San Fermín.**
08.00 **La hora de La 1.**
10.40 **Mañaneros.**
14.00 **L'informatiu.**
14.10 **Ahora o nunca verano.**
15.00 **Telediario 1.**
15.50 **L'informatiu.**
16.15 **El tiempo.**
16.30 **Salón de té La Moderna.** (T1). La Matilde i l'Íñigo es reconcilien després de l'èxit del Madrid Cabaret.
17.30 **La Promesa.** (T2). A La Promesa han canviat moltes coses, però d'altres no.
18.30 **El cazador stars.**
19.30 **El cazador.**
20.30 **Aquí la Tierra.**
21.00 **Telediario 2.**
22.00 **El Grand Prix del verano.** Bembibre-Almacelles. En aquest programa, les localitats d'Almacelles, a Lleida, i de Bembibre, a Lleó, fan tot el possible per intentar classificar-se per a les semifinals.

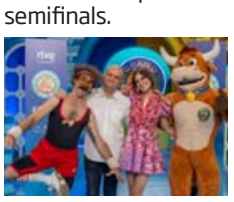

ANTENA 3

06.00 **Ventaprime.**
06.15 **Las noticias de la mañana.** Inclou Deportes i El tiempo.
08.55 **Espejo público.**
13.20 **Cocina abierta con Karlos Arguiñano.**
13.45 **La ruleta de la suerte.**
15.00 **Antena 3 Noticias 1.**
15.30 **Deportes.**
15.35 **El tiempo.**
15.45 **Sueños de libertad.** (T1). L'Andrés vol explicar a la Digna que la Julia és la seva neta.
17.00 **Pecado original.** (T1). El Çagatay demana a l'Ekin que expliqui la veritat a la Yildiz.
18.00 **Y ahora Sonsoles.**
20.00 **Pasapalabra.**
21.00 **Antena 3 Noticias 2.**
21.30 **Deportes.**
21.35 **El tiempo.**
21.45 **El hormiguero 3.0.**
22.45 **Hermanos** (Sèrie). Emissió de dos episodis: Capítol 215: La família de la Sengül va al seu funeral i tots estan commocionats després de patir una pèrdua tan sobtada.

CUATRO

07.00 **Love Shopping TV Cuatro.**
07.30 **¡Toma salami!.**
08.20 **Callejeros viajeros.**
11.30 **En boca de todos.**
14.00 **Noticias Cuatro.**
14.55 **ElDesmarque Cuatro.**
15.10 **El tiempo.**
15.30 **Todo es mentira.**
18.30 **Tiempo al tiempo.**
19.55 **Noticias Cuatro.**
20.45 **ElDesmarque Cuatro.**
21.00 **El tiempo.**
21.10 **First Dates.**
23.30 **100% únicos.** Javier Gutiérrez, actor, i Enrique Cerezo, empresari i president de l'Atlètic de Madrid, visiten el plató del programa. En una entrevista plena d'empatia, Javier Gutiérrez parla amb els reporters sobre la seva experiència treballant amb actors amb diferents tipus de discapacitats en la pel·lícula Campeones i aporta el seu testimoni com a pare d'un nen amb discapacitat.

01.10 **Planeta Calleja.**

TELE 5

08.55 **La mirada crítica.**
10.30 **Vamos a ver.**
15.00 **Informativos Telecinco.**
15.30 **ElDesmarque Telecinco.**
15.45 **El tiempo.**
15.50 **Así es la vida.**
17.00 **TardeAR.**
20.00 **Reacción en cadena.**
21.00 **Informativos Telecinco.**
21.35 **ElDesmarque Telecinco.**
21.50 **El tiempo.**
22.00 **Supervivientes All Stars: Tierra de nadie.**

LA 2

10.55 **Documenta2.**
11.45 **Al filo de lo imposible.**
12.15 **La 2 express.**
12.20 **Las rutas de Verónica.** (T1).
13.15 **Mañanas de cine: Adiós, Texas.**
14.45 **Verano azul.** (T1).
15.45 **Saber y ganar.**
16.30 **Grans documentals.**
18.10 **Turisme rural al món.**
18.40 **L'altaveu d'estiu.**
19.00 **El Paraíso de las Señoras** (Sèrie).
20.20 **La 2 express.**
20.30 **Diario de un nómada.**
21.30 **Cifras y letras.**
22.00 **Días de cine clásico: La primera sirena.**

LA SEXTA

06.30 **Ventaprime.**
07.00 **Previo Aruser@s.**
09.00 **Aruser@s.**
11.00 **Al rojo vivo.**
14.30 **Noticias 1ª edición.**
15.10 **Jugones.**
15.30 **La Sexta meteo.**
15.45 **Zapeando.**
17.15 **Más vale tarde.**
20.00 **Noticias 2ª edición.**
21.00 **La Sexta Clave.**
21.20 **La Sexta meteo.**
21.25 **La Sexta deportes.**
21.30 **El intermedio Summertime.**
22.30 **El taquillazo: Fast & Furious: Hobbs & Shaw.** EUA, 2019.

BETEVÉ

11.25 **Terra fèrtil.**
12.00 **Habitació 910.**
14.00 **BTV Notícies migdia.**
14.30 **La porteria.**
15.30 **Horitzó Copa Amèrica.**
16.30 **Oh my goig!**
17.00 **Plaça Tísner Collection.**
17.30 **L'hora del podcast.**
18.30 **Via 15.**
19.30 **BTV Notícies vespre.**
19.55 **El temps.**
20.00 **Va passar aquí.**
20.30 **Cinema d'estiu: Un funeral de muerte.**
22.00 **Clàssics sense interrupcions: El séptimo sello.**

EL TEMPS AMB ÀLEX SANCLIMENT

Iniciem una setmana de domini anticiclònic

El temps s'estabilitzarà ràpidament després del canvi de temps del cap de setmana i el sol s'imposarà a bona part del territori, tot i que el pas de franges de núvols alts deixarà el cel enterbolit en alguns moments de la jornada. Durant la tarda creixeran algunes nuvolades al Pirineu, per bé que els ruixats ja seran més dispersos. La temperatura pujarà amb més empenta i assolirà els 31-33 ºC a Ponent.

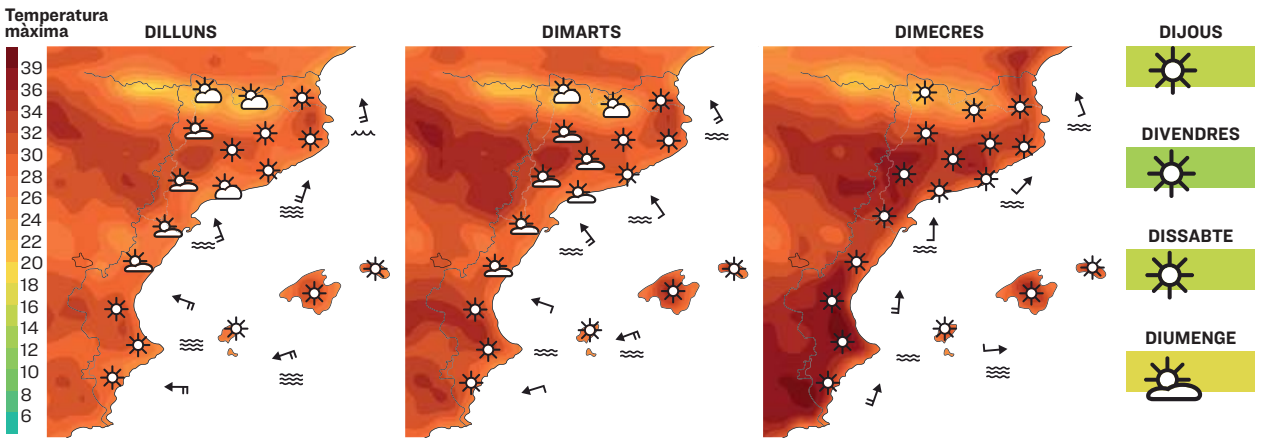

PASSATEMPS

Gaudeix online dels mots encreuats de l'ARA a **http://jocs.ara.cat**

SUDOKU

Difícil

				1				8
		6	3			5		
		4		7		9	3	
7						6	9	
	8			5			2	
	4	9						5
	6	3		9		1		
		7			5	3		
9				4				

Fàcil

4			2				9	7
	6				5			2
		9	8			3	6	
		6		9				
	8	4			7	6		
				3		2		
9			1				5	
6	7				9			1

difícil SOLUCIONS D'AHIR

2	7	1	3	9	5	8	6	4
9	8	6	7	2	4	5	3	1
5	4	3	1	8	6	9	2	7
4	5	2	6	7	3	1	9	8
8	1	9	5	4	2	3	7	6
3	6	7	8	1	9	4	5	2
7	3	8	9	6	1	2	4	5
6	2	5	4	3	8	7	1	9
1	9	4	2	5	7	6	8	3

fàcil

7	9	1	6	5	2	8	4	3
8	6	2	4	3	9	1	7	5
5	4	3	1	8	7	6	2	9
4	8	7	3	9	6	5	1	2
1	5	6	2	7	4	3	9	8
3	2	9	5	1	8	4	6	7
2	3	8	9	6	1	7	5	4
9	1	5	7	4	3	2	8	6
6	7	4	8	2	5	9	3	1

MOTS ENCREUATS

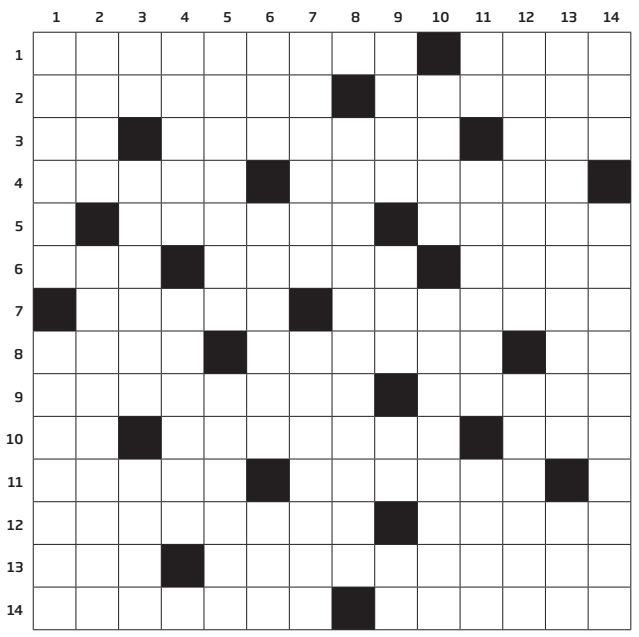

núm. 4922, elaborat per Senyor Ventura

Horitzontals 1. Ensurt. Poeta gal. **2.** Persona que fa orles. Després de la remuntada, afronti el descens. **3.** Acaba amb tots els mals. Es pot minar. Trinitrotoluè. **4.** Li han donat un cop de mà. Miro amb desconfiança. **5.** Fa que la crítica sigui difícil d'entendre. Esperit de vi. El seu menjar és una merda. **6.** Unes restes de l'Acròpolis. Dat. Si es diu, és bon senyal. **7.** Plomar. Un que passa la nit en blanc. **8.** Evacuo. Protegia els castellans. Es tracta d'un subgènere del punk, no? **9.** Posposaré la idea de comprar-me un garatge. Deixa un espai en blanc al començament del text. **10.** Un que torna sense roba. Li han clavat un 5 a 0. Estació de França. **11.** Portin a un nivell més alt. Amanosos. Posa normes als directius. **12.** Et permet tenir una revelació instantània. Aprovi o desaprovi una conducta. **13.** Allò que s'estudia en el sistema educatiu espanyol. Engalipare. **14.** Ronyosa. Mendicants.

Verticals 1. Un bon lloc per plantar-hi pins. Sofàs per menjar. **2.** Navegui proa al vent. Dona de vida disbauxada. **3.** L'essència de la Bíblia. Revoca una llei. Es llança a la piscina per precaució. **4.** L'envies a pasturar. Propi d'uns valencians fills de Papa. Nord. **5.** Publicada. Cultivo. **6.** Els cubans no se'l treuen de les orelles. No té res de destacable. Albons perd la blancor. **7.** Varietat de vinya del Llenguadoc, vagament romana. Creu que és millor sol que mal acompanyat. **8.** Litre. Cridada (des de darrere d'un baladre). **9.** El Guillem més temerari. Una capa molt fina. Mig Aran. Les puntes del bolígraf. **10.** Agafem un seient a l'Auditori de Palma. Amorriar. **11.** Beco només si parlen català oriental. Ajusta una cosa a l'altra. Enderroc. **12.** Eremitisme diagnosticat. Desenvolupar. **13.** Africà que treu banya. El nucli de la Sagrera. **14.** L'apèndix de l'acusació. Bateries sorolloses.

SOLUCIONS D'AHIR

C	O	M	B	A	T	S	■	E	R	R	A	T	A
O	R	T	O	G	R	A	F	I	A	■	N	I	T
M	I	■	E	R	O	G	A	■	G	R	I	A	L
A	N	I	R	E	■	A	S	P	I	E	M	■	E
N	E	N	■	D	E	L	T	A	■	M	A	T	S
A	N	I	S	I	N	■	I	R	R	I	T	O	■
D	■	C	O	R	R	E	C	T	O	R	■	X	T
A	B	I	S	■	O	F	■	I	S	O	L	I	S
■	R	A	P	A	C	I	T	A	T	■	U	C	A
M	U	■	I	M	A	G	O	■	R	O	D	A	R
A	F	O	R	O	■	I	M	P	E	D	I	■	I
R	O	C	■	I	D	E	A	L	■	O	C	A	S
C	L	E	N	X	A	■	N	A	F	R	A	N	T
S	O	L	L	I	C	I	T	U	D	S	■	T	A

FLISTFLAST

FRANCESC CANOSA
PERIODISTA

Gaudí contra el turisme

Una pregunta: si poguéssiu ressuscitar algú, qui seria? Jo ho tinc clar: Antoni Gaudí. Per què? Més clar que l'aigua: per fer-li la pregunta. Aquesta: "Si vostè, senyor Gaudí, hagués sabut que quan feia la Sagrada Família, la Pedrera o el Parc Güell després desembarcarien –dins i fora i en 360 graus– masses humanes a obstaculitzar-ho tot, ho hauria fet? Eh, Gaudí? Vostè és el causant del turisme pornogràfic, obès, bulímic, de Barcelona?"

Vull dir. Gaudí és conscient del cacau que ha muntat? Ho tornaria a fer? Què pensaria d'aquest turisme en vena de ionquis? D'aquests zombis no éssers sense fe ni fer res? Ho sabem. Perquè Gaudí ja era un paio superfamós al seu moment. Mireu, un dia, un grup d'estudiants d'arquitectura de Madrid que va venir expressament a Barcelona per estudiar l'obra del geni va demanar una cosa: conèixer personalment l'arquitecte. I Gaudí, quan veia que tots aquells joves venien, va exclamar: "Caram! Que m'han pres per una ballarina?" S'ha convertit Gaudí en una ballarina? Anem a demanar-ho.

"Arriben estrangers. Molts estrangers. Encara més estrangers. En veure passar per la Rambla aquestes bandades, de gent rossa i inexpressiva, el barceloní els contempla amb satisfacció". Les paraules són d'un article del 1929. Normal. Barcelona és el lloc de la pell de brau on hi ha més turistes: 38.375 aquell any a una Barcelona d'un milió de barcelonins (i una Catalunya de 2,7 milions). I ja els veien a tot arreu. Aleshores un turista era una anècdota, un barret mexicà en l'oceà de la Rambla. Ara un barceloní és l'anècdota, i el barret mexicà en una gran massa d'aigua salada cobrint-ho tot. Però... és Gaudí una ballarina?

Quantes ballarines van venir el 1929? Certament, amb l'Exposició Universal del 1929, Barcelona ja tornava a aixecar per segon cop el dit universal (el primer va ser amb l'Exposició del 1888) de: "Ei, mira'm, vine, que soc guapa". La ciutat ja feia temps que es feia un vestit a mida, únic, singular. Gaudí era la ballarina de tot plegat? A veure, el seu amic, el bec moll filòsof Francesc Pujols, va dir d'ell que el que estava fent aquest home era "com si el temps hagués fet en un instant lo que no fa en un any i en un any lo que faria en trenta mil segles, si el deixes". I tot això Gaudí ho va fer d'una manera única i avançada als temps i que ens vol dir coses sobre els oceans de temps: "En Gaudí, mut com la pedra, sense dir res, feia el mateix obeint al mateix ritme de la tragèdia artística moderna revolucionària per a retornar als principis fonamentals de tots els pobles, sense moure's de Barcelona i sense conèixer ni Wagner, ni Strauss, ni Stravinsky, ni Cézanne, ni el mateix Picasso, ni ningú. Com que aquests no el coneixien ni sabien qui era, va anar fent com ells, i d'aquesta manera Catalunya, sense moure's de Barcelona ni presentar-se al mercat universal de l'art modern, s'incorporava a la febre dels nostres temps en el ram artístic, amb la sola branca de l'art que els altres països deixaven lliure o subjecte als cànons clàssics de l'antiguitat o a les necessitats de la construcció moderna que torça el ferro com la palla i fa pedres del ciment, que abans servia per lligar i unir les pedres les unes amb les altres".

Gaudí mai va ser turista ni treballava per al turisme. Gaudí, treballant només amb runes, trossos de país, cassigalls de no res, és creació total, absoluta: passar del no ser al ser. Vida. El turisme és destrucció: passar del ser al no ser. Mort. El turisme no és un gran invent. No cal fer turisme. No calen turistes. Calen persones. I cal respecte, pels vius, pels morts, per les pedres. Ah! Sí, esclar, Gaudí no era una ballarina.

Amb la col·laboració de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, Generalitat Valenciana

GENERALITAT VALENCIANA SEMPRE TEUA La teua llengua
Generalitat de Catalunya Departament de la Presidència

SI PUIGDEMONT ÉS SOSPITÓS D'HAVER DEMANAT SOLDATS RUSSOS PER ALLIBERAR CATALUNYA, NO CREC QUE L'INVESTEIXIN COM A PRESIDENT
ENTRE ELS SOSPITOSOS HI HA EL SEU AMIC CARLES PORTA; EL JUTGE CREU QUE VOLIEN AMAGAR ELS RUSSOS A LA MUNTANYA DE TOR, A CAL PALANCA, PER SER EXACTES

NOTES A PEU DE PÀGINA

DEMÀ **Carme Colomina**

Tan sols la llengua ens salvarà

XAVIER BOSCH

1. Abans als rellotges se'ls donava corda, ara els posem a carregar mentre dormim. Hi ha un tema, però, transversal en el temps: la llengua. Concretament, l'estat del català. La tornada acostuma a repetir que, com més va, pitjor. A partir d'aquest diagnòstic greu, es fan tot de mesures per "salvar" el català, com si fos un moribund que entra a urgències amb les constants vitals sota mínims. Sovint són pedaços, solucions parcials, campanyetes de nyiguinyogui i, malauradament, poc efectives. Per això sap greu que, amb la convocatòria electoral precipitada, per part de Pere Aragonès, no tan sols es deixessin perdre uns pressupostos socials molt ambiciosos, sinó que el Pacte Nacional per la Llengua quedés desat en un calaix, esperant una millor ocasió. Sap greu, perquè s'hi havien esmerçat moltes hores i molts mesos de treball, per part dels agents que més en saben, i perquè els partits del Parlament que no odien el català –que són tots menys dos– havien arribat a un acord. Pel joc polític petit, el fet habitual de mirar més els interessos de partit que el bé del país, la presentació del Pacte Nacional per la Llengua es va anar ajornant... fins que l'avançament electoral el va posar al congelador. Fins que no hi hagi un nou Govern, com a mínim, allò que era vital i tan estimulant continuarà allà, a divuit

FERRAN FORNÉ

graus sota zero. Digueu-me ingenu, digueu-me optimista, però jo soc dels que pensen que més que intentar salvar la llengua, és al revés. Precisament em fa l'efecte que la llengua ens salvarà com a cultura, com a nació, com a país o com el que vulguem ser.

2. Aquesta setmana han sortit les xifres d'audiència de les ràdios. L'EGM indica que mai no s'havien consumit tantes hores de ràdio generalista en català. La suma d'oients diaris de RAC1 i Catalunya Ràdio és històrica. Escoltar la ràdio, de moment, encara és de les poques coses que fem de franc. Comprar i llegir llibres, no. La setmana passada vaig parlar de llibreries que tancaven perquè no els sortien els números i vaig enumerar possibles motius pels quals la gent llegia menys que abans. Des del Gremi d'Editors em van voler desmentir la meva intuïció i em van enviar un grapat de dades que, certament, reconforten. La facturació per la venda de llibres en català, els últims anys, ha seguit aquesta evolució. 2019: 69,9 milions d'euros; 2021: 75,5 milions; 2023: 82,7 milions. El creixement és, doncs, evident. La xifra absoluta em continua semblant escassa, per bé que és comparable amb la d'altres llengües europees amb un estat propi i un nombre similar de parlants.

3. Mentre veiem com les destralades judicials contra el català a l'escola continuen aquesta setmana amb un desvergonyiment franquista, també hem pogut remenar dades fresques molt interessants. Plataforma per la Llengua ha publicat el seu imprescindible informe anual. De les 50 dades que destaquen enguany, n'hi ha per posar-se les mans al cap i també n'hi ha per mantenir una certa esperança. T'esgarrifes quan veus que només un 12% dels joves parlen únicament el català com a llengua habitual però un 47% el fan servir habitualment. No arribem ni a la meitat. Però no està tot perdut. Un 70% dels catalans ja consideren important, o molt important, l'etiquetatge en català a l'hora de comprar un producte. El 68% dels exàmens de selectivitat de l'any passat a les Illes Balears es van respondre en català. O, per primera vegada, un grup en català ha tingut més d'un milió d'oients al mes a Spotify. Visca el *Coti x coti*. The Tyets –ningú sap encara si el nom s'ha de pronunciar a l'anglesa o a la mataronina manera– han demostrat que la llengua no és un llast per aconseguir un èxit massiu. El truc? Fer-ho bé, tenir ganxo i no claudicar. El pitjor autogol és renunciar a la llengua pròpia.

CONEIXEM REALMENT EL PATRIMONI CATALÀ?
AMB ALBERT MONCUSÍ, MARTA PREVOSTI I SÍLVIA MARIMON
16 DE JULIOL A LES 17.30 H
SALA PI I SUNYER
INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS
Aconsegueix la teva entrada a d.ara.cat/patrimonicatala o escanejant el codi QR
Institut d'Estudis Catalans
ara

04927
9 772014 010016